

BILTEN

SRCE ZA DJECU

SRCE ZA DJECU

SRCE ZA DJECU OBOLJELU OD RAKA
THE HEART FOR THE KIDS WITH CANCER

Betanija bb, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

KONTAKT

Tel/Fax: +387 33 215 416

GSM: +387 62 347 395

E-mail: info@srcezadjecu.ba

Web: www.srcezadjecu.ba

RAIFFEISEN BANK BOSNIA AND HERZEGOVINA 161 00000 388 900 27

IBAN: BA 39161000038890027

S.W.I.F.T.: RZBABAZS

IMPRESSUM

Bilten Udruženja "Srce za djecu oboljelu od raka"

Izlazi godišnje

Izdavač: Udruženje "Srce za djecu oboljelu od raka"

Za izdavača: Fikret Kubat, direktor udruženja

Urednik: Atifa Buldić-Bešić

Pripremili: Saša Rukavina, Mimi Đurović, Elma Žećo, Oslobođenje,
Nezavisne novine i volonteri Udruženja

Lektura: Dijana Katalinić i Saša Rukavina

Dizajn: TRPTIH

Štampa: TRPTIH

Tiraž: 2.500

ISSN 2303 – 4270

Naslovna fotografija: Vedad Camo by Aida Redžepagić

Bilten 2022

Udruženje Srce za djecu oboljelu od raka

SADRŽAJ

06 I medicinari plaču

10 Srce shop

21 In memoriam

49 S prijateljima je zaista lakše

58 Prijatelji su tu i kad je najteže

68 MladiCe

UDRUŽENJE U PROTEKLOJ GODINI

14 IZRAĐENE I URUČENE PERIKE U 2021.

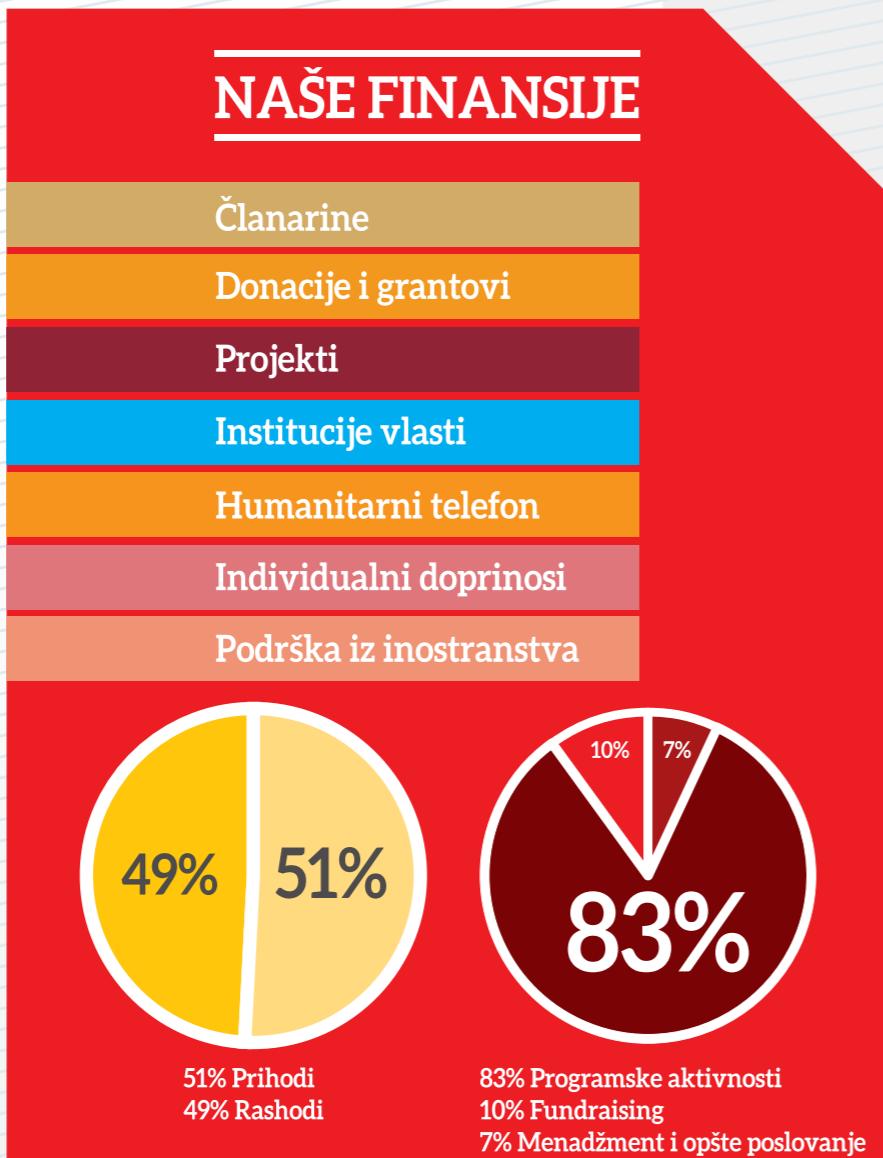
5 starih perika
REPARACIJA

16 STIPENDISTA

PREKO **500** ČLANOVA UDRUŽENJA

291 AKTIVNIH VOLONTERA

Mobilni tim posjetio **14** porodica
Preko **1000** paketa pomoći

"Oluje čine da hrastovi puštaju dublje korijenje"

Dragi naši,

Izuzetno nam je dragو što se ponovo susrećemo na stranicama još jednog godišnjeg izdanja našeg biltena, jedanaestog po redu.

Iza nas je još jedna izazovna godina i vrijeme kada smo naučili prilagođavati se novonastalim situacijama.

Ipak, 2021. godina nešto je lakša nego prethodna, upravo zbog toga što smo uspjeli prilagoditi svoje aktivnosti, ali i što je društvena zajednica shvatila koliko je važna njihova uloga u podršci ugroženim kategorijama tokom pandemije COVID-19.

Mi smo ostali dosljedni svojoj misiji i viziji i tokom ovog teškog perioda, jer su nam prioritet uvijek naši mali hrabri heroji i njihova dobrobit. Trudili smo se olakšati im na sve načine postojeću situaciju te da ostanu zaštićeni.

Uprkos svemu, nastavili smo sa projektom izgradnje Roditeljske kuće u Tuzli, koji je bio poprilično usporen radi pandemije. U junu smo dočekali i polaganje kamena temelja te na divnoj ceremoniji zvanično zakopali temelje. Ti temelji su i simbolično i činjenično zaista jaki, jer smo na odličan način izveli sve potrebne pripremne radove, zajedno sa odabirom kvalitetnog i pouzdanog izvođača radova. Iskreno se nadamo da ćemo u narednom biltenu s vama dijeliti priču o njenom otvorenju.

Posebno smo ponosni na saradnju sa Kuvajtom, državom koja nas nije zaboravila ni tokom pandemije te su i ove godine finansirali naš Fond za nabavku lijekova. Zahvaljujući ovom Fondu, za naše mališane uspijevamo obezbijediti lijekove, koji nisu na esencijalnoj listi, a preporučeni su od strane ljekara za liječenje, medicinska pomagala, medicinsku opremu za potrebe pedijatrijskih hematoonkoloških pacijenata, itd. Obezbijedili smo veliki broj infuzionih pumpi i perfuzora ove godine, ali i vrijedan

spremnik matičnih ćelija za Zavod za transfuzijsku medicinu FBiH.

Projekat Moja kosa tvoja kosa ni ove godine nije izgubio podršku dobrih ljudi koji su poštom, kroz cijelu godinu, slali svoju kosu samo sa jednim ciljem: da stave bar jedan osmijeh na lice dječice kojoj je on najpotrebniji. Zaista je i bilo osmijeha i to mnogo njih. Pandemija nas nije sprječila da izradimo i uručimo 12 novih perika, a pet perika smo prepravili i uručili ih novim djevojčicama. Naša baza donatora kose sada broji blizu 10 000 divnih djevojčica, žena, dječaka i muškaraca.

Iako je ovo bila teška godina, bila je isto tako i uspješna uz više truda i rada. Zbog toga se moram zahvaliti mom timu Srce za djecu, koji je predano radio sve vrijeme, prilagodio se novonastaloj situaciji i sa mnogo ljubavi, razumijevanja, odgovornosti i predanosti napravio velike rezultate.

Hvala i Vama što ste uz nas i pozivam Vas da na narednim stranicama detaljnije pogledate i pročitate šta smo sve uradili u proteklom periodu.

Srdačno vaš,

Fikret Kubat

Dragan SLADOJEVIĆ

NEZAVISNE novine LIČNOST GODINE

In memoriam Željko Kopanja

Oni su istinski heroji. Od malih nogu suočavaju se s teškom borbom. Zajedno sa svojim roditeljima na putu do ozdravljenja nailaze na brojne prepreke. Djeca oboljela od malignih oboljenja u BiH su, odlukom uređivačkog kolegijuma "Nezavisnih novina", ličnost 2021. godine. Manifestacija, u organizaciji "Nezavisnih novina", održava se od 2003. godine, a od 2016. godine nosi naziv "Ličnost godine in memoriam Željko Kopanja", u znak sjećanja na našeg osnivača Željka Kopanju. Zbog epidemiološke situacije i ove godine odlučili smo da našu manifestaciju ne obilježavamo na uobičajen način, ali smo se, kao i svaki put, potrudili da nagrada ode u prave ruke.

Naši mali heroji zaslužili su da budemo njihova podrška, da ukažemo na prepreke s kojima se susreću, te da od sistema u BiH zatražimo da budu efikasniji.

Oni i njihovi roditelji ne smiju biti prepusteni sami sebi. Povremena nestaćica lijekova, te nemogućnost liječenja u domaćim klinikama, zbog čega putuju u inostranstvo, tek su dio u moru njihovih problema. "Nezavisne novine" su provjerile s kojim se sve barijerama susreću ovi mališani i njihove porodice, te pitale nadležne šta preduzimaju da se brišu o malim herojima podigne na viši nivo. Problemi su brojni. Recimo, iz Udruženja "Srce za djecu oboljelu od raka" ističu da Zakon o zdravstvenom osiguranju FBiH nema posebnu kategoriju roditelja pratitelja djece oboljele od malignih oboljenja. Kao i kod svih građana, to su, ističu, propisana 42 dana, a nakon toga idu komisije.

Naime, za razliku od Srbije, Hrvatske i Republike Srpske, Federacija BiH je jedina koja roditelje ili staratelje djece oboljele od malignih bolesti nije prepoznala kao posebnu kategoriju u smislu bolovanja, a svi dosadašnji pokušaji da se to promjeni nisu urodili plodom.

Kako ističu u Udruženju "Srce za djecu oboljelu od raka", proces intenzivnog liječenja djece oboljele od malignih bolesti traje od šest mjeseci pa i do godinu dana, a za vrijeme boravka u bolnici djeci je roditelj jako potreban.

"Roditelj ili staratelj pratilac koji je u radnom odnosu ostvaruje pravo na odsustvo s posla ne duže od 42 radna dana, međutim liječenje traje puno duže i onda se roditelji staratelji odlučuju na napuštanje poslova ili korištenje nekih drugih

Svake godine u BiH desetine mališana obole od malignih bolesti
Borba s opakom bolešću popločana brojnim problemima

vidova odsustva s posla", rekli su nam u ovom udruženju. Jedan od problema je i to što, kako nam je potvrđeno, ne postoji ni zvanični registar oboljele djece u BiH. Iz Udruženja "Srce za djecu oboljelu od raka" kažu da se pri Zavodu za javno zdravstvo FBiH vodi samo evidencija o broju oboljelih, što nije dovoljno. U Srpskoj, kako saznamo, postoji registar, ali ne posebno za djecu, već se vodi u okviru registra za maligne bolesti.

Dijana Berić, predsjednica Udruženja roditelji djece oboljele od malignih bolesti "Iskra" Banjaluka, ističe da se najpouzdaniji podaci o broju novonastalih slučajeva malignih bolesti kod djece i adolescenata mogu dobiti upravo iz nacionalnih kancer registara za djecu, koji sva ka država treba da ima u borbi protiv ovih bolesti.

Još u februaru 2015. godine Udruženje "Iskra" je organizovalo naučni skup na temu "Liječenje malignih bolesti kod djece u RS - trenutno stanje i perspektiva", te je ustanovljeno da se što prije mora pristupiti izradi kancer registra sa svim podacima o oboljelim i terapijskim protokolima, uz izradu softvera, što će, prema riječima Berićeve, omogućiti Fondu zdravstvenog osiguranja RS da u budućnosti planira sredstva za liječenje djece od ovih specifičnih bolesti.

"Znači, mi ne možemo pouzdano reći koliko je novooboljelih mališana svake godine u Republici Srpskoj. Ono što imamo to su podaci ko je dobijemo sa Odjeljenja dječje hematoonkologije UKC RS. Prema našim saznanjima, taj broj se kreće oko 30 djece na godišnjem nivou", kaže Berićeva za "Nezavisne novine". Institucije nemaju nove podatke o broju novooboljelih. Iz Instituta za javno zdravstvo RS dostavili su nam broj novooboljelih od malignih tumora, starosti do 18 godina, za 2017. godinu, kada ih je bilo 12, a godinu ranije ih je bilo 24.

U FBiH, kako nam je rečeno u Zavodu za javno zdravstvo FBiH, u 2019. godini od raka je oboljelo 30 pacijenata uzrasta do 14 godina.

Zdravstveni centra Brčko ne raspolaže podatkom o tome kod koliko djece s područja Brčkog na godišnjem nivou budu dijagnostikovana maligna oboljenja.

Dijana Berić iz Udruženja "Iskra" kaže da Odjeljenje dječje hematoonkologije UKC RS ima izuzetno obučeno medicinsko osoblje koje je u stanju da se bori s ovim

teškim oboljenjima kod djece i koje ulaže nadljudske napore. Međutim...

"Svakako postoji još mnogo toga što bi se moglo unaprijediti, polazeći od proširenja kapaciteta odjeljenja, što je, prema našim saznanjima, goruci problem, preko bolje snabdjevenosti lijekovima pravovremeno, pa do mogućnosti još bolje edukacije zaposlenog osoblja prema evropskim standardima", istakla je Berićeva.

Jelica Predojević Samardžić, šefica Odjeljenja dječje hematoonkologije Klinike za dječje bolesti UKC Republike Srpske, uvjerava da većinu dijagnostičkih i terapijskih procedura mogu da urade u toj zdravstvenoj ustanovi. "Određen broj sofisticiranih pa i skupljih dijagnostičkih pretraga se radi izvan RS, odnosno u inostranstvu. U većini slučajeva riječ je o sofisticiranim genetskim analizama ili izuzetno komplikovanim operativnim zahvatima. Zahvaljujući dobroj međunarodnoj saradnji i komunikaciji koju imamo sa dječjim onkološkim centrima imamo mogućnosti da preko Fonda solidarnosti, ali i različitim međunarodnim grantovima pacijente pošaljemo tamu gdje je potrebno", kaže Predojević Samardžićeva, te dodaje da za sad imaju dovoljan broj stručnog kadra. Prema njenim riječima, već duži niz godina broj djece koja se liječe na ovom odjeljenju na godišnjem nivou je između 30 i 40 pacijenata.

"Posmatrajući duži period, broj maligniteta kod djece se povećava i to je trend i u Evropi i u SAD, koje imaju podatke potkrijepljene statistički", kaže ona. Jedan od problema s kojim se susreću oboljeli mališani u Srpskoj i njihovi roditelji jeste i povremena nestaćica lijekova na Odjeljenju dječje hematoonkologije Klinike za dječje bolesti UKC RS, a o čemu su "Nezavisne" nedavno pisale. U takvim

situacijama roditelji su primorani da pristupe nabavci lijeka u inostranstvu.

Iz FZO RS kažu da, u slučaju da se sporadično desi da nekog lijeka nema u bolnicama kojeg finansiraju, refundiraju troškove ako osiguranik sam kupi lijek. Iz FZO RS ističu da u potpunosti finansiraju liječenje osiguranika oboljelih od malignih bolesti, kako odraslih, tako i djece. Osim toga, osiguranici FZO RS mogu da ostvare pravo na liječenje i u ustanovama izvan RS, uključujući i djecu, s kojima Fond ima potpisani ugovor (najčešće Srbija) onda kada njihovo liječenje nije moguće sprovести u zdravstvenim ustanovama u RS, odnosno kada ovdje u ustanove daju prijedlog da se liječenje obavi u nekoj od ustanova izvan RS. Iz FZO RS podsjećaju da je 2018. godine s radom počeo i Fond solidarnosti za dijagnostiku i liječenje oboljenja, stanja i povreda djece u inostranstvu, koji je do sada finansirao liječenje u inostranstvu za 22 djece koja boluju od malignih bolesti.

Iz Ministarstva zdravljia i socijalne zaštite RS kažu da je pandemija virusa korona uticala na prolongiranje realizacije projekta kojim je planirana rekonstrukcija i reorganizacija rada u objektima u kojima se nalaze Klinika za dječje bolesti, Klinika za dječju hirurgiju, Klinika za ginekologiju i akušerstvo, Klinika za infektivne bolesti, Centar za dojku, Zavod za kliničku mikrobiologiju i Klinika za kožne i polne bolesti. Iz resornog ministarstva u FBiH nisu odgovorili na naša pitanja. U sklopu naše manifestacije, "Nezavisne novine" su Udruženju roditelja djece oboljelih od malignih bolesti "Iskra" i Udruženju "Srce za djecu oboljelu od raka" uručile na čuvanje plakete kao simbol naše opredijeljenosti da ćemo i u buduću biti podrška malim herojima u njihovoj borbi.

PIŠE: Sandra GOJKOVIĆ ARBUTINA

ISTINSKI HEROJI, TU, KRAJ NAS

Kada smo prošle godine izabrali "bijele mantile" za ličnosti godine bili smo vođeni mišljem da im odamo priznanje, da se poklonimo i podržimo sve zdravstvene radnike, one iznutra, na prvoj liniji i terenu, koji nisu pred svjetlima kamere, a vode najvažniju bitku - za naše živote, rizikujući svoj.

Tada nam je vodilja bila da skrenemo pažnju javnosti, koja u nekim trenucima zna da bude sebična, samoživa i zaboravna, na tih heroje koji vode bitke - i svoje i vaše. Pandemija nas je otuđila, zatvorila, osamila, promjenila iz korijena. Vođeni vlastitim opstankom, sve manje smo imali strpljenja i sluha za svijet oko sebe, boreći se da zdravim održimo svoj mikrosvijet i preživimo dan. Ove godine uređivački kolegijum je razmišljao koje su to kategorije koje vode bitke, o kojima ne razmišljamo često ili tek u međunarodnim danima, o čijim problemima javnost malo zna za koga institucije nemaju dovoljno sluha i koga želimo sad i dokle god budemo radili ovaj posao da podržavamo.

Prijedlog da za punoljetstvo Izbora ličnosti godine to budu mališani koji se bore protiv malignih bolesti usvojen je jednoglasno. zajedno s njihovim saborcima, roditeljima, provodili smo vrijeme u razgovoru, upoznavanju, fotografisanju, plakali smo i smijali se skupa jer je mnoge taj duh vodio kroz cijeli proces. Jeste li znali da roditelji u Federaciji imaju samo 42 dana prava na bolovanje ako imaju dijete oboljelo od karcinoma? Ni ja.

Kroz naše priče biće vam ja sno da se radi o istinskim

herojima i da nema mesta patetici i sažaljenju upoznaćete Mateju, koja će kad poraste radi ti na Dječjoj hematoonkologiji i koliko voli svoju doktoricu Predojević, kako jedan student Miloš pomaže mlađim saborcima da preguraju ono što je on već prošao, da je jedan Kenan danas zdrav i vesel dječak jer mu je seka Žara donirala matične ćelije. Ispričaće vam Sarajlija Fuad kako danas pravi besplatno perike jer je iskusio kako je ostati bez kose. Pročitaćete i da ljudi zaziru od djece koja su ostala bez kose, ali i izjavu majke koja kaže: "Vidimo te pogledi, ali nastavimo da hodamo ponosno."

To su borbe, životne, iskonske, o kojima smo željeli ove godine da govorimo, nagradimo ih, ukažemo i trajno podržimo.

Kad izborite životnu pobjedu, koju ćete doživjeti kroz ove priče, biće vam jasno koliko su nebitne sve druge pobjede koje nam poturaju kao važne. Političke elite i njihove križe dehumanizovale su ove prostore, čineći nas umornim, depresivnim, ojađenim i ponizenim. Kroz priče o velikim malim herojima i njihovim roditeljima učimo više o volji, borbi, snazi, ljubavi, humanosti, tugama ali i radosti.

Ako bar jedna osoba nauči da je ta čelava glavica najveći mali heroj i borac i da ga ti čudni pogledi peku, mi smo svoj posao obavili.

I MEDICINARI PLAČU!

PIŠU: pedijatrijske sestre-tehničari Senada Bećirović i Sedina Hadžić

SAVREMENA PSIHOONKOLOGIJA SE BAVI
ZAŠTITOM I UNAPREĐENJEM MENTALNOG
ZDRAVLJA HEMATOLOŠKOONKOLOŠKIH PACI-
JENATA I NJIHOVIH PORODICA, ALI I ZAŠTITOM
I UNAPREĐENJEM MENTALNOG ZDRAVLJA
MEDICINSKOG OSOBLJA

Prijem pacijenta na Odjeljenje hematologije i onkologije predstavlja velik stres kako za pacijenta (djete), tako i za njegovu porodicu. Veoma je važno već u prvim minutama uspostaviti dobru komunikaciju i stvoriti osjećaj sigurnosti. Reakcija malog pacijenta na hospitalizaciju uglavnom je burna, a karakterišu je odbijanje i plač. Može doći i do nesaranđe, što je najčešće posljedica straha od odvajanja od porodice i dolaska u novu okolinu.

U procesu liječenja najvažniji je multidisciplinarni pristup, odnosno koncept zajedničke njegе, koja djetetu i porodici osigurava cijelokupan i zadovoljavajući tretman. Specifična zdravstvena njega vezana uz prirodu bolesti, prema standardiziranim Politikama i Procedurama značajno utiče na kvalitetniji pristup u pružanju zdravstvenih usluga.

Pacijenta treba smjestiti u njegovu sobu i upoznati ga s osobljem i drugom djecom, upoznati sa kućnim redom. Medicinske sestre trebaju brinuti za udobnost djeteta, olakšavati mu tegobe, te mu pomagati u zadovoljavanju svih ostalih potreba, naročito emocionalnih. Od značajne važnosti je dobra saradnja i povjerenje u ljekare i medicinske sestre na odjeljenju. Za roditelje je jako bitno da što prije prihvate istinu da je njihovo dijete ozbiljno bolesno, jer će mu tako najbolje pomoći.

SAOPŠTAVANJE DIJAGNOZE BOLESTI

Roditelji često osjećaju krivnju, jer nisu ranije primjetili simptome bolesti i posumnjali na malignu bolest. Treba im naglasiti da se maligna oboljenja kod djece javljaju vrlo rijetko i nije, niti treba biti, prvo na što će roditelji ili nadležni pedijatar pomisliti kao uzrok smetnji. U odnosu sa roditeljima, djecom i adolescentima poželjno je pokazati razumijevanje, toplinu, bliskost, podršku, toleranciju i otvorenost, a izbjegavati optuživanje, procjenjivanje, vrijeđanje, nadmen stav i hladnoću.

Roditelji su obično u šoku i ne vjeruju da se to baš njima dešava, da je baš njihovo dijete oboljelo od teške bolesti. Potrebno je sa puno strpljenja, na krajnje profesionalan i korektan način, sa puno pažnje i razumijevanja objasniti roditeljima sve bitno u vezi dijagnoze, dalnjeg liječenja i prognoze bolesti.

Saopštavanje loših vijesti je situacija koja uvijek predstavlja traumatski događaj za cijelu porodicu (kao i za osoblje). Trenutak saopštavanja teških vijesti, informisanje o prirodi bolesti i načinu liječenja, od strane stručnog lica, znači i

početak adaptacije na bolest i život sa bolešću. Od samog načina na koji se saopštavanje sprovodi u velikoj mjeri će zavisiti i kvalitet početne adaptacije porodice i pacijenta, na samu bolest, kao i na liječenje.

Saopštavanje informacija, predviđeno je u tri faze:

- priprema
- konsultacija
- kraj

U okviru pripremne faze bi trebalo napraviti plan saopštavanja ovakvih informacija, od strane tima ljekara koji liječi djete: obavještenja daju bar dva ljekara, medicinska sestra i psiholog.

Informacije se iznose u prisustvu oba roditelja.

Ljekari tom prilikom iznose osnovne informacije o bolesti, načinu i mogućnostima liječenja, svim dijagnostičkim i terapijskim intervencijama. Razgovor se obično organizuje u nekoj mirnoj, izolovanoj i tihoj prostoriji. Za saopštenu ovoga tipa je neophodno izdvojiti oko 45 minuta, ponekad i sat vremena, zavisno od samog slučaja.

Opšti vodič kroz sastanak i razgovor pomenutog karaktera, trebalo bi da podrazumijeva sljedeće korake (konsultacija):

- biti veoma pažljiv i objasniti razloge za konsultaciju
- pratiti roditelje (verbalno, neverbalno)
- utvrditi koliko i šta znaju
- pružiti odgovarajuće informacije
- upriličiti pauzu (predah)
- pozvati na postavljanje pitanja, odgovoriti na sva pitanja
- pokazati empatiju, pružiti utjehu
- ne skrivati svoja osjećanja
- nakon razgovora ispitati određena pitanja, reakcije, potrebe roditelja

Za sam kraj razgovora trebalo bi napraviti dogovor o završetku i predložiti privođenje razgovora kraju, ne požurivati roditelje, poštovati ih, ukratko rezimirati rečeno, provjeriti da li su roditelji razumjeli informacije te se složiti dalje o opštem planu i narednim koracima, dogovoriti se o neposrednim akcijama nakon razgovora.

Roditelji uglavnom reaguju na sljedeće načine:

- Neki u početku ne vjeruju u postavljenu dijagnozu i traže drugo mišljenje
- Neki ljutito traže krivca za bolest svoga djeteta u svojoj okolini
- Neki roditelji su depresivni, povlače se u sebe, i ni sa kim ne komuniciraju
- Neki suprotno od toga, na koga god nađu pričaju samo o bolesti
- Neki traže pomoć od rodbine, a neki odmah pomišljaju na nastavak liječenja u inostranstvu

"Nikada nećete zaboraviti te riječi. Dokle god živite, i u srećnim, i u tužnim vremenima, te riječi će vam se vraćati. Te prve riječi koje vam je ljekar uputio saopštivši vam da nešto nije u redu sa vašim djetetom. Način na koji ćete to prihvati, način na koji ćete početi da se suočavate sa tim, sa novonastalom situacijom, počinje upravo tim prvim riječima koje čujete od stručnjaka", zapisao je u časopisu Nurdor 1/2007 u tekstu Suočavanje roditelja sa dijagnozom leukemije Dragana Baletić.

Roditelji se generalno nalaze u situaciji koju nisu bili, koja je sama po sebi veoma stresna i najčešće nova i nepoznata. Usljed šoka, zbumjenosti i strahova proces komuniciranja je prilično otezan. Također, treba imati u vidu da se radi o osobama koje se mogu međusobno razlikovati po pitanju obrazovanja, bazičnih uslova života i načina suočavanja sa poteškoćama

Najbolji lijek za to je razgovor sa ljekarima, medicinskim sestrama ili psiholozima.

"Da mogu birati, roditelji bi sigurno izabrali da oni obole od raka umjesto njihove djece. Ali rak nikada ne pruža takav izbor", zapisala je Doris Gowen 1999. za Leukemia Home Page u Virdžiniji, SAD.

ŠTA REĆI DJETETU?

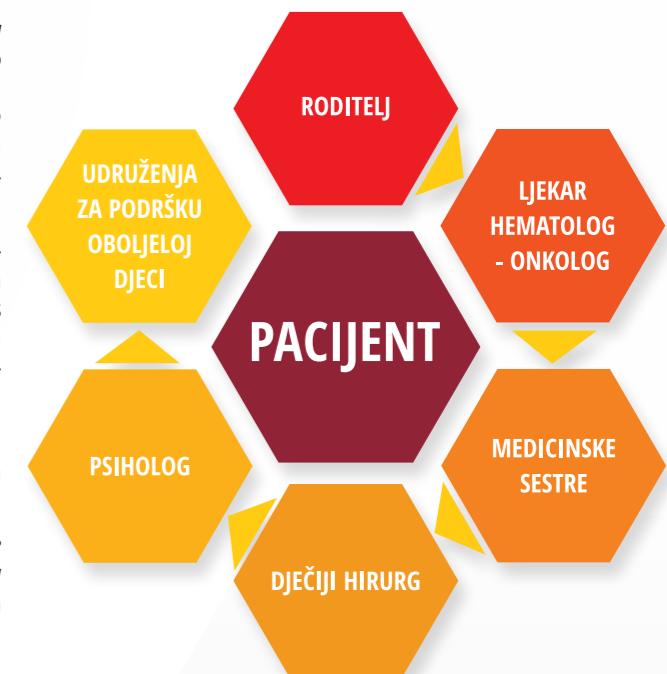
Djetetu se ne smije lagati, s njim treba polako razgovarati i naći najpovoljniji način da ono shvati svoju bolest. Uzrast je jako bitan faktor u načinu pristupanja i kazivanja istine djetetu. Djeca oboljela u periodu mlađeg djeteta i predškolskog uzrasta ne smiju biti opterećena nazivom i težinom bolesti. Dijete gleda i prati šta rade njegovi roditelji i medicinsko osoblje, te na osnovu njihovog ponašanja i ono donosi svoje zaključke.

Neophodno je pokazati djetetu da mu vjerujete, da prihvate priču koju vam dijete iznosi sa maksimalnim povjerenjem, odnosno kao istinitu, treba mu dozvoliti ispoljavanje osjećanja. Treba prihvativat različite reakcije djece (plakanje, tugovanje ili ispoljavanje bijesa tj. mržnje). Poželjno je suzdržati se od procjenjivanja osjećanja. Važno je da dijete osjeti da vi cijenite i prihvivate njegova osjećanja.

Kada ostanu bez kose, postoji psihološka opterećenost kako će ih prihvati okolina i njihovi vršnjaci. Dijete nikada ne smije da osjeti sažaljenje drugih zbog svoje bolesti i treba nastojati u razgovoru sa njim da se osjeća ravнопravno u svim aktivnostima sa drugom zdravom djecom. Informacije koje se daju roditeljima moraju biti jasne, sveobuhvatne i potpune. Tokom procesa pružanja infor-

macija treba podsticati pitanja kako bi se izbjeglo stvaranje sumnji ili zabluda za koje nema odgovora u svijesti roditelja. Roditeljima su ponekad potrebne dodatne informacije, te ih treba usmjeriti i na druge izvore, kao što su informativni leci ili edukativne brošure o bolesti njihovog djeteta.

Susreti sa porodicama koje su u sličnoj situaciji mogu biti od pomoći. Zbog podložnosti profesionalnom stresu, simptomima sindroma izgaranja, visokim pritiscima među članovima tima, porodicama djece, neophodni su tematski seminari za timove koji rade na teškim odjeljenjima, koji iziskuju emotivno stabilno osoblje sa dobrim kapacitetima za empatičnu komunikaciju i adekvatno reagovanje.

ZAKLJUČAK

Obzirom na vulnerabilnost dječije i adolescentne populacije, te na prirodu i težinu bolesti, hematoonkološka oboljenja u ovoj populaciji predstavljaju ozbiljan medicinski, psihološki i socijalni problem. Zdravstvena njega djeteta s aspekta fizičkog, psihološkog i emocionalnog zdravlja je vrlo specifična. Svako dijete primljeno na naš odjel zahtjeva holistički pristup. Prvi kontakt i uspostavljanje prijateljskog odnosa kako s djetetom, tako i s članovima njegove porodice, temelj je budućeg uspješnog liječenja.

Savremena psihoonkologija se bavi zaštitom i unapređenjem mentalnog zdravlja hematoonkoloških pacijenata i njihovih porodica, ali i zaštitom i unapređenjem mentalnog zdravlja medicinskog osoblja koje se bavi ovakvim pacijentima u svim fazama zahtjevnog i kombinovanog liječenja.

Zdravstveni radnici djelujući kao multidisciplinarni tim, osim što provode liječenje, služe kao potpora djetetu i njegovoj porodici: pružaju potrebne informacije, savjetuju ih prilikom donošenja odluka, te pružaju psihosocijalnu podršku kako tokom, tako i po završetku liječenja.

PIŠE: Bojana PETKOVIĆ

Kako su Buljubašići snagom i ljubavlju dobili bitku za Kenanov život

PORODICA SNAGOM I LJUBAVLJU DOBILA BITKU ZA KENANOV ŽIVOT

Buljubašići iz Gračanice prešli trnovit put do ozdravljenja hrabrog dječaka

Težak je put do sreće, a naš je bio takav i još teži. Sunce nas je obasjalo - nalaz pokazuje da je transplantacija koštane srži našem petogodišnjem sinu Kenanu 100 odsto uspjela, a naša osmogodišnja kćerka Zara, nakon što je bila donor matičnih ćelija svom bratu, potpuno je zdravo dijete. Uz Božju pomoć i zahvaljujući doktorima, naše dijete je izliječeno, riječi su koje je u novembru 2014. godine ponosno izgovorila Amira Buljubašić, Kenanova i Zarina majka.

I danas, sedam godina nakon uspostavljanja Kenanove dijagnoze - akutne limfoblastne leukemije, hrabra majka, znajući da ovakvi razgovori podižu svijest o dječjim malignim oboljenjima za "Nezavisne" govori kako su Buljubašići spoznali da njihov najmlađi član treba da bije najtežu bitku - onu za život.

Priča Amira i kako je tekao proces liječenja najvećeg malog heroja, te o onom najtežem, ali ujedno i najsrećnijem trenutku za porodicu u ovom procesu - spoznaj i njihova kćerka doniranjem matičnih ćelija može spasiti život svom bratu.

"Praktično, Kenan je jedan dan bio u obdaništu, a već sljedeće jutro se probudio u bolničkoj postelji jer mu je prethodno veče potekla krv iz nosa koju nismo uspjeli potpuno zaustaviti ni nakon dva sata. Uputili smo se u službu Hitne pomoći Doma zdravlja Gračanica gdje je dežurno doktorici bilo sumljivo to krvarenje, kao i pojava više hematoma po udovima. Zatim smo poslati u Tuzlu na dalje analize", prisjeća se Amira događaja iz maja 2014. godine.

Na naše pitanje kako su se osjećali i o čemu su razmišljali ona i suprug Samir kada su im doktori na Klinici za dječja oboljenja Univerzitetsko kliničkog centra Tuzla saopštili sa kakvim se teškim oboljenjem bori njihov sin, te kako u tako teškim trenucima roditelji sakupe snagu za borbu koja je pred njima, Amira kazuje da će se do kraja života sjećati riječi doktorice Amile Latifagić - "Imamo nešto pozitivno za što se možemo uhvatiti i idemo se boriti."

"Tako je i bilo, nakon prvobitnog šoka za nas, našu porodicu i ljude iz okoline krenuli smo na dugo bolničko putovanje uz mnogo patnje, neizvjesnosti, dugih neprospavanih noći, ali povrh svega putovanje puno podrške okoline, doktora i medicinskih radnika. I da ne izostavim spomenuti psiho-socijalnu podršku koju su nam pružili zaposleni u Udruženju 'Srce za djecu' iz Sarajeva", priča majka najvećeg malog heroja.

Buljubašići žive i stvaraju u Gračanici, Kenanu je dijagona uspostavljena u Tuzli, nekon čega su upućeni na Klinički centar Univerziteta u Sarajevu na dalje liječenje.

"Kemoterapije su za vrlo kratak period jednog lijepog dječaka od pet godina pretvorile u mršavo, izmučeno tijelo koje se jedva kretalo uz konzumiranje minimalne količine hrane. Kenanovi lični opis se skroz promjenio, ali naša međusobna ljubav ostala je ista. Vrijeme provedeno u bolnici teklo je bukvalno dan po dan, ne znajući šta nam sutrašnjica donosi, život ili pak ne", pripovijeda majka.

Najteža i najpotresnija, ali ipak najsvjetlijia tačka u procesu liječenja akutne limfoblastne leukemije mališana velikog srca činjenica je da je donor matičnih ćelija za Kenana bila njegova sestra Zara

Nakon četiri bolnička mjeseca provedena u Sarajevu Buljubašićima su doktori predložili da Kenan bude podvrgnut transplantaciji koštane srži u Turskoj, a Amiru smo pitali da li su suprug i ona u tim danima beznađa vjerovati da je put u daleku zemlju jedina nada za dječakovo potpuno izliječenje.

"Nismo nikada sumnjali u odluke doktora, tako smo i ovu vijest čutke prihvatali i radovali smo se novom svjetlu u

našem tunelu. Odlazak u drugu zemlju bio je veliki izazov koji je stavljen pred nas i znali smo da nećemo posustati, nego da ćemo sve probleme rješavati zajedničkim trudom i zalaganjem naše porodice i doktora", priča majka i dodaje da je Kenanovo liječenje u bolnici "Acibadem" u turskom gradu Adana trajalo pet mjeseci.

A baš u ovom dijelu priče dolazimo do, možda, najteže i najpotresnije, ali ipak najsvjetlijie tačke u procesu liječenja hrabrog mališana velikog srca - donor matičnih ćelija za Kenana bila je njegova sestra Zara.

"Obzirom da ja HLA tipizacija pokazala da je Zara 100 odsto kompatibilna sa svojim bratom Kenanom, bolje vijesti nismo mogli dobiti u tom momentu, a doktori su nam objasnili da, kada je njeno zdravlje u pitanju, za kćerku nema opasnosti. Tako da nije bilo dvojbe oko naše odluke da se obavi proces transplantacije", objašnjava majka.

Da bi javnosti u dovoljnoj mjeri upoznala sa procesom doniranja matičnih ćelija, Amira za naš list objašnjava da je Zara u utorak bila donor, u petak avionom prešla daleki put sa presjedanjem od Adane u Turskoj do Gračanice, a već naredne sedmice, kada je imala samo punih sedam godina, otputovala u Švicarsku na Svjetsko tamičenje u akrobatskom rokenrolu.

"Sve ovo pričam kako bi se ljudi lakše opredjeljavali da budu donori i tako spasili druge živote kao što je naša kćerka spasila život našem sinu", priča Amira.

Majku koja je tokom cijelog procesa liječenja bila uz sina pitali smo kakav je osjećaj bio spoznati da je Kenan nakon transplantacije matičnih ćelija u potpunosti izliječen od teškog malignog oboljenja, a da je Zara zasluzna za to.

"Teško je uopšte opisati riječima taj osjećaj sreće, jer je to bio samo jedan period u neizvjesnom liječenju, a komplikacije su se stalno dešavale. Sreća i tuga su se konstantno smjenjivale, ali se nismo predaval. Kenan je trebalo više od tri godine da se operavi i da bude sposoban ići u korak sa svojim vršnjacima", navodi Amira.

Dalje objašnjava da je Kenan sada zdravo dijete, odličan osnovnokolac koji uporedo pohađa i nižu muzičku školu - odsjek klavir, te ide na kurs stranog jezika i trenira stoni tenis, a bojanzi da se bolest može vratiti Buljubašići uopšte ne razmišljaju - "Fokus stavljamo na lijepe stvari u životu."

"Iako je Kenan sada zdrav leukemija je ostavila trag na njegovom izgledu. Naime, trajno je ostao bez kose, odnosno ima je jako malo, a takav njegov izgled privlači poglede ljudi, posebno djece jer se po tome razlikuje od ostalih. Ali, mi dignute glave koračamo bez skrivanja tog nedostatka, jer dječji karcinom ne treba biti tabu tema",

pojašnjava majka.

Dalje dodaje da od raznih maligniteta godišnje u BiH oboli oko 90 djece, a da su smrtni ishodi brojni, te da je važno širiti svijest o teškim oboljenjima.

"Mi smo se uspjeli izliječiti. Namjerno pišem u množini jer je ovo bolest koja indirektno obuhvata cijelu porodicu. I tako dajemo primjer drugima, kako djeci tako i mngobrojnim odraslima oboljelimu od karcinoma, da je izliječenje i nastavak života itekako moguć", kazuje Amira.

Hrabru majku pitali smo koja je njena poruka roditeljima čija djeca se trenutno bore sa teškim malignim oboljenjima, te kako se postaviti prema djetetu, odnosno da li mu i na koji način objasnit sa kakov se bolesču nosi.

**Mi smo se uspjeli izliječiti.
Namjerno pišem u množini jer je ovo bolest koja indirektno obuhvata cijelu porodicu.
I tako dajemo primjer drugima
da je izliječenje i nastavak života
itekako moguć, kazuje Amira**

"Najbolje je sa djecom otvoreno razgovarati jer oni svakako ubrzo uvide da se život promijenio i da je bolnica njihov novi dom. Stoga, ako im se objasni situacija u kojoj se nalaze i sam proces liječenja djeca će biti mirnija. Neće stalno imati ista pitanja jer će im biti objašnjeno da je to samo jedan period u životu koji će sa svojim roditeljima i doktorima zajedno proći, a kako bi se mogli ponovo vratiti svojim domovima, drugarima i uživati u blagodatima odrastanja", priča Amira iz ličnog iskista i dodaje da, nažalost, puno djece na ovom teškom putu izgubi životnu bitku i da je njihovim roditeljima potrebna psiho-socijalna pomoć nakon gubitka.

Trenutak kada se spozna teška dijagnoza nikada nije lak i nikada nije pravi, ni za djecu, ni za njihove porodice. Ali je ključan. Iz tog se trenutka kreira borba koja slijedi jer oboljeli, ali i njihova okolina znaju sa čim se bore. Upoznavaju protivnika. Neprijatelja drže bliže sebi. Do trenutka kada dovoljno ojačaju da krenu u kontranapad i bitku za život.

A Buljubašići su zajedničkim snagama krenuli u bitku za Kenanov život. I uspjeli su, pobijedili su nevidljivog protivnika. Amira, Samir i Zara veliki su borci, a Kenan, dječak čiju hrabrost nije moglo da porazi teško oboljenje najveći je mali heroj!

NAJHUMANIJA VIRTUELNA RADNJA SRCE SHOP

Dođite u naš www.srceshop.ba

Web shop SRCE je jedinstven vid socijalnog Poduzetništva u koji su uključeni mladi, koji su u djetinjstvu liječeni od raka. Na projektu web shopa uposlili smo ih dvoje.

Septembar 2021. godine pamtit problema, kao i problema od šireg čemo po pokretanju jednog posebnog i nama posebno dragog projekta. Nakon višemjesečnih priprema, na jesen smo bh. društvenoj zajednici predstavili web shop SRCE, mjesto gdje je mogućnost humane kupovine dobila svoja krila.

Web shop SRCE je jedinstven vid socijalnog poduzetništva, u koji su uključeni mladi, koji su u djetinjstvu liječeni od raka. Na projektu web shopa uposlili smo dvoje takvih mlađih ljudi.

Ovakav je vid poduzetništva, koji direktno uključuje članove Udruženja, iznimno važan s obzirom na to da djeluje kao dio socijalno-ekonomskog sistema te, u skladu s tim, sadrži različite načine rješavanja njihovih

bitno je napomenuti da cijelokupan prihod od prodaje proizvoda na web shopu ide za aktivnosti Udruženja Srce za djecu oboljelu od raka.

Na web shopu su dostupni izuzetno lijepi, kvalitetni proizvodi kao što su dukserice, muške, ženske i dječije majice, dječije dukserice, narukvice i lančići. Inspiracija za sve proizvode bili su naši hrabri mališani i mlađi. Njihova hrabrost i ljubav njihovih roditelja te njihova ljubav prema životu su light motivi koji su nas vodili kroz cijeli ovaj proces. Pred svakom njihovom životnom pričom

„Uželi da podržimo rad sjajnog Srce tima i njihovog web shopa, napravili smo kolekciju narukvica sa "Srce" motivima. Kako je kolekcija naišla na veliko odusjevljenje i podršku, zajedno sa Srce timom smo je odlučili uvrstiti u stalnu ponudu njihovog shop-a“

Werkstatt studio

i borbor ne možete ostati nijemi niti je možete ignorisati i upravo to treba biti pokretačka snaga da se odlučimo da djelujemo, da budemo podrška i pomognemo onoliko koliko možemo.

Po uzoru na njihovu hrabrost i ljubav njihovih roditelja, nastali su motivi na duksericama i majicama. Na dizajnu tih motiva od srca smo zahvalni Sabini Cvjetković, Harisu Jusoviću Jusi, Bernardu Pavlinoviću, koji su kreirali dizajne koje smo štampali na majice i dukserice. Za asesoare, odnosno unikatne narukvice i lančiće se pobrinuo kreativni tim iz Werkstatt studija. Njihov doprinos je bio dodatna pokretačka snaga da web shop SRCE zaživi.

„Kreirati originalne kreacije koje će osvojiti srca budućih korisnika je slatka zadaća. Srce je veoma čest motiv što stvar čini težom pa zato stavljamo svoje iskustvo i znanje na test. I vrijedi, jer je za djecu!“

Bernard Pavlinović

Posebno smo zahvalni dugogodišnjem prijatelju Udruženja Bernardu Pavlinoviću iz Triptiha, koji je osmislio kompletan vizuelni dio SRCE shopa te uradio njegov branding. Također, on je autor sada već prepoznatljivog dizajna SRCE sa velikim srcem, koji krasiti mnoge naše proizvode te je postao dio identiteta SRCE shopa.

Kada smo stavljali shop u rad, bile su nam potrebne fotografije koje će prikazati svu ljepotu proizvoda. Za to se pobrinula naša dugogodišnja prijateljica, Aida Redžepagić, koja je kroz predvodu fotografiju približila bh. javnosti priču o najhumanijem web shopu u Bosni i Hercegovini.

Modele za fotografiju smo birali sa posebnom pažnjom i bilo nam je veoma važno da to dijelom budu dječaci i mlađi oboljeli i liječeni od raka. Tako su se među njima našli naši predvodi Vedad, Afan, Hena i Nadja.

Bilo je ovo za njih jedno, prije svega, zabavno iskustvo, ali i korisno. Imali su priliku raditi nešto novo, gdje su se pokazali kao prave zvijezde. Ovakvo su sebi dokazali da mogu vjerovati u sebe te da mogu uraditi što god požele, da postoji još mnogo razloga za ljepši život i da, tamo vani, pos-

toje mogućnosti za njih. Ovo je bio dodatni motiv da se bore.

„Inspiracija za rad došla je tako što sam, kroz svoje istraživanje, otkrila mnogo umjetnika koji su se bavili angažiranim umjetništvom, i to dizajniranjem patterna. Velikim uspjehom smatram činjenicu da moji radovi danas žive kroz SRCE shop i da služe upravo onoj svrsi kojoj su namijenjeni, a to je da pomažu udruženju "Srce za djecu oboljelu od raka", samim tim i oboljeloj djeci i njihovim porodicama.“

Sabina Cvjetković

Naravno, od srca smo zahvalni i ostalim modelima: Fatmi Redžepagić, Neiri, Hadrijanu Tanoviću i Jasminu Ligati na njihovom doprinosu i angažmanu na ovom projektu. Veliku zahvalnost dugujemo i Gaši Miladinović na prekrasnim stajlinzima za naše mališane te također na njenom doprinosu.

Web shop SRCE možete posjetiti na www.srceshop.ba

BERNARD PAVLINOVIĆ,
priatelj Udruženja "Srce za djecu oboljelu od raka"

ŽIVIM DIZAJN

Razgovarala: Elma Zećo

"Iskrena emocija ljubavi jedini je pokretač nas malih i običnih ljudi"

Kao grafički dizajner i osnivač agencije za grafički, industrijski i web dizajn Triptih, Bernard Pavlinović velika je podrška Udruženju "Srce za djecu oboljelu od raka". Ove godine navršava se deset godina njihovog prijateljstva tokom kojeg je udruženje povjeravalo kreativnom timu Triptihu osmišljavanje i oblikovanje svog nastupa u širem društvenom smislu.

"Zadaća dizajnera u radu na promociji i osvještavanju javnosti o potrebama djece, u ovom slučaju oboljele djece, mnogo je veća i odgovornija u odnosu na neke druge kreativne zadatke. Čast je biti pozvan raditi i kreirati za djecu, to je nešto što vas ojača i daje vam više snage u općoj borbi za bolju sutrašnjicu", kaže Bernard na početku razgovora.

SINERGIJA LJUBAVI I AKCIJE

Za udruženje radite većinu vizuelnih i grafičkih rješenja. Uvijek ste tu sa savjetima i idejama. Šta je Vama od svega što ste uradili posebno dragو?

- Naš kreativni tim - Ivana, Almir i ja - uspio je osmisliti i izgraditi jak i jedinstven vizuelni identitet koji tokom vremena dobija na svom izrazu i snazi. Osim logotipa udruženja, koji predstavlja divnu sinergiju ljubavi i akcije, nastao je niz materijala za različite podsekcije i segmente rada udruženja, kao što su Roditeljska kuća, Moja kosa tvoja kosa, Mladice, Zlatni septembar, nezaobilazni svjedok udruženja - biltan Srce za djecu, te, naravno, novitet Srce Shop, koji otvara novo poglavlje u radu i promociji udruženja. Iako to nije lagan zadatak, izdvojio bih logotip udruženja i logo Srce Shopa, jer je kreiranje originalnih vizuelnih identiteta moja uža specijalnost. Neki od mojih logotipa postoje već više od 25 godina.

Šta Vam je bila inspiracija prilikom osmišljavanja Srce Shopa i dizajna srca, koje se pojavljuje na najprodavanijim modelima?

- Iskrena emocija ljubavi jedini je pokretač nas malih i običnih ljudi. Vjerujem da toplina i motivacija, koja vas ispunjava kada iskreno volite, mogu pomjeriti planine. Od samog početka se sve vrti oko srca, univerzalnog simbola koji spaja, nabacuje osmijehe na lica, topi hladnoću među

DJELOVATI SRCEM, PRODATI UMOM

Design studio Triptih otvorili ste prije 20 godina. Šta Vas je privuklo zanimanju grafičkog dizajnera?

- Od ranog djetinjstva sam imao sklonost ka smislenom kreativnom djelovanju. Tu su bila stalna šaranja, sekcijske, takmičenja, i uvijek s olovkom, bojama i makazama. Moje školovanje na Akademiji likovnih umjetnosti je pri kraju,

ljudima i logički se samo postavilo između mene i papira u nastajanju novog identiteta. Jednako dobro vam miluje oči odštampano na majici i dukserici, ili prorezano na koričnici bloka, gdje poziva da u njega sakrijete neke samo svoje stvari.

Vi ste odlučili pomoći. Koliko je važno dati kroz vlastiti rad doprinos boljem životu oboljelih mališana i njihovih porodica u krhkome društvu poput našeg?

- Tek u radu s udruženjima koja se bave djecom i njihovim potrebama shvatite kakva je to bespoštedna borba koju roditelji i djeca kroz Srce za djecu vode. Sama činjenica da ne postoje mehanizmi trajnog finansiranja potrebitih zajednica, uključujući i djecu oboljelu od raka, govori više nego dovoljno i otvara oči koliko je djeci i roditeljima potrebno snage i materijalnih sredstava tokom liječenja. Kada radite s djecom, ne kalkulirate mnogo, jer je važno dati što više od sebe.

DJELOVATI SRCEM, PRODATI UMOM

Design studio Triptih otvorili ste prije 20 godina. Šta Vas je privuklo zanimanju grafičkog dizajnera?

- Od ranog djetinjstva sam imao sklonost ka smislenom kreativnom djelovanju. Tu su bila stalna šaranja, sekcijske, takmičenja, i uvijek s olovkom, bojama i makazama. Moje školovanje na Akademiji likovnih umjetnosti je pri kraju,

jer je Triptih u jednom trenutku života bio mnogo važniji i jedini izvor prihoda, pa sam napravio poduzvu pauzu. Koliko je zanimanje dizajnera lijepo i dobro najbolje ilustrira činjenica da svi naši klijenti žele biti dio tog procesa, često nam ne ostavljajući dovoljno prostora za našu, naručenu i plaćenu kreativu. Oblikovati stvari, slagati ih i davati im novi smisao jednostavno je dio našeg bića, a neki od nas imaju sreću da idu na posao koji se tako zove. I, da, u sljedećem životu sve ispočetka, isto.

SRCE SHOP

Koje vrijednosti su Vam najviše pomogle na Vašem putu uspjeha?

- Hercegovačka petlja i bosanska tvrdoglavost (smijeh). Volim svoj poziv. Uvijek je važno dati više od sebe, iskreno raditi na svakom postavljenom problemu, bez obzira na njegovu veličinu, ozbiljnost i koliko je plaćen, biti drugačiji od ostalih, zadržati sebe, djelovati srecem, prodati umom. Budi primjer i promjena kakvu želiš da vidiš.

Kako kao šef gradite timski duh u svojoj firmi?

- Iako je dizajnerski poziv dosta individualan, imamo sreću u multidisciplinarnosti koju smo napravili u Triptihu. U osnovi smo grafički dizajn studio, ali i sve drugo gdje grafika ostavlja trag. Tako imamo i vlastiti print shop, ali i web odjel s mnogo realiziranih projekata. Jasan dogovor između ljudi je temelj za jak, složan i uspješan tim. Ujutro u agenciju ulazimo s istim ciljevima i sličnim snovima, nasmijani.

Šta Vam je i danas izazov raditi?

- Napraviti za nekoga znak ili logotip još uvijek je veliki izazov za mene. To je kumstvo. Možda niste nekome dali ime, mnogima i jesmo, ali ste ga kreiranim znakom i njegovim značenjem obilježili u najbitnijoj, ranoj fazi razvoja. Iako sam autor više stotina logotipa i vizuelnih identiteta, sa svakim novim izazovom se osjećam kao da nikad nisam

uradio nijedan prije. Tu je i izazov plakata, ali se kao zajednica baš i ne možemo pohvaliti događajima za koje bih ih eventualno kreirao. No, s vremenima na vrijeme bude i poneki plakat.

PORODICA KAO UTOČIŠTE

Na kojim mjestima punite dušu?

- Do pandemije sam mnogo putovao. Kratki izleti, poslovni i privatni, mijenjali su mi vizuru stvari i punili baterije. Oduvijek sam osjećao da me hobiji ispunjavaju, poput pasjonirane ljubavi prema sarajevskoj olimpijadi i filateliji, sakupljanju poštanskih markica koje su mala remek-djela dizajna. Živim dizajn i tražim ga stalno u svakodnevnički.

Šta Vas čini sretnim čovjekom?

- Porodica je utočište i sklonište koje sam kreirate. Do vas je šta će sve biti u tom skloništu i koliko ćete se osjećati dobro u njemu. Imati pored sebe odraslu osobu, koja trpi nikad odraslog muškarca kreativca, istinska je sreća i ljubav, a neprocjenjivo bogatstvo dvije male likovne kritičarke koje na kraju dnevnog ludila ocjenjuju vaša dnevna postignuća. Kad se okrenem iza sebe, mnogo je razloga zbog kojih se osjećam sretnim čovjekom.

SRCE ZA DJECU

3ptih

PIŠE: Adnan SELIMOVIC FOTO V.TRIPIĆ

Vlasuljar Fuad Halilović u maloj sarajevskoj radionici ručno izrađuje perike za bolesnu djecu

KOSA SATKANA OD LJUBAVI VRAĆA NADU I OSMIJEH

Ne postoje materijalne stvari koje mogu zamijeniti taj trenutak sreće kad dajemo periku, iskreno priča Fuad

Kad nam život pomrsi račune i kad nam sudbina na leđa natovari breme o kome nismo ni sanjali, pobjeda je jedini cilj. Upravo na tom putu, gdje je svaki korak važan, dese se ljudi koje često ni ne znamo, a koji zajedno s nama krenu koračati stazom života.

Nekad ljudi i njihove probleme najbolje razumijemo, ako smo i sami bili u sličnim cipelama. Shvatimo da sitnice postaju krupne stvari, a ono što se nekad činilo kao krupna stvar - postaje sitna i manje bitna. Spoznamo da možemo mnogo i da moramo mnogo.

Na tom putu je bio Fuad Halilović, koji je utakmicu protiv leuke nije okončao vlastitom pobjedom. Poučen ličnim iskustvom, danas radi i čini sve kako bi djeci i mladima u Bosni i Hercegovini pomogao u njihovo borbi izrađujući perike za djecu koja su tokom liječenja izgubila kosu.

Kako priča, u vrijeme kad je vodio životnu bitku, on i druga djeca nisu imali adekvatne uslove za liječenje, ali danas, zahvaljujući radu Udruženja "Srce za djecu" iz Sarajeva, njihovim borbama, ali i velikim zalaganjima, dosta se toga promjenilo i sada djeca imaju bolje uslove koji su potrebni za kvalitetno liječenje.

"Ja sam se s malignitetom prvi put susreo u svojoj devetoj godini, kad mi je dijagnosticirana leukemija AML - posljednji stepen, i to je ono što je najviše povezano sa svim onim što danas radim. Tada sam došao u borbu sa takvom bolešću i ja sam svoju borbu dobio. Evo, prošlo je već 12 godina kako sam izliječena osoba", započinje svoju priču Fuad Halilović, vlasuljar Udruženja "Srce za djecu".

Danas ne žali zbog svoje odluke da postane vlasuljar jer, kako ističe, trenutak poklanjanja perike osobi kojoj je ona potrebna je nešto što je jednostavno neobjašnjivo.

"Zamislite da imate neki problem koji vam konstantno smeta i pojavi se osoba koja otkloni vaš problem potpuno besplatno. Ja, kao osoba koja je sve to prošla i koja zna kako je tekao cijeli proces, mogu zamisliti kako je djevojkama koje u fazi liječenja dobijaju i taj dodatni stres kad izgube ono što im je najdragocjenije - kosu. Već se nalazite u problemu, a onda se dodatno pojavi problem gubitka kose, koja u suštini djevojkama predstavlja ponos. Stoga mi je draga što smo tu mi kako bismo rješili njihov problem. To je nešto što je

neprocjenjivo. Zapravo se riječima ne može opisati osjećaj kad donesemo gotovu periku osobi kojoj je ona potrebna i kad je stavi na glavu. Mi dajemo da bismo nekoga usrećili, a kad nekoga usrećimo - to je nešto neprocjenjivo. Ne postoje materijalne stvari koje mogu zamijeniti taj trenutak sreće kad dajemo periku", iskreno priča Fuad.

Njegov put na kojem je danas počeo je nakon samog liječenja jer je, kako priča, znao da su podrška i pomoći drugih važni na putu do pobjede, te je postao volonter Udruženja, a kasnije i zaposlenik u administraciji.

Tada su, u želji da olakšaju ionako teške dane i da smanje probleme koji se, i pored najvećeg problema, stalno javljuju, kao što je gubitak kose kod djevojaka tokom liječenja, u Udruženju došli na ideju da pokrenu projekat "Moja kosa, tvoja kosa".

I dok su oni odlučili biti podrška drugima, švajcarska ambasada u BiH odlučila je da bude podrška njima. Na samom početku, davne 2017. godine kupili su im sve potrebne mašine, a proces obuke za vlasuljara trajao je deset mjeseci, no Fuad tada nije bio na listi za edukaciju.

"Kad je došla ideja za ovaj projekat, ja sam dobio priliku da budem asistent na njemu. Nikad u životu nisam mogao ni da sanjam da će raditi nešto što je u vezi s kosom, a najmanje da ču biti vlasuljar. Dok je edukacija trajala, ja sam morao da budem tu, u istim prostorijama, i radio sam svoj posao preko računara. Želja da i sam probam praviti perike javila se nakon nekoliko sedmica s obzirom na to da sam to svakodnevno posmatrao", priča Fuad početke kad se sudbina poigrala s njim i odredila mu životni put.

Tada je zamolio profesoricu Jasminu, koja je vodila edukaciju, da mu pokaže procese kojima je podučavala druge te je izrazio želju da i sam uzme kosu u svoje ruke.

"Dok sam radio s kosom, profesorica je prepoznačala da imam talenta i onda je počelo nagovaranje da i ja krenem na edukaciju. Priča je stigla do kolega, ali i direktora, koji su me bodrili, i tako sam završio tu edukaciju. Ispostavilo se da sam od 11 žena koje su bile na edukaciji ja bio najbolji kao dvanaestti - muškarac", prisjeća se on.

Iz administracije prešao je u radionicu i nastavio edukaciju. Završio je školu za vlasuljara i tom diplomom zamijenio je diplomu ekonomiste. Kroz edukaciju je učio i sticao nova znanja, a ličnim usavršavanjem poboljšavao je i sam proces izrade perika.

Kako priča, za izradu jedne perike ranije mu je trebalo mjesec dana, dok je danas napravi za 15 radnih dana.

"Perike sada ne izrađujem ni približno isto kao što sam ih izrađivao na početku. Sada su one mnogo kvalitetnije jer sam kroz svoje edukacije usavršavao tok izrade perike i poboljšao sve što se moglo poboljšati. Naravno, ima tu još mnogo da se radi, ali svakodnevno radim na tome da perike budu što kvalitetnije. Kako ljudi napreduju s tehnologijom, ja gledam da tu tehnologiju uključim u unapređivanje perika. Jednostavno, usavršavam ih svakodnevno", ističe Fuad.

Perikama koje izrađuje djevojčicama i djevojkama ne vraća samo simbol ženstvenosti - kosu, već i osmijeh, a u toj misiji uspjeh ne postiže sam, već zajedno sa svim ljudima koji odluče skratiti svoju kosu. Prema Fuadovim riječima, kosa u radionici stiže poštom iz raznih dijelova svijeta, te mu ne manjka riječi hvale za sve ljude koji su do sada donirali kosu i prepoznali vrijednost projekta. Kada je riječ o donatorima, u bazi Udruženja nalazi se oko 8.500 imena, od čega je između 70 i 80 odsto djece koja imaju od jednu do 15 godina.

"Kosu smo jednom dobili čak iz Kine, a jednom je poslijek stigla sa Novog Zelanda. Nema zemlje u Europi odakle nam nije stigla kosa. Poštar svakodnevno dolazi na našu vrata i to je osoba koja se, svaki put kad uđe kod nas, nasmije iz razloga što zna da svaki dan mora doći kod nas. Želim zahvaliti ljudima koji doniraju kosu jer oni su ključni faktor ovog projekta", govori on.

A upravo ta kosa, koja na njihovu adresu stiže svakodnevno, najskuplja je stvar koja im je neophodna u procesu rada, pogotovo, kako ističe, balkanska - europska kosa, koja je najskupljia na tržištu. Mnogo sredstava potrebno za izradu perike. Međutim, iako je najskupljii, kosa nije jedini segment koji je potreban vlasuljarama da načine periku. Sav proces izrade iziskuje novac, a lista stavki kreće od konca, kapa, preko računa za vodu, struju, prostor, pa sve do plate. Kako kaže Fuad, da može živjeti bez plate, on bi pravio perike besplatno.

"Izrada jedne perike nas izade oko 1.400 KM. Mi smo krenuli s idejom da kantoni subvencioniraju perike osobama koje imaju potrebu za njima. To je usvojio Srednjobosanski kanton i nadamo se da ćemo uspjeti da u svim kantonima zaživi ta praksa, da perika bude definisana kao ortopedsko pomagalo. Mi pravimo perike isključivo za lude koji kroz bolest imaju potrebu za njom", navodi on.

Pored osoba koje izgube kosu tokom liječenja, u BiH živi i mnogo osoba koje imaju alopeciju, odnosno trajni gubitak kose. Tim osobama potrebne su perike, ali, kako kaže Fuad, mnoge od njih nemaju sredstva da ih sebi priuštene, pogotovo što je vijek trajanja perike između tri i četiri godine.

Perike koje se izrađuju u okviru projekta "Moja kosa, tvoja kosa" su ručno rađene i njihova cijena se na tržištu naše zemlje kreće od 2.000 KM pa naviše. Kada je riječ o inozemnom tržištu, Fuad kaže da što je kod nas u markama, tamo je u eurima.

"Mi perike ne naplaćujemo. Iako imamo troškove izrade, mi ih dajemo besplatno. Perike koje mi izrađujemo su jako kvalitetne. Najbolje su rađene ne samo u BiH, nego i u svijetu. One su ručno rađene i predstavljaju vrh kad je u pitanju vlasuljarstvo i proizvodnja perika", govori on.

Sam proces izrade počinje još u frizerskim salonima, gdje donatori daju kosu prije nego što je stave u kovertu i pošalju put Sarajeva. Kad kosa stigne, prvi segment u procesu proizvodnje jeste čišćenje kose.

"Nakon čišćenja, sva kosa se nosi u skladište gdje se klasira po boji i dužini i mi, kad nam zatreba neka nijansa tokom izrade perike, sidemo u skladište i pronađemo odgovarajuću kosu. Tok izrade započinje uzimanjem mjera od osobe koja zahtijeva periku zato što svaka osoba ima svoj oblik i dimenziju glave. Prema tim mjerama pravimo kapu i onda krećemo u izradu perike. Pravimo trese do pola glave, a na dijelu gdje je tjeme radi se ručno knifanje, odnosno heklanje. Uzme se igla, provlači se kroz til, provlači se kosa i veže se", kaže Fuad. Jedna perika se ne izrađuje od jednog donatora jer sama donacija, objašnjava on, može biti minimalna i maksimalna, a to zavisi od gustoće kose. Ukoliko je riječ o gustim repovima, tada je potrebno šest donacija za izradu jedne perike, dok je 18 donacija potrebno kada je rep rijedak. Za izradu jedne perike potrebno je oko pola kilograma kose.

"Kosa za donaciju mora biti 30 centimetara duga iz dva razloga... Mi da bismo izradili periku moramo proći kroz proces čišćenja, a upravo tokom tog procesa jedna trećina kose otpadne i ostane samo kvalitetna kosa koja nije oštećena. Drugi razlog je taj što, da bi se dobila frizura, mi kačimo dlaku na vrh tjemena i ona pada do brade. Naravno, imamo ljudi koji pošalju kosu koja je kraća, mi je takođe ne odbijamo, već je iskoristimo na nekim nižim dijelovima", priča on.

Perike koje izrađuje Udruženje "Srce za djecu oboljelu od raka" su 100 odsto prirodne, što znači da su svi materijali koji se koriste u procesu izrade prirodni.

"Kosa ne smije biti farbana jer kad na njoj imamo farbu, to jest hemijske preparate, djevojkama koje primaju kemoterapiju kroz znojenje ona izlazi i taj znoj u dodir s farbom može izazvati razne kontraindikacije. Iz tog razloga, mi ne smijemo da koristimo farbanu kosu", ističe Fuad.

Iz njihove radionice godišnje izade oko deset perika, a ove godine broj poklonjenih perika bi trebalo da bude i veći jer, za razliku od lani, Fuad sada pomaže još jedan vlasuljar. Kako kaže, potražnja za perikama je, nažalost, velika, a najmlađa osoba za koju su do sada izradivali periku imala je samo tri godine. Do sada su poklonili 50 perika.

"Mi smo zbog previeline potražnje morali napraviti pravilnik i trenutno izrađujemo perike za osobe koje do 18. godine oboleo od karcinoma ili imaju alopeciju. Čak smo se ograničili samo na tržište BiH, iako imamo ogromnu potražnju i van zemlje, kao i od žena koje su starije od 18 godina, a koje su oboljele od raka. Mi svakodnevno radimo na usavršavanju izrade i u planu imamo unapređenje procesa s određenim mašinama koje bi umjesto nas radile određene stvari kako bismo izradu jedne perike sa 15 dana sveli na šest do sedam dana, što bi udupalo proizvodnju", kaže Fuad.

Prema njegovim riječima, jednom godišnje perika se mora donijeti na servis jer, kao što ljudima kosa puca i opada, i sa perike može otpasti pramen kose. Ukoliko se perika nije oštetila, u tom slučaju se ne servisira. Fuad kaže da svaki put kad osoba vrati periku nakon što završi proces korištenja oni u radionici dorade i očiste periku, te je spremi za nekoga drugog.

Kako mi možemo pomoći

Kao što oni pomažu drugima, i svi mi možemo pomoći njima. Osim doniranja kose, koje trenutno imaju dovoljno, izradu perika u njihovoj radionici svi mogu podržati i novcem, a sve informacije vezane za donacije nalaze se na njihovom sajtu "Srce za djecu". Kako kažu, oni svoju misiju i dalje nastavljaju, međutim podrška je svakako potrebna jer svaki put je lakše koračati s nekim nego sam.

PROJEKAT MOJA KOSA TVOJA KOSA NEZAUSTAVLJIVO RASTE

OBRADOVALI 14 MALIŠANA

Perike otiske u Zenicu, Bugojno, Ljubuški, Novi Šeher, Banja Luku, Tuzlu, Sarajevo, u bazi donatora više od 9.000 divne djece, muškaraca i žena.

14
URUČENIH PERIKA U 2021.

9000
DONATORA

Projekat Moja kosa tvoja kosa dio je psihosocijalne pomoći i cilj mu je poboljšanje emocionalnog i psiho-socijalnog zdravlja hematoonkoloških pacijenata te reintegracija ranjivih skupina u porodicu, školu i širu zajednicu obezbjeđivanjem besplatnih medicinskih perika. Radi pandemije, nismo ni 2021. godine održali javnu akciju darivanja kose, ali to nije sprječilo dobre ljudi da pruže svoju podršku projektu Moja kosa tvoja kosa. Svakodnevno je, tokom cijele godine, na naše adrese u Sarajevu i Tuzli, pristizala kosa. Donatori su kako lično, tako i poštom, slali kosu, najljepše želje i riječi podrške.

2506
DONACIJA
KOSE U
2021.

80%
DONATORA KOSE
DJECA STAROSTI
DO 18 GODINA

+1
VLASULJARI
EDUKACIJA
VLASULJARA

I prošle godine, ovaj projekat je izdrojio divne priče pune emocija i ljubavi. S ponosom kažemo da smo 2021. dobili još 2506 donacija kose i u našoj bazi donatora kose sada je više od 9000 divne djece, muškaraca i žena. Posebno nas raduje činjenica da su 80 odsto naših donatora kose djeca stara do 18 godina. To je znak da odgajamo nove generacije, osviještene i empatične, spremne da budu podrška onim dijelovima društva kojima je pomoć potrebna.

Naša ambasadorica, Amra Džeko, i 2021. ponovo je donirala svoju kosu i uživali smo zajedno s njom u ovom nesebičnom činu. Vojsci donatora kose pridružila se i gradaonacelnica Sarajeva, Benjamina Karić.

Kako raste projekat Moja kosa tvoja kosa, tako raste i broj zahtjeva za izradu perika.

x 14

DONACIJA ZA NABAVKU MAŠINA
5000 KM
Općina Centar Sarajevo

Kako bismo dodatno unaprijedili projekt i poboljšali njegovu efikasnost te omogućili izradu što većeg broja perika, počeli smo sa nabavkom mašina kojima ćemo automatizovati proces. U tome nam je pomogla Općina Centar Sarajevo, koja je za nabavku mašina donirala 5000 KM. Hvala im što su uvijek tu kada zatrebaju našim mališanima.

Prošle godine, pokrenuli smo i program volontiranja u našoj vlasuljarskoj radionici na poslovinama čišćenja, evidencije i lagerovanja kose. Pet volontera su tokom cijele godine vrijedno radili i pomogli nam da projekt nesmetano funkcioniše, na čemu smo im od srca zahvalni.

Najbolje smo ostavili za kraj ove priče. Prošle godine, uspjeli smo obradovati i nasmitati 14 djece sa isto toliko novih perika. Petero djece je dobilo prepravljene i dorađene perike koje smo za njih napravili prethodnih godina. Perike su otiske u Zenicu, Bugojno, Ljubuški, Novi Šeher te više njih za Banja Luku, Tuzlu i Sarajevo.

NAJDRAŽI DIO POSTOJANJA

Praveći nove svjetove

Rad s našom djecom je najdraži dio našeg postojanja.

Njihovo oduševljenje i osmijesi su neprocjenjiv ishod naših zajedničkih radionica. Prošle godine, mnoge bolničke dane smo prekratili snivajući, izmišljajući, crtajući i praveći neke nove svjetove. Svojim ručicama djeca su osmisnila nove lijepe uspomene, obogaćene osmijehom djeteta, koje taj osmijeh treba najviše od svega. Uz kreativne i okupacione radionice, boravak u bolnici bio je lakši, kraći i veseliji.

15. Februar

Međunarodni dan djece oboljele i liječene od raka

PODRŠKA JE KLJUČ KOJI OTVARA VRATA BOLJEG SVIJETA

DRVO ŽIVOTA PUNO JE PLODOVA

NI 2021. NISMO ZABORAVILI NAŠE MALIŠANE KOJI SE LIJEĆE NA HEMATOONKOLOŠKIM ODJELIMA U SARAJEVU I TUZLI PA SMO ZA NJIH PRIPREMILI POSEBNE POKLON PAKETE

I prošle godine je, nama najbitniji dan u godini, 15. februar, Međunarodni dan djece oboljele i liječene od raka, Udruženje Srce za djecu oboljelu od raka obilježilo zajedno sa Childhood Cancer International, kroz trogodišnju kampanju "Drvo života".

Fokus smo stavili na važnost podrške cjelokupne društvene zajednice, od nivoa porodice pa do državnog vrha, oboljeloj djeci tokom cijelog procesa liječenja i nakon nje. Upravo zato smo izabrali da naš slogan bude Ja sam tvoja podrška.

Cilj je, prije svega, bio podići svijest o pedijatrijskom raku, ali i ukazati na probleme i potrebe djece oboljele od raka i njihovih porodica, ukazati kako podrška mora biti sveobuhvatna i ujediniti sve nivoe društva, kao i da treba biti kontinuirana. Djeci oboljeloj od raka je vrlo važna podrška institucija, vlada, lokalnih zajednica, škola i sistema generalno, kako bi tok liječenja bio maksimalno olakšan.

Tim povodom smo, u saradnji sa Klinikom za dječije bolesti UKC Tuzla, organizovali susret s medijima kojim smo prigodno obilježili ovaj dan. Tom prilikom, govorili smo o važnosti podrške djeci oboljeloj od raka i njihovim porodicama, ali i medicinskom osoblju. Riječ su imali šefica Odjeljenja za hematologiju i onkologiju Klinike za dječje bolesti UKC Tuzla, prim. dr. Amila Latifagić, načelnica Klinike za dječije bolesti, doc.dr.med sc. Lejla Osmančević i direktor Udruženja Srce za djecu, Fikret Kubat.

Ni 2021. nismo zaboravili naše mališane koji se liječe na hematoonkoloskim odjelima u Sarajevu i Tuzli pa smo za njih pripremili posebne poklon pakete i uručili im ih, sa željom da što prije završe liječenje i nastave zdravi koračati dalje kroz život.

Uz online kampanju, naša ambasadorica Amra Džeko pokrenula je online izazov u kojem je pozvala cijelo društvo da svojim video porukama, u kojima izražavaju podršku, preplave svijet interneta. Izazovu se vrlo brzo priključio veliki broj naših građana, ali i javnih ličnosti i sportista, kao što su: Edin Džeko, Jala Brat, Amel Tuka, Jusuf Nurkić, Damir Džumhur, Hana Hadžiavdagić, Ana Bavrka, Rade Krunic, Haris Dubica, Džanan Musa, Zvezdan Misimović, Amel Čurić, Amer Gojak, Mirsad Terzić, Marizela Šabanović, Alma Fazlić, Džejla Ramović...

Poruke podrške su stizale iz kolektiva i učenika mnogih škola, ali i vrtića. Posebno smo zbog toga ponosni, jer smo sigurni da odgajamo buduće generacije koje odrastaju u buduće brižne mlade ljude koji brinu o svojoj zajednici.

Izuzetno nam je žao što epidemiološka situacija nije dozvolila održavanje naše tradicionalne svečane akademije i nedostajalo nam je druženje sa našom djecom i roditeljima. Iskreno se nadamo da će 2022. biti godina za ponovno druženje, grljenje i zajedničko slavljenje života. Podrška je ključ koji otvara vrata boljeg svijeta. Svijeta većih mogućnosti, veće stope preživljavanja i lakšeg prolaska kroz proces liječenja.

Psihološka podrška roditeljima nakon gubitka djeteta

Tuga je dio života

Otvorenost prema svom bolu znači spremnost za započinjanje procesa oporavka koji će olakšati da roditelj razumije sebe, svoje emocije i da nastavi živjeti

PIŠE: Sabina Duman, gestalt psihoterapeutkinja

Odnosi sa djecom u životu roditelja su jedinstveni, posebni. To su najdublji odnosi za koje nema zamjene. Zbog toga je gubitak djeteta za roditelje najteže iskustvo. U periodu tugovanja, boli gubitak najdragocjenijeg,bole uspomene, izgubljene borbe, nade. To je proces konačnog pozdravljanja i oprštanja od odnosa koji je za roditelja bio ispred svega drugog. Iako je tuga normalna, očekivana i prirodna reakcija, sigurno je najsnažnija emocija.

Nakon gubitka, javljaju se reakcije iz četiri skupine:

- Misaone (šok i nevjericu, teškoće s koncentracijom, zbuđenost, doživljaj gubitka kontrole nad životom, zabrinutost, prividanje umrlog),
- Emocionalne (tuga, ljutnja, osjećaj praznine, bespomoćnost, čežnja za umrlim, osjećaj napuštenosti),
- Tjelesne (stezanje u grudima, praznina u želuci, teškoće s disanjem, suha usta, glavobolja, pospanost, osjetljivost na buku, mišićna slabost),
- Bihevioralne (teškoće sa spavanjem, promjene u apetitu, povlačenje od ljudi, plakanje, odlazak na mjesto koja podsjećaju na umrlog, traženje pravde, povlačenje od ljudi).

USPOMENE BEZ BOLI

Kao i sve druge emocije, tuga je sastavni dio našeg života, mada se stječe utisak da imamo tendenciju da ju izbjegavamo, da se ne suočavamo s njom, da ju odbacujemo. Bojimo se, ne znamo šta nam suočavanje s njom može donijeti, plašimo se svojih osjećanja, a tuga želi da je ugledamo, prihvativimo. Ona nas motiviše da krenemo na put oporavka koliko god on bio težak. Otvorenost prema svom bolu znači spremnost za započinjanje procesa oporavka koji će olakšati da roditelj razumije sebe, svoje

emocije i da nastaviti živjeti.

Jedna od tabu činjenica u našem društvu je da dijete koje više nije u fizičkom smislu sa svojim roditeljima, ne treba spominjati, jer bi to moglo povrijediti roditelje. Suprotno tome, kada osjete da ih isitnski slušate i ako imaju povjerenje u odnos, roditelji rado pričaju o okolnostima po njima najtežeg gubitka, preispituju odnos koji su imali s dijetetom, evociraju uspomene. Na taj način, ne daju dijete zaboravu, jer je to jedan od načina kako njihovo dijete živi u uspomenama i lijepim sjećanjima. Njihovi heroi su mnogo više od dijagnoze s kojom su se borili. Nakon gubitka, roditelji shvate koliko su u stvari nepripremljeni za različita emotivna stanja, a posebno s tugom.

A šta je sa oporavkom? Nakon gubitka dijeteta, lako bismo pomisli da je on, ustvari, nemoguć. Uz mnogo truda, rada na sebi, priznavanja tuge, kontakta sa pustoši koja nastane u srcu i duši, malim koracima se ide naprijed i vremenom se roditelj uči kako nastaviti dalje. Oporavak je dan u kojem se roditelji osjećaju malo bolje, dan u kojem roditelji osjete da polako vraćaju kontrolu u svoj život. Dan u kome se bez preplavljajuće boli mogu sjećati uspomena. Oporavak je i odluka da se ovako teško iskustvo investira u nešto pozitivno, nešto što će dati smisao teškim životnim fazama.

Posebno smo ponosni na to što je jedna od članica grupe za podršku, majka Tanja Bajić - Kišić snimila film S druge strane medalje, u saradnji sa režiserkom Aidom Kauković i u Udruženju Srce za djecu oboljelu od raka. Cilj je bio senzibilizirati naše društvo o temi gubitka i tugovanja, stanju i potrebama tugujućih roditelja. Film jasno i nedvosmisleno govori o procesu liječenja djeteta od maligne bolesti, njegovom gubitku i suočavanju sa okolinom. Online i TV premjeru filma organizovali smo 2021., a dostupan je na YouTube kanalu Udruženja.

GRUPA PODRŠKE

Vodeći se misijom Udruženja Srce za djecu oboljelu od raka, koja podrazumijeva omogućavanje aktivne, trajne i cijelovite podrške djeci oboljeloj od raka i njihovim porodicama, psihosocijalni tim Udruženja od novembra 2020. počinje sa realizacijom grupe podrške za tugujuće roditelje.

Ciljevi organizovanja grupe psihološke podrške roditeljima u procesu tugovanja su, sa jedne strane naša želja da pružimo profesionalnu i sistemsku psihološku podršku i pomoći roditeljima u veoma zahtjevnim i složenim fazama tugovanja, a sa druge strane, pokušaj da povećamo svijest u našoj zajednici da su roditelji koji su izgubili djecu posebno ranjiva grupa kojoj je pored stručne pomoći potrebna i adekvatna podrška zajednice.

Jedan od ciljeva grupnih sesija bila je i prevencija patološkog (destruktivnog) tugovanja kroz normalizaciju teških stanja sa kojima su se roditelji suočili kako tokom liječenja djeteta, tako i od momenta gubitka. Program grupne podrške roditeljima realiziran je u okviru Udruženja Srce za djecu oboljelu od raka, a osmišljen je i proveden u koterapijskom timu dvije geštalt psihoterapeutkinje, uposlenice Udruženja. Od novembra 2020. do decembra 2021. realizirano je pet grupnih sesija.

UZAJAMNA PODRŠKA

Grupne sesije su bile bazirane na principima psihoedukacije i stručno usmjeravane grupne samopodrške. Svaka grupna sesija je počinjala kraćom edukacijom o različitim procesima, prije svega emotivnim, očekivanim fazama žalovanja i teškoćama, načinima prevladavanja koje karakterišu proces tugovanja, kao i zadacima koje je važno ispunjavati, jer su svojevrstan put ka oporavku.

Nakon edukacije, centralni dio sesije se odnosio na razmenu roditelja o njihovim ličnim doživljavanjima i veoma složenim psihološkim procesima kroz koje prolaze u tugovanju. Razmjena iskustava, dijeljenje osjećanja (ventiliranje) u grupi, međusobno razumijevanje, podržavanje, ohrabrvanje ("jer su svi doživjeli isto iskustvo - najteži gubitak djeteta") je ono što je bilo posebno ljekovito i pomaže svima da lakše prođu kroz faze tugovanja i prepoznaju odgođeno, odnosno zaledeno tugovanje.

Na osnovu ovog prvog pilot programa, grupne psihološke podrške roditeljima suočenima sa gubitkom djeteta, sagledali smo potrebe roditelja, analizarali njihove reakcije i pratili promjene na zahtjevnom putu oporavka, sa namjerom da, u okviru Udruženja, grupna psihološka podrška roditeljima nakon gubitka djeteta bude sastavni dio naših obaveznih intervencija.

<https://youtu.be/VTSI2PBhncg>

In memoriam

Sjećamo se onih koje volimo...

...koji nastavljaju živjeti u našim srcima.

Uzmimo trenutak da se prisjetimo i zapamtimo.

Svi naši mališani koji su izgubili bitku sa rakom žive u svima nama. Njihovi osmijesi su zvijezde koje nas noću podsjećaju da tamo postoje i tokom dana, da su prisutni dušom, iako ne vidimo njihova mala tijela i da ih trebamo držati u svojim sjećanjima, jer kroz njih nastavljaju postojati.

Dr. Adela Tunić – Terzić
1953 - 2021

Ajlin Demirović
25.02.2016. - 10.02.2021.

Jusuf Duraković
28.03.2008. - 15.02.2021.

Ajša Džindo
11.06.2018. - 29.03.2021.

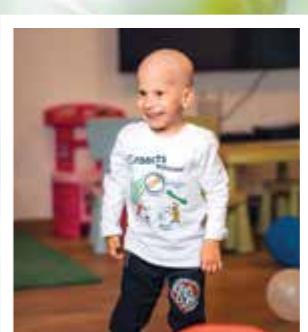
Tarik Mujkić
03.03.2011. - 12.04.2021.

Anesa Rakić
11.03.2001. - 13.04.2021.

Elvedin Omeragić
preselio 14.05.2021.

Adan Grčo
12.06.2018. - 17.08.2021.

Edin Odžaković
08.08.2015. - 25.10.2021.

Khan Spahić
14.05.2019. - 01.02.2020.

Harun Vila
19.01.2006. - 28.01.2019.

Dženita Halilović
26.10.2000. - 15.07.2018.

Inela Česko
01.04.2003 - 02.03.2017.

Ajdin Čaušević
20.08.2005. - 17.02.2016.

Jasmin Marcojević
03.11.2001. - 10.02.2015.

Sabina Avdić
21.09.2007. - 14.09.2015.

Muamer Karajković
08.03.2001. - 01.09.2013.

Djana Karalić
21.09.2006 - 20. 11. 2013.

Vanja Bradavica
08.07.2009. - 24.01.2012.

Amel Muslimović
08.02.2003. - 07.08.2012.

Faris Haračić
19.01.2001. - 30.11.2012.

Aid Kmetaš
25.05.2000. - 13.04.2010.

Nejla Hodžić
08.07.2005. - 28.04.2010.

Sadmir Begić
11.09.2006. - 29.06.2010.

Naida Demirović
03.03.2008. - 07.05.2009.

VAŽNOST VODE U ISHRANI

Niste bolesni, žedni ste!

PIŠE: mr. sci. Tarik Zolotić, nutricionista

Rijetko se sjetimo da je voda glavna komponenta i najvažniji pokretač svih zbijanja koja se odvijaju u našem tijelu

Voda u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti predstavlja život. Od vode sve je stvoreno i od vode sve stvoreno i zavisi. Život i zdravlje čovjeka, od rođenja, kroz cijeli život, ovise o kisiku, vodi i o četrdesetak esencijalnih spojeva, koje unosi hranom. Nedostatak bilo kojega, remeti ravnotežu i rad organizma, što je preduvjet bolesti.

Cilj ovog članka jeste da vas upoznam o "ljubavnom odnosu našeg tijela i vode" kao i da pojasnim da tekućine i voda nisu nužno uvijek iste stvari.

Prve lekcije u osnovnim školama iz prirode i društva, biologije bazirale su se na informacijama da voda čini, prekriva 71 odsto planete Zemlje, dok čini, gradi oko 70 odsto našeg tijela. Novorođenčad ima najveći postotak vode (75 do 80 odsto), a sa starenjem, propadanjem, taj procenat se sve više smanjuje. Ako mozak koristimo za razmišljanje, a ne samo za pamćenje, ovaj podatak nam govori da već manji gubici vode u našem tijelu dovode do bolesti, a veći i do smrti.

Ljudsko tijelo se, pored 70 odsto vode koju u medicini nazivaju otapalom, sastoji i od 25 odsto otopljenih tvari. To jeste, voda, otapalo, služi za popunjavanje praznog prostora i kao sredstvo za prijenos otopljenih tvari koje regulišu sve aktivnosti tijela. Ovo jeste ovako ako tijelo posmatramo kao epruvetu sa različitim čvrstim tvarima, a vodu kao nebitno punilo.

Čudno je da se toliko priča o zdravim životnim stilovima, pravilnoj prehrani, hrani, mastima, proteinima, ugljikohidratima, vitaminima, mineralima, vlaknima, itd., a da se pri tome zaboravlja voda. Rijetko se sjetimo da je ona glavna komponenta i najvažniji pokretač svih zbijanja koja se odvijaju u našem tijelu, uključujući i aktivnost svih u njoj otopljenih, čvrstih tvari.

ZAŠTO VODA = ŽIVOT?

PROIZVODNJA HRANE Bez vode hrana ne bi ni nastala. Voda i navodnjavanje su osnove poljoprivrede i 70 odsto ukupne količine vode koristi se u poljoprivredi. Voda je ta koja može da učini da sjeme prokljija i izraste u biljku ili stablo. Za proizvodnju mesa, potrebno je osam do 10 puta više vode u usporedbi sa žitaricama. Vjerovali ili ne, za kilogram mesa potrebno je 14 000 litara vode. O pranju, kuhanju hrane i upotrebi vode nećemo trošiti riječi.

VARENJE, APSORPCIJA, ISKORIŠTAVANJE HRANE Ovi procesi bez vode nisu mogući. Naš probavni sistem ima zadatku da razgradi, usitni hrano do jednostavnih, prostih molekula koji će se apsorbovati u krv i limfu. Za to su najviše zasluzni probavni sokovi koji se sastoje gotovo isključivo od vode.

TRANSPORT HRANE, HRANJIVIH MATERIJA PO CIJELOM TIJELU Ova funkcija nije moguća bez vode. Stalno čujemo priču da je transport, transportna infrastruktura, ključ za ekonomski rast svake zemlje i svijeta. Od kopnenog, vazdušnog i vodenog saobraćaja ovise mnoge zemlje svijeta. Slično je i sa našim tijelom. Ako se izuzme transport kiseonika do pluća, u našem tijelu postoji samo voden saobraćaj, voden putevi gdje god se putovalo i šta god se transportovalo. Krv, kao transportni sistem, sastoji se od preko 90 odsto vode.

NASTANAK, STVARANJE ENERGIJE, GORIVA ZA POKRETANJE TIJELA Kao što se na planeti Zemlji smjenjuju dan i noć, tako se u našem organizmu smjenjuju dvije metaboličke reakcije, anabolizam - proces izgradnje složenih molekula u kojima se energija pohranjuje i katabolizam - razgradnja složenih molekula kojom se energija oslobađa. Ni jedna ni druga reakcija ne bi bile moguće bez vode. Energiju naše tijelo dobija iz hrane, ali uz pomoć vode i iz vode hidrolitička energija koja se kasnije pohranjuje i pretvara u adenosin trifosfat (ATP).

ZIVOT JE POKRET Energija je potrebna za pokret, ali bez vode pokret nije moguć. Voda čini 22 odsto kostiju, ona je osnovni lubrikant koji podmazuje zglobove i štiti dodirne površine zgloba od oštećivanja. Dok su ćelije kostiju uronjenje u naslage kalcija i drugih minerala, ćelije hrskavice su uronjene u tvar punu vode koja im omogućava da slobodno klize tokom pokreta zgloba, a da je pri tome nivo oštećivanja pri trenju minimalan. Da li znamo da 75% težine gornjeg dijela tijela nosi voda koja se nalazi u srži diska?

ODRŽAVANJE TELESNE TEMPERATURE Održavanje klimatskih uslova u tijelu ne može proći bez vode. Ukoliko se temperatura tijela poveća, naše tijelo to reguliše respiracijom, disanjem, te znojenjem preko kože, putem čega se naš organizam hlađi pomoću vode. Ovo je posebno važno za djecu, jer su djeca sklonija dehidrataciji i jer imaju veću površinu kože, te tako gube više vode putem znoja. Znojenjem možemo izgubiti više od pola litre vode. Kada temperatura tijela padne, onda se voda ponosa kao izolator.

HIGIJENA JE POLA ZDRAVLJA Vanjska i unutarnja higijena nisu moguće bez vode. Svaki dan, naše tijelo opterećavaju velike količine toksina koje apsorbiramo iz hrane (aditivi), zraka, zatim jako puno metaboličkog otpada, neprobavljene hrane, što sve počinje kasnije da jede nas. Čišćenje je prirodnji proces koji naše tijelo stalno radi preko organa koji vrše eliminaciju otpadnih tvari najviše putem stolice ili urina. No, sve to ne bi bilo moguće bez vode.

TEKUĆINA ≠ VODA

Sada, kada smo vidjeli da bez vode sve je ništa, želim objasniti da, sve što se naziva tekućinom ili se nalazi u tečnom agregatnom stanju, neće nadoknaditi potrebe tijela za vodom.

Danas u razvijenim društima vlada navika da se konzumiraju razni čajevi, kafe, osježavajući napici, sokovi i mnogi drugi umjetni napitci. Još je gore što vlada mišljenje da ćemo konzumacijom ovakvih napitaka nadomjestiti čistu, prirodnu vodu u svom organizmu.

Istina jeste da svi gore navedeni napici sadrže vodu, ali je istina, također, da pored vode sadrže i dehidratacijske tvari. Zbog toga iz našeg tijela izvuku više vode nego što daju. Na ovaj način dovodimo naše tijelo u stanje dehidriranosti, što je jednako suši u poljoprivredi ili velikoj ekonomskoj krizi - stečaju za državu.

Slična stvar dešava se ukoliko mislimo da sa gaziranim mineralnim vodama možemo da zamjenimo vodu. Gazirane mineralne vode spadaju u grupu hipertoničnih napitaka, napitaka u kojima je koncentracija minerala, otopljenih tvari veća nego u krvi, tako da nije u skladu. Zbog osmotskog pritiska koji nije isti, djelovanje, apsorpcija vode, pa i minerala iz mineralnih voda je mala, tako da ove vode više imaju laksativni efekat.

Naše potrebe za vodom zavise od mnogih faktora kao što su tjelesna masa, starosna dob, tjelesna aktivnost, klimatski uslovi, zdravstveno stanje. Tako da globalne preporuke od šest čaša vode, dva litra dnevno, sa kojima se svakodnevno susrećemo, nisu ispravne. Najbolji način da izračunate vaše optimalne dnevne potrebe za vodom jeste da po kilogramu vaše tjelesne mase uzimate 30 mililitara vode. Na primjer, 70 kilograma tjelesne mase puta 30 daje 2 100 mililitara.

Voda je naš prirodnji element u kojoj smo bili kao bebe, koja nam je još tada pružala sve što nam je potrebno. Ukoliko želimo biti zdravi, sretni, dugovječni, nikad ne bismo trebali izaći iz nje. Jer naša ovisnost o njoj i njene uloge koje život znače, nikad se nisu i neće promjeniti.

- Ne zaboravite da je voda pokretač tijela, svih funkcija, procesa u tijelu.
- Ne zaboravite da je signal žedi signal koji dolazi jako kasno, posebno kod djece kod velikih dehidratacija, koje su opasne po zdravlje, tako da se ne treba pouzdati u njega i treba češće piti vodu, a to se posebno odnosi na djecu, jer imaju brži metabolizam.
- Minimalne dnevne potrebe za vodom su 30 mililitara po kilogramu tjelesne mase i vodu ne može zamijeniti niti jedna druga tekućina.
- Konzumiranje vode je poželjno izbjegavati neposredno uz obroke, jer ona ometa varenje.
- Po ustajanju pored vanjskog umivanja obavite i unutrašnje umivanje tako što ćete popiti 0,3 do 0,5 litra mlake vode.
- Voda je valuta kojom plaćamo zdravlje, ali i bolest.

Niste bolesni, žedni ste!

NUTRICIONISTIČKA PODRŠKA DJECI

Šta je zdrava ishrana?

Pojam zdrave ishrane i nutricionizam su, u posljednjih nekoliko godina, dobili na značaju, a pogotovo kada su maligne bolesti u pitanju. Kada dijete oboli od maligne bolesti, roditelji se vrlo često pitaju jesu li negdje pogriješili, jesu li dovoljno zdravo živjeli te se najčešće pitaju jesu li dovoljno pažnje posvećivali zdravoj ishrani svog djeteta i da li je to moglo dovesti do pojave bolesti kod njihovog djeteta. Naravno, pojava maligne bolesti je mnogo kompleksnija, ali svakako važi i sve što je nauka dokazala, a to je da unosom zdravih namirnica unapređujemo svoje zdravlje i kvalitetu života.

Kada počne liječenje djeteta oboljelog od raka cijeli životni stil se mijenja i potrebno je posebnu pažnju posvetiti ishrani te isto tako nastaviti nakon završetka liječenja. Primjetno je da poslije liječenja djeца postaju sklonija deblijanju i vrlo često imaju problema sa povećanom tjelesnom težinom. Upravo iz ovih razloga, ali i mnogih drugih te problema s kojima se susreću djeca oboljela od raka, tokom i nakon liječenja, Udruženje Srce za djecu oboljelu od raka pokrenulo je projekat Nutricionistička podrška djeci oboljeloj i liječenoj od raka, koji je trajao od januara 2021. do decembra 2021. godine. Cilj je bio pomoći djeci i roditeljima da nauče šta je

NUTRICIONISTIČKO SAVJETOVANJE

NUTRICIONISTIČKI PREGLEDI
HRONO ISHRANA dr. Giling
OKUPTERAPIJSKI TRETMANI
TEST INTOLERANCIJE NA HRANU
ANALIZA KOMponenta hrane
QUANTITATIVNA ANALIZA ORGANIČKE

OSLOBOĐENJE | ALEN ALTOKA | SEPTEMBAR 2021

Afan Habibović iz Visokog Najljepše oči pričaju hiljade priča

Kažu da dobre duše imaju najljepše oči. Kada upoznate dječaka Afana Habibovića iz Visokog, pažnju vam odmah privuće njegov pogled, pun iskrenosti i ljubavi, odnosno krupne, zelene oči koje pričaju njegov život. Afan zrači nevjerojatnom energijom i borbenošću.

Borba sa teškom bolešću prati ga od 11. godine. Do tada ovaj dječak je bio potpuno zdrav, bavio se rukometom i uživao u bezbrižnom djetinjstvu.

- Sve je počelo na treningu. Afan je imao probleme kada uradi kolut naprijed. Također, ispadala mu je lopta iz ruku. Doktori su rekli da to nije ništa strašno, da ulazi u pubertet i da će sve proći. No, nije prestalo. Uskoro su počeli i drugi problemi, rukopis se pokvario, a onda i ocjene u školi, nije mogao zadržati pažnju.

Opet smo otišli na pretrage i Afan je ostao u bolnici. Tog dana umro je moj otac. Pozvali su me iz bolnice i rekli da Afan nije dobro, plače zbog dede, muka mu je. Uradili su mu CT mozga i odmah utvrdili da boluje od tumora.

Bio je to šok kojeg, vjerujte, ni danas nisam svjesna. Nekih se stvari uopšte ne sjećam, znam samo da nije bilo ni plača ni panike, jer nisam željela da Afan vidi moje suze. Morala sam ostati pribarja, jer smo odlučili boriti se protiv tumora do zadnjeg atoma snage, priča Afanova majka Šejla.

Afan je, također, odlučan pobijediti bolest.

- Ja sam to prihvatio, to je jednostavno moje, moja borba i borba moje porodice. Nikad nismo dali prostora nekim strašnim mislima. Išli smo dan po dan, onako sportski. Svaki korak u liječenju doživljavam kao utakmicu u kojoj moram pobijediti, govori nam Afan.

Porodica Habibović naglašava da su imali podršku prijatelja, ali i ljudi koje su upoznali tokom liječenja.

- Mnogi ne znaju koliko maligna oboljenja pogadaju najmlađe dobne skupine, niti znaju na pravi način pristupiti djeci oboljeloj od karcinoma, kaže mama Šejla.

Nakon operacije prije četiri godine Afanova desna strana tijela nije funkcionalna. Uz pomoć vrhunskih trenera i jake Afanove volje, dječak se počeo oporavljati. Danas ovaj divni dječak samostalno hoda.

- Treninzi mi super idu, radim funkcionalne treninge i plivanje. Treći sam razred srednje škole. Borim se, ne odustajem, a to poručujem i drugoj djeci koja možda prolaze kroz isto. Slušajte roditelje koliko možete, kaže nam Afan uz široki osmjeh.

Aldina Selimagić-Šljivo,
psiolog/psihoterapeut

Ne odustajmo od rehabilitacije i resocijalizacije

Osnaženi kreću u nastavak života

Covid-19 onemogućio nam je da prošle godine djecu i roditelje pozovemo u Rehabilitacioni kamp, ali smo zamjenu našli u terapijskom jahanju kojeg želimo organizovati u svim kantonima

Liječenje maligne bolesti dugo traje i svojom težinom, neizvjesnoću i svim što sa sobom nosi jedno takvo teško iskušenje, ostavlja velike posljedice na psihičko i fizičko zdravlje djece i roditelja. Našim programima, nastojimo umanjiti takve negativne efekte kroz kvalitetnu resocijalizaciju i rehabilitaciju.

Kad pričamo o rehabilitaciji, prvo što svima pada na pamet jeste Rehabilitacioni kamp. To je redovna aktivnost koja traje već više od deset godina. Kroz pažljivo osmišljene aktivnosti, ovaj kamp djeci pruža priliku da se osnaže na nekoliko različitih nivoa.

PANDEMIJA DIKTIRA

Prvo, ovo je prilika za druženje sa djecom koji su s vremenom bili njihovi saborci tokom borbe protiv maligne bolesti, ali sada u mnogo ljepšim okolnostima. Dalje, dječa koja su tek završila liječenje, upoznaju djecu koja su davno završila liječenje i već se vratile uobičajenom životu te svojim pozitivnim primjerom daju nadu da će i oni jednog dana biti snažni, zdravi kao nekada.

Osim toga, kroz različite aktivnosti, djeca imaju priliku pokazati u kojem su to polju oni najbolji. Da li je to neki sport, neka umjetnička aktivnosti ili kreativna radionica,

jer sve te aktivnosti im pruža kamp. Zatim, tu su nezaobilazni rekreativno jahanje, plivanje, biciklizam, gdje djeca imaju priliku stići nove vještine.

Šetnja na prirodnom zraku, upotpunjena sa psihološkim radionicama, kako grupnim tako i individualnim, ovisno o izboru roditelja, neke su od aktivnosti koje su namijenjene roditeljima tokom trajanja kampa.

Mnoštvo je različitih korisnih i zanimljivih aktivnosti, a sve sa jednim ciljem: da se i djeca i roditelji oporave od stresnog perioda liječenja, da se osnaže za život i izazove koji ih očekuju, te da se opuste i druže u nekom lijepom okruženju. Pandemija koja nas je zadesila, spriječila je održavanje kampa, jer to podrazumijeva okupljanje velikog broja djece i roditelja. Nama je najvažnije zdravje naše djece i zbog toga smo napravili pauzu sa velikim okupljanjima.

Ali, bez obzira na pandemiju, život ide dalje. Maligne bolesti se javljaju i dalje u istom obimu pa tako i dalje postoji potreba za nekom vrstom rehabilitacije svih hrabrih malih koji su izborili svoju životnu bitku. Tokom 2021. smo se odlučili za terapijsko jahanje. Cilj ovog projekta je bio da, putem fizičkog, psihološkog, socijalnog i edukativnog djelovanja, terapijsko jahanje kod naše djece proizvede pozitivne efekte koji utječu na poboljšanje psihofizičkog stanja, probudi osjećaj zadovoljstva, slobode, pokretljivosti. To je put ka boljem zdravlju i vraćanju vjere u život.

VIŠE OD SPORTA

Sve aktivnosti, kao što su jahanje, timarenje, sedlanje, teorija o konjima i opremi koje je podrazumijevao ovaj projekt, djeca su sa oduševljenjem prihvatile i aktivno učestvovala u svakoj od njih. Uz pomoć našeg Mobilnog tima i kombija kojeg imamo na raspolaganju, obezbijedili smo našoj djeci i prijevoz od mjesta stanovanja do koničkog kluba.

Većina djece dolazila je na časove bez pratnje roditelja, što je u psihološkom smislu veliki plus za njih. Znamo kako dugotrajna hospitalizacija kod djece izaziva separacijsku anksioznost koja dovodi do toga da djeca ne vole

Riječ stručnjaka:
Metoda koja puno pomaže

Hipoterapija je više od jahanja

Najznačajnija razlika između hipoterapije i terapijskog jahanja je upravo u tome što je hipoterapiji cilj poboljšanje neuromotornog i senzornog funkcionisanja

Jelena Bralović,
magistar fizioterapije i radne terapije

Pojam hipoterapije, koji se često neispravno koristi kao sinonim za terapijsko jahanje, puno je uži pojam koji označava prvenstveno fizioterapiju uz pomoć konja, tj. djelovanje na fizički aspekt osobe sa poteškoćom. Sama riječ hipoterapija potječe od grčke riječi *hippos* (konj) i *therapeia* (liječenje). Provodi je fizioterapeut visoke stručne spreme koji ima dodatnu edukaciju iz hipoterapije.

Osnova terapijskog učinka hipoterapije, ali i svih ostalih oblika jahanja, trodimenzionalno je kretanje konjskih leđa u frekvenciji od 90 do 110 koraka u minuti (što je jednako ritmu ljudskog hoda), koje se pri pravilnom položaju jahača prenosi od zdjelice na trup te posredno cijelo tijelo. Konjski je pokret sredstvo pomoći kojeg terapeut poboljšava neuromotorne funkcije jahača.

Nije samo poduka

Hipoterapija najčešće traje 30 minuta, a započinje pasivnim opuštanjem jahačevih mišića. Promjena položaja na konju i funkcionalne vježbe koje slijede služe za povećanje mišićne snage jahača te za poboljšanje posturalne stabilnosti.

Učinci hipoterapije uključuju mobilizaciju zdjelice i kičmenog stuba, normalizaciju mišićnog tonusa i simetričnosti, jačanje slabijih mišića, poboljšanje posture, stimulaciju proprioceptora smještenih u zglobovima, senzornu integraciju, povećanu koordinaciju, svijest o vlastitom tijelu u prostoru i normalizaciju obrazaca pokreta. S obzirom na to da jahač komunicira sa svojim konjem koristeći verbalne komande, kao i odgovore u igrama na konju koje osmišljava instruktor, hipoterapija može uključivati i logopedsku terapiju.

PIŠE: Nemanja VUKOJEVIĆ FOTO D. POZDEROVIĆ

Anela Vejsić iz Tešnja, kojoj je 2016. godine dijagnosticirana akutna mijeloična leukemija (AML), uz pomoć porodice prebrodila najteže trenutke

VEDRIM DUHOM PORAZILA OPAKU BOLEST

Terapeut u hipoterapiji mora kontinuirano analizirati jahačevu prilagodbu na različite podražaje na konju te prema tome i prilagođavati tempo i smjer kretanja konja. Jahači u hipoterapiji najčešće imaju teškoće koje onemogućavaju aktivnije sudjelovanje u terapijskom satu jahanja.

Najznačajnija razlika između hipoterapije i terapijskog jahanja je upravo u tome što se u hipoterapiji ne podučavaju specifične vještine vezane uz jahanje, već je cilj poboljšanje neuromotornog i senzornog funkcionalisanja koje će se generalizirati i u ostalim aktivnostima svakodnevno života.

Indikacije hipoterapije

- Cerebralna paraliza
- Multipla skleroza
- Posttraumatska neurološka oboljenja
- Spastički tortikolis
- Parkinsonova bolest
- Degenerativna neurološka oboljenja, i sl.

Učinci hipoterapije

NEUROMOTORIKA

- Regulacija tonusa
- Ravnotežne reakcije
- Simetrija
- Uspravno držanje - preko mobilizacije zdjelice
- Ritam - pravilan obrazac kretanja
- Trening učenja ljudskog hoda

SENZOMOTORIKA

- Svesnost o svome tijelu
- Svesnost okoline
- Duboki osjet

PSIHOMOTORIKA

- Savladavanje straha od kretanja

- Razvoj identiteta
- Razvijanje odnosa, veselje, aktivno sudjelovanje

SOCIOMOTORIKA

- Poticanje i harmonizacija korisnika
- Otvaranje prema okolini
- Socijalna komunikacija

Kontraindikacije hipoterapije

- Ako jahanje uzrokuje pogoršanje jahačevog stanja i/ ili se javlja bol
- Ako se ne može osigurati potrebna specijalna oprema za pojedinog jahača. Upotrebo nepravilne opreme možemo mu naškoditi.
- Jahaču (roditelju) reći da je pad s konja potencijalna opasnost, a za osobu sa poteškoćama taj pad može biti puno štetniji nego za osobu bez fizičkih poteškoća. Poštujte odluku osobe da se ne izlaže tom riziku
- Ako postoje nestabilnost ili izražene abnormalnosti kičmenog stuba: iskriviljenja, akutna hernija diska, nestabilnost kičmenog stuba koja se prepoznaje po slabom mišićnom tonusu, nemogućnost položaja glave kod jahanja - glava i vrat se jako miču, što može dovesti do ozljeda, skolioze (preko 30 stepeni)
- Atlantoaksijalna nestabilnost: stanje nestabilnosti vratne kičme koja se javlja kod nekih osoba s Downovim sindromom. Vidi se na rendgenskim slikama kod djece starije od tri godine. Od ljekara tražiti potvrdu da osoba s Downovim sindromom nema atlantoaksijalnu nestabilnost.
- Coxa artrosis - automatska kontraindikacija
- Nedostatak dijela lobanjske kosti
- Osteoporozna
- Mišićna distrofija: ako se javlja prevelik umor, ako je nestabilnost trupa prevelika da bi se mogao osigurati dobar položaj.
- Epilepsija - ako je bilo napada unutar 6 mjeseci.
- Alergija na konjsku dlaku
- Amputacija: ako je amputiran dio zdjelice
- Poremećaj pažnje sa hiperaktivnošću: ako je jahač nemoguće kontrolirati u potencijalno opasnim situacijama (ne čekati da dođe do stvarno opasnih situacija)
- Tumori - ako uzrokuju promjene u tijelu koje su opasne, npr. povećanu sklonost lomu kostiju
- Dijabetes: van medicinske kontrole
- Kardiovaskularni problem
- Debljina
- Otvorene rane
- Umor
- Akutna stanja kod progresivnih oboljenja - mišićne distrofije, multiple skleroze
- Ako je dijete mlađe od dvije godine, jahanje je potpuno zabranjeno, a od dvije do četiri godine smije raditi samo fizioterapeut koji ima dodatnu edukaciju za hipoterapiju. Tako mala djeca su nezrela neurološki i fizički i ne mogu reagirati na podražaj i tako se prilagoditi pokretima konjorskog tijela te ne možemo očekivati pozitivan učinak.

Znala sam da moram ići samo kako i pravo i ne gledati ništa oko sebe. Ništa nije isto i ničija bolest nije ista, zato je potrebno gledati svoj pravac i najvažnije je imati podršku bližnjih, priča Anela

Najveću podršku i moj pozitivni svijet od početka su činili moji roditelji. Uz njih sam sve prebrodila lakše. Posebno mi je značajno da je u cijeloj situaciji u bolnici mjesecima sa mnom bio i moj otac Adel, dok je majka Jasminka svakodnevno dolazila i putovala iz Tešnja u Sarajevo samo da nas vidi. Ona je morala da radi i zaradi novac za liječenje, riječi su ovo velike pobednice i istinskog borca, danas osamnaestogodišnje Anele Vejsić iz Tešnja, koja je izliječena od akutne mijeloične leukemije (AML), koja joj je dijagnosticirana 2016. godine.

Treniranje fudbala, druženje sa prijateljima i jednu sasvim običnu svakodnevnicu prije pet godina prekinuli su loši nalazi krvi i Anela je tada započela jednu od najvažnijih bitaka u svom životu.

No, kako priča, dobila ju je najviše zahvaljujući pozitivnoj energiji bližnjih, koji su, uprkos opakoj bolesti, bili njen prozor u svijet pozitivne, šale te su joj na sve moguće načine olakšavali proces liječenja.

"Normalno sam se bavila sportom, nisam imala nikakve simptome i ništa nisam osjećala, ali ustanovljeno je da imam težak oblik leukemije. Teško mi je palo to saznanje te, kada sam došla na odjel i vidjela da su djeca ošišana na kratke frizure, pitala sam mamu: "Da li ču i ja imati kratku kosu?" Od nečeg što mi se u tom trenutku činilo strašnim na kraju smo došli do toga da je postalо šala, sve vrijeme dok sam imala kratku kosu, roditelji su me zvali sin", priča danas kroz smijeh ova osamnaestogodišnjakinja.

Danas ima širok osmijeh na licu za dva svijeta. Najveća borba života, koja je pred nju stavljena u julu 2016. godine, završena je nešto više od godinu dana kasnije, a Anela je danas izrasla u osobu kojoj više ni zvijezde nisu granica.

"Nisam imala nekog izbora da budem tužna. Znala sam da moram ići samo kako i pravo i ne gledati ništa oko sebe. Ništa nije isto i ničija bolest nije ista, zato je potrebno gledati svoj pravac i najvažnije je imati podršku bližnjih. Ja sam roditeljima govorila: 'Hajde da se izliječim pa da onda nastavim da trošim novac koji zaradite na gluposti, a ne na ovo', opet kroz smijeh, ali i suze govori Anela.

Ističe i da je tokom liječenja teško podnosila i odvojenost od sestre i majke. Uprkos tome što su često dolazile, odvojenost od kuće joj je teško pala.

"U to vrijeme mi se nekako sve svelo na četiri zida, dva prozora i jedan krevet. Otac je bio sve vrijeme sa mnom, ali je i on tada imao veliki problem sa kićmom i znam koliko se mučio", prisjeća se Anela.

Tokom Anelinog liječenja majka Jasminka je svakodnevno radila u svom frizerskom salону kako bi zaradila novac za liječenje, ali i sve ono što ide uz njega.

"Na odjelu se troši dosta novca, morali smo sve kupovati. Roditeljska kuća u Sarajevu nas je spasila, jer ipak nismo morali plaćati stan i hrani. Ja sam putovala svaki dan do Sarajeva. Znači, radim od osam do 17 časova i odmah idem tamo, odnesem šta treba pa ujutru na posao. I tako svaki dan. Nekad na auto-putu ne vidim naplatnu kućicu u koliko sam žurbi da sve nekako uspijem obaviti. Pored toga, imamo mlađu kćerku kojoj smo morali posvetiti pažnju i koja je trebalo da razumije sa čim se mi borimo", kaže Jasminka.

Prisjeća se Jasminka danas da su ona i muž jedno drugom bili najveća podrška u cijeloj toj borbi te da bi teško izdržali da nisu imali jedno drugo.

"Tokom cijelog perioda dok se Anela borila sa leukemijom, ja

Tokom cijelog perioda dok se Anela borila sa leukemijom, ja sam jednom zaplakala, ali nekako kada odu svi, zatvoriš se sam u sobu i plaćeš, ispričala je Jasmina

“Rekla sam majci: ‘Idemo hodati odmah, u šoping, svuda.’ Imala sam i doček od strane mojih školskih drugara i zaista sam bila srećna. To je neopisiv osjećaj”, navela je Anela.

Takođe, Adel se prisjetio i situacije kako su sa nestrpljenjem dočekali nalaz koji je potvrdio da je Anela izlječena.

“Mi smo sve to nekako priželjkivali, napravili smo ukupno 39 poziva na odjel samo da nam kažu rezultate. Svi su zvali, mi, rodbina, prijatelji, samo da saznamo. Na kraju, kada smo

Otac Adel, koji je sve vrijeme bio s Anelom, rekao je da su uvijek imali neki rezervni plan za sve, ali i cilj koji je bio jasan - ova situacija se mora prevazići.

“Anela je bila jedan od najtežih slučajeva na odjelu, neka djeca, nažalost, svoju bitku nisu dobila. Ja sam tada svaku noć sa bolom u stomaku razmišljao o tome da li će i moje dijete ovako sutradan. Ležiš u krevetu, a telefon ti je uvijek kraj glave i čekaš neki poziv”, prepričava najteže trenutke Adel.

Kako ističe, veliku podršku imao je i od firme u kojoj je zaposlen, koja mu je u ovoj situaciji izašla u susret.

“Rekli su mi samo da se posvetim svojoj kćerci i da ne moram dolaziti na posao, ali da ču, bez obzira na to, primati punu platu i sve to dok se ona ne izlječi. To je bilo jedno veliko olakšanje i problem manje. Takođe, sve kolege s posla su bile od velike pomoći, zvali su, pitali šta treba, sakupljali novac za liječenje. Ovo su stvari koje se nikada ne mogu zaboraviti”, Adelove su riječi pune iskrenosti.

Nakon više od godinu dana liječenja i većine vremena provedene u bolnici u Sarajevu, vijest da su nalazi uredni i da je izlječena, dočekana je sa oduševljenjem.

Otac je bio sve vrijeme samnom, ali je i on tada imao veliki problem sa kičmom i znam koliko se mučio, prisjeća se Anela

dobili informaciju da je nalaz uredan, uslijedilo je veliko olakšanje. Pisani nalaz kad god dođe, bitno mi je bilo samo da je moja kćerka izlječena”, ističe Adel.

Na kraju svega Anelina poruka djeci koja trenutno vode svoje herojske bitke za ono što im je najvažnije, a to je život, jeste da pokušaju biti pozitivna, jer koliko god da je teško, uvijek se može naći neka vedrija strana te da su te stvari njoj pomogle da danas bude tu gdje jeste.

Ona je trenutno na praksi kod majke Jasminke u frizerskom salonu i redovno ide u treći razred srednje škole u Tešnju. Jasminka ističe kroz smijeh da nema protekциje za kćerku te da ona mora redovno dolaziti na posao i raditi sve vrijeme.

“Anela ima svoju platu koju zaradi, ali najbitnije je da uči i da želi da uči i radi, a posla ima”, navela je Jasmina.

Porodica Vejsić dokaz je koliko zajedništvo i pozitivna energija mogu uticati na to da se prežive najteži i najboljni trenuci u životu.

Nakon što smo popili kafu i ispričali se s ovim sjajnim ljudima, koje je bila čast upoznati, uz srdačne pozdrave i želju za sreću, ali prvenstveno zdravlje u budućnosti, možemo zaključiti da su Anela, ali i njeni roditelji i sestra heroji današnjice i veliki pobednici.

ISKORAK U ODNOSIMA SA KUVAJĆANIMA

Dobra komunikacija ključ dobre saradnje

U sklopu socijalnog, obrazovnog i medicinskog fonda Udruženje je 2021. godine uz pomoć kuvajtskih organizacija Al Najat i Tawasul realizovalo projekte u vrijednosti od 200 000 KM. Udruženje Srce za djecu registrovano je pri Ministarstvu vanjskih poslova Kuvajta i ima ugovore sa ove dvije organizacije, što je iskorak u ovoj vrsti saradnje.

Kroz ove fondove nastojimo obezbijediti sredstva da bismo pomogli našoj djeci u segmentima medicinske, socijalne i obrazovne skrbi, gdje trebaju dodatnu podršku i pomoć. Tokom prethodne godine, nabavljena je medicinska oprema (infuzione pumpe i perfuzori), lijekovi za odjeljenja i pojedinačno za djecu, medicinska dijagnostika i odlazak na kontrole ili liječenje van granica BiH, fizioterapija, dezinfekcionalna sredstva, hirurške maskice, higijenska sredstva.

Napravili smo iskorak u podršci i pomoći Zavodu za transfuzijsku medicinu FBiH, za koji smo obezbijedili sredstva za nabavku spremnika za pohranu i čuvanje matičnih ćelija koštane srži potrebnih za transplatacije.

Velike zahvale iz dubine naših srca idu Ambasadori Države Kuvajt u BiH na savršenoj komunikaciji

i saradnji u zajedničkoj borbi za bolje uslove djece oboljele od raka u BiH. Hvala narodu Kuvajta za svaku donaciju koja je napravila razliku u životima oboljele djece. Kroz ova tri fonda 2021. ostvarili smo:

- Socijalnu pomoć za 40 djece
- Nabavili lijekove za 25 djece
- Sanitetski prevoz za jedno dijete
- Kupovinu avionskih karata za odlazak na liječenje van granica BiH, kao i troškovi goriva za sedmero djece
- Fizikalne vježbe za četvero djece
- Medicinsku dijagnostiku za sedmero djece
- Troškove edukacije i rehabilitacije za dvoje djece
- Prijevod medicinske dokumentacije za četvero djece
- Obezbijedeno je 13 infuzionih pumpi i perfuzora za hematoonkološka odjeljenja u Sarajevu i Tuzli
- Obezbijedeno 16 stipendija za mlade koji studiraju
- Adaptaciju porodične kuće za jednu porodicu

Ni korona nas nije zaustavila...

MOBILNI TIM STIŽE DO MALIŠANA

U rad tima uključene su psihologinje, socijalna radnica, vlasuljar i članovi MladiCa.

Pored redovnih aktivnosti, Udruženje Srce za djecu oboljelu od raka, prateći potrebe porodica djece koja su trenutno na bolničkom liječenju ili su na terapiji održavanja, realiziralo je mnogo dodatnih aktivnosti koje su odgovor na višestruke potrebe djece koja se liječe ili su završila liječenja. Nakon liječenja, slijedi period praćenja koji za neke mališane i njihove porodice može donijeti nove izazove i poteškoće.

Inicijalni početak rada Mobilnog tima bio je u periodu pandemije korona virusa. Formirali smo ga da bismo došli do naših mališana i njihovih porodica. Željeli smo im pomoći i u ličnim, ali u globalno teškim vremenima.

Vodeći se vrijednostima kakve su empatija, hrabrost, istrajnost, brižljivost, transparentnost, Mobilni tim je jedan od projekata Udruženja koji obezbeđuje psihosocijalne usluge za djecu oboljelu od raka i njihove roditelje na teritoriji Federacije BiH. Pored mališana koji su u procesu liječenja, Mobilni tim je posjetio i tugujuće porodice s ciljem pružanja podrške u periodu nakon gubitka. U rad tima uključene su psihologinje, socijalna radnica, vlasuljar i članovi MladiCa.

Tokom 2021. Mobilni tim je:

Distribuirao 185 bajramskih paketića za djecu	185
Pripremio 400 novogodišnjih paketića za oboljelu i liječenju djecu i njihovu braću i sestre	400
Distribuirao 250 zlatnih paketa za djecu i mladiće	250
Distribuirao 56 paketa za Projekat porodične poljoprivrede	56
Pripremio 134 školska ruksaka sa priborom početkom školske godine	134
Donacije higijene (dezinfekcija, toalet papir, ubrus papir, sapuni, vlažne maramice, hirurške maskice, pelene za djecu) za UKC Tuzla - Odjeljenje za hematologiju i onkologiju Klinike za dječje bolesti, Hematoonkološko odjeljenje Pedijatrijske klinike Jezero, bolnicu u Goraždu	--
Posjetio osam tugujućih porodica	8
Posjetio šest porodicama čija djeca se liječe van BiH	6

SRCE ZA DJECU

Mobilni tim

GODINA IZA EVROPSKOG KROVNOG UDRUŽENJA

PITATI MLADE ZA ONO ŠTO IH SE TIČE

Učešćem u CCI Europa želimo ojačati svoj položaj u Evropi i mogućnost sticanja znanja i unapređivanja usluga našeg Udruženja

HARUN ŠABIĆ
PRAVNIK UDRUŽENJA

Kao mlađa osoba izlijecena od raka Udruženje Srce za djecu od 2020. godine, predstavljam u Upravnom odboru CCI Europe, krovnog udruženja za Evropu. Tu želim steći nova iskustva i novo znanje o bolesti koju sam prebolio te to znanje prenijeti članovima Udruženja Srce za djecu. Cilj je unaprijediti usluge koje Udruženje pruža svojim članovima.

Učešćem u CCI Europa želimo ojačati svoj položaj u Evropi i mogućnost stjecanja znanja i unapređivanja usluga Udruženja. CCI Europe je 2021. organizovala mnoge webinare o temi dječjeg raka i uloženo je mnogo vremena i truda u istraživanje i dobijanje adekvatnih informacija od pacijenata, roditelja i mladih ljudi koji su preživjeli rak. Tokom ispitivanja smo dobili razne odgovore i uvidjeli da većina mladih ljudi koji su preživjeli rak žele znati više o bolesti i tretmanu koji su imali.

Iz sprovedenih anketa smo bolje spoznali sve ono kroz šta djeca i mladi ljudi prolaze tokom liječenja i dobili smo više informacija o problemima i poteškoćama sa kojima se mladi ljudi suočavaju nakon izlječenja. CCI Europe također se zalaže za više istraživanja o liječenju dječjeg raka te uspostavljanja novih protokola i esencijalnih listi lijekova.

Prisustvovali smo raznim diskusijama o esencijalnim listama i problemima manjka lijekova na esencijalnim

listama sa kojom se pacijenti suočavaju tokom liječenja. Također, prisustvovali smo mnogim diskusijama sa medicinskim osobljem i parlamentarcima Evropske unije o temi prekograničnog liječenja. To je tema sa kojom se susreću mnogi naši pacijenti i za nas je vrlo bitno da se maksimalno unaprijedi proces prekograničnog liječenja da bi naši heroji koji moraju ići van granica BiH, dobili potrebnu njegu u što kraćem periodu.

Prikupili smo podatke o načinu djelovanja udruženja širom Evrope i problemima sa kojima se ona suočavaju. Kroz učešće u CCI Europe unapređujemo naš rad, a kroz zagovaranje možemo tražiti bolje uslove liječenja i njegu koju naši heroji primaju. Također, kroz zagovaranje planiramo unaprijediti prava mladih ljudi koji su preživjeli rak, te povećati njihovo učešće u donošenju odluka vezanih za našu budućnost i budućnost mladih ljudi koji će doći poslije nas.

Nadam se da ću, kroz učešće u radu CCI Europe, doprinjeti našoj zajednici, našem Udruženju i, naravno, korisnicima njegovih usluga - našoj djeci i mladim ljudima koji se liječe ili su izlječeni od raka. Smatram da smo možemo biti ponosni na podršku koju Udruženje Srce za djecu oboljelu od raka pruža mladim ljudima koji su izlječeni od raka, da bi se naš glas čuo ne samo u našoj državi, nego u Evropi i cijelom svijetu, da bi doprinijeli promjenama za generacije koje dolaze poslije nas.

IZAZOVNA GODINA IZA CCI EUROPE

UJEDNAČITI STANDARDE U CIJELOJ EVROPI

EU je usvojila takozvani Europe's Beating Cancer Plan i Cancer Mission, u kojim po prvi put djeca i mladi oboljeli od raka dobijaju svoj prostor i takvu vrstu pažnje

LEJLA KAMERIĆ
SAVJETNICA UDRUŽENJA SRCE ZA DJECU

Prošla godina je zbog produžetka pandemije bila izazovna za CCI Europe kao i za sva udruženja koja rade sa djecom i mladima oboljelim od raka. Međutim, to nam nije onemogućilo vrijedan rad našeg komiteta.

Podsjećajući radi, 2020. godine CCI Europe definisao je strategiju rada za narednih pet godina, koja je mapirana u takozvane stubove (engl. pillars). U protekloj godini su članovi timova svih stubova vrlo vrijedno radili te je nemoguće nabrojati sve aktivnosti.

ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ: Cilj je da novi inovativni tretmani i lijekovi, kao i kliničke studije, budu dostupni svoj djeci kroz regulative vezane za poboljšan pristup tretmanima i inovativnom načinu liječenja. Zajedno sa SIOPE, aktivno smo lobirali u organima Evropske unije te kao rezultat imamo da je EU usvojila takozvani Europe's Beating Cancer Plan i Cancer Mission, gdje po prvi put djeca i mladi oboljeli od raka dobijaju svoj prostor i takvu vrstu pažnje. Ovo je od izuzetne važnosti, s obzirom na to da se kancer kod djece i kod mladih uveliko razlikuje od kancera kod odraslih, pa samim tim tretman i pristup moraju biti drugačiji.

DIJAGNOZA, TRETMAN I NJEGA: S obzirom na to da je osnovni cilj ovog stuba reduciranje razlike u standardima liječenja (što uključuje sve aspekte: od momenta dijagnoze do praćenja, liječenja, prava djece i roditelja, psihosocijalne podrške, školovanje tokom liječenja, edukaciju medicinskog osoblja, palijativnu njegu...), odlučili smo raditi na mapiranju trenutnog stanja u Evropi.

Pripremljen je svebuhvatni upitnik, koji će biti podijeljen sa svim članicama CCI Europe, kako bismo sagledali gdje i na kojim poljima je potrebno uložiti napor i energiju da se što više približimo standardima. Taj će nam dokument, također, biti osnova za izradu novog dokumenta o standardima u liječenju djece oboljele od raka, koji će obuhvatiti do sada neobrađene aspekte tokom liječenja.

Zajedno sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom (WHO - ogrank Evropa) pripremili smo dokument o nejednakostima u liječenju u Evropi, komunicirali smo i

konkretnе primjere iz cijele Evrope. Ovo je od izuzetne važnosti za podizanje svijesti o tome da u Evropi postoji velika razlika u procentu izlječenja i kvaliteti života djece oboljele od raka.

SIOPE je pokrenuo inicijativu izrade vodiča za standardne tretmane za dijagnoze sa najvećom incidencicom. Ti vodiči napisani su jednostavnim jezikom, razumljivim i roditeljima, a i samim ljekarima lakše je objasniti sa čime će se dijete suočiti. Mi smo, kao CCI Europe, učestvovali u aktivnosti validiranjem vodiča, što se pokazalo kao uspješna zajednička aktivnost.

Aplikirali smo na više EU projekata. Jedan od većih i značajnijih koji bih spomenula, je EU Palliative care, koji se odnosi na postavljanje standarda u palijativnoj njegi. Više mjeseci radili smo na pripremi projekta i trenutno smo u fazi čekanja potvde da li je projekat odobren.

RAZVOJ KAPACITETA CCI EUROPE: Iz tima je poslan upitnik svim članicama na temu potrebe za edukacijom u cijeloj Evropi. Upitnik je pokazao da itekako postoji potreba za edukacijom na svim poljima i sada smo u fazi prioritiziranja potreba i planiranja edukacije.

Godišnja konferencija CCI Europe je održana online. Tokom nje smo, zajedno sa SIOPE, u tri intenzivna dana informisali učesnike o dostignućima i planovima za budućnost.

Savladali pandemijeske prepreke

Borimo se da naša djeca koja moraju putovati van granica naše BiH, dobiju najbolju moguću njegu u certifikovanim centrima, gdje god da se oni nalaze

Cilj Udruženja Srce za djecu oboljelu od raka je pomoći i olakšati djeci i mladim ljudima tokom njihovog liječenja od raka. U Udruženju se trudimo na što efikasniji način obezbijediti sve što je potrebno našim herojima koji prolaze kroz najteže dane u svojim životima. Stručno medicinsko osoblje koje liječi naše heroje čini sve što je u njihovo moći da što uspješnije rade svoj posao kako bi se naši heroji što prije vratili svojim kućama i nastavili svoj život.

Iako se ulaže veliki trud u liječenje djece i mlađih ljudi koji boluju od raka, nekada to nije dovoljno te naši heroji moraju nastaviti svoje liječenje van granica naše BiH. Mi u Udruženju, u saradnji sa medicinskim osobljem, Federalnim fondom solidarnosti, te bolnicama van BiH, činimo sve kako bi taj put što više olakšali i ubrzali kako bi naši heroji dobili što bolju njegu. Trudimo se da svake godine poboljšamo odnose između navedenih ustanova kako bi mogli pružiti što bolje uslove našim članovima.

EMINA U PADOVI

Tokom 2021. godine, taj put je bio dosta otežan zbog ograničenja i mjera koje je uzrokovala pandemija virusa korona, koje traju od početka 2020. Tokom pandemije smo, konstantno, tražili bolja rješenja za naše heroje koji moraju ići van granica na liječenje kako bi njihovo liječenje bilo što efikasnije, te kako bi što prije stizali do bolnica i mišljenja doktora van granica BiH.

Jedan od primjera je naša Emina Kulenović, koja je prošla i još uvijek hrabro prolazi kroz tešku borbu sa tumorom jetre. Emina je heroina koja je započela svoje liječenje na dječjem Hematoonkološkom odjeljenju KCUS-a. Nakon uspostavljene dijagnoze, medicinsko osoblje sa Hematoonkološkog odjeljenja je, zajedno sa kolegama sa Hematoonkološkog odjeljenja bolnice Azienda Ospedaliera di Padova u Italiji, počeli primjenu kemoterapijskog protokola za Emininu bolest.

Nakon što je završila sa kemoterapijskim protokolom, medicinsko osoblje sa Hematoonkološkog odjela UKC Sarajevo i bolnice u Padovi su se usaglasili da je Emini potrebna transplantacija jetre i da nije bilo drugog puta do njenog ozdravljenja. Restriktivne mjere koje su uzrokovane Covidom-19 virusom nas nisu sprječile da reagujemo i koristeći se već stečenim znanjem iz 2020. odmah smo pokrenuli proceduru za izmještanje, prateći sve mjere zaštite od Covida-19.

Roditeljima smo pružili svu administrativnu i psihosocijalnu podršku da bi se procedura izmještanja nesmetano odvijala. Naša mala Emina i njezini roditelji su dobili sva odobrenja od UKC Sarajevo i Federalnog fonda solidarnosti, pa su se zajedno uputili u bolnicu u Padovu, da bi se Emina pripremila za transplantaciju jetre. Primljena je u bolnicu i transplantacija jetre uspješno je izvršena.

Tokom oporavka su ustanovljene određene promjene, pa je Emina morala ostati u Padovi da bi doktori mogli pratiti njezino stanje. Obradovala nas je lijepa vijest da su Emini dozvolili da ode kući na mjesec dana i da novu godinu proveđe sa ostatkom porodice, nakon čega će se vratiti u Padovu i nastaviti svoje liječenje u nadi da će što prije pobijediti jednu opaku i tešku bolest.

DVA CILJA

Mi smo uz našu Eminu i uz svu našu djecu, gdje god se oni nalazili. Naša najveća sreća je kada vidimo osmijeh na licima naših heroja i kada dobiju svoj zadnji nalaz na kojem piše da su uspješno završili svoje liječenje.

Pored Emine, tokom 2021. godine imali smo, nažalost, još djece koja su morala nastaviti svoje liječenje van granica BiH u Italiji, Njemačkoj, Turskoj i drugim zemljama širom svijeta. Među njima su i naši mali heroji Vedad Camo i Hamza Hamzić, koji su morali oputovati na liječenje u Tursku.

Protekle godine, bilo je još naših heroina i heroja izmeđenih na liječenje. Mi smo bili uz njih kao i uz svu našu djecu, pomagali smo pri kupovini avionskih karata, prijevođa medicinske dokumentacije i svim ostalim potrebama koje su imali naši heroji. Naš moto je da svako dijete mora imati jednak pristup liječenju i učiniti čemo sve što je u našoj moći da to i ostvarimo.

Mi kao udruženje roditelja djece oboljele od raka, borimo se da naša djeca koja moraju putovati van granica naše Bosne i Hercegovine, dobiju najbolju moguću njegu u certifikovanim centrima za njihovu vrstu oboljenja, gdje god da se oni nalaze. Želimo i da što manje djece mora na liječenje van bh. granica, pa nam je cilj da pokušamo obezbijediti što bolju obuku medicinskog osoblja na hematoonkološkim odjeljenjima na kojim se naši heroji liječe i pokušamo što bolje opremiti odjeljenja na kojima se djeca liječe.

To je moguće ostvariti samo kroz zajednički rad i umrežavanje naših odjeljenja sa certifikovanim institutima koji mogu pružiti obuku medicinskom osoblju koje radi na hematoonkološkim i drugim odjeljenjima.

Mama Amina Hamzić:

"U situacijama kada vam se cijeli život promjeni u sekundi, prvi put kada se suočite sa dijagnozom maligne bolesti kod svog djeteta, kada mislite da ste na rubu, veoma je značajna psihološka i edukativna podrška okoline. U tim momentima pri prvom saznanju da moje dijete ima hematološko oboljenje te da je proces liječenja dug i bolan, kako za dijete tako i za roditelje i sve članove vaše porodice, naše Udruženje Srce za djecu oboljelu od raka pruža psihološku, ali i financijsku podršku oboljeloj djeci i njihovim porodicama. Iako nikada nismo proveli niti jedan dan u roditeljskoj kući zbog COVID pandemije, upoznali smo njene uposlenike na jos ljepši način.

Pružili su nam online podršku iako se nismo poznavali. Insistirali su na razgovorima sa roditeljima, jer su sami bolje znali od nas roditelja u tim prvim trenucima suočavanja sa dijagnozom da nam treba pomoći u vidu komunikacije kako bismo lakše sve prevazišli. Nakon nekoliko mjeseci provedenih u KCUS Sarajevo, moj sin je morao na transplantaciju koštane srži u R. Turskoj.

I da, i tamo je Udruženje mislilo na nasu djecu i na nas. Upozlenici Udruženja Aldina Selimagić Šljivo, Jasna Vatreš i Sabina Duman, posjetili su nas i ostale porodice, koje su

*se nalazile na liječenju u Turskoj.
Ovakve situacije ne možemo zaboraviti, nikada!*

Kod ovog kolektiva se osjeti rad od srca za nasu dječicu. Pored psihološke podrške koju pruža Udruženje, tu je i financijska pomoć. Nebrojeno puta su nas pomogli i iznenadili našu djecu. Kako paketićima, bajramskim čestitkama, novogodišnjim ili božićnim, tako i uplatama koje u ovoj borbi i ovom iskušenju potpomognu svaku porodicu, bez obzira na vaše materijalno stanje. Lijepo je kada neko misli na vaše dijete bez ikakavog interesa, šta više da su to donacije koje dobijete od srca. Lijepo je kada neplanirano možete da iznenadite svoje dijete nekom igračkom koju dugo želi.

Iako je moj Hamza još uvijek mali, ja se želim zahvaliti u njegovo ime, na svim poklonima, svim čestitkama, svim finacijama koje je naše Udruženje Srce za djecu oboljelu od raka omogućilo, kako za moje dijete tako i za ostalu dječicu.

Hvala svim donatorima koji pomažu rad Udruženja."

Razgovarala: M. ŠUKOVIĆ FOTO V.TRIPIĆ

Fikret Kubat, predsjednik Udruženja "Srce za djecu"

SVI TREBA DA UČIMO OD MALIH HEROJA

Sedamdesetih i osamdesetih godina procenat izlječenja se kretao između 30 i 40 odsto, danas je to 70 do 80 odsto, kod leukemija ponekad čak ide i do 90 odsto i za nas roditelje je to ohrabrujuće

Roditelj nema vremena da čeka hoće li pomoći da dođe, on mora da se bori. Od onog trenutka kad prihvate dijagnozu, kada spoznate da vaše dijete ima rak, vidite da su sve druge borbe koje ste imali kroz život minijaturne u odnosu na ovu borbu koju morate da dobijete za vaše dijete, za njegov život. Onda ne postoje prepreke, ne postoje problemi koje ne možete riješiti, riječi su Fikreta Kubata, predsjednika Udruženja "Srce za djecu", čija je misija omogućiti aktivnu, trajnu i cijelovitu podršku djeci oboljeloj od raka i njihovim najbližima. Udruženje je osnovano 2003. godine od inicijalne ideje neformalne grupe roditelja i prijatelja djece oboljele od raka, a danas je izraslo u respektabilnu organizaciju koja broji preko 400 članova i koja je postala sinonim za borbu protiv raka kod djece u BiH.

O samim počecima Udruženja, o tome koliko su postigli tokom 18 godina svog postojanja, problema s kojima se bore te koliko je važna Roditeljska kuća, ali i podrška, za "Nezavisne" je govorio Fikret Kubat.

NN: Kako su izgledali počeci Udruženja, a kako to sve izgleda danas?

KUBAT: Udruženje je osnovano 2003. godine, ja sam se kao roditelj dječaka koji se izborio s karcinomom priključio nešto kasnije, ali mogu da posvjedočim da su počeci bili dosta skromni. U tom periodu kada je Udruženje osnovano stidljivo se pričalo o kanceru i problemima djece s kancerom, čak ni javnost nije bila spremna da se dublje uključi u tu tematiku.

Danas sve to izgleda dosta drugačije, empatija je mnogo veća, ljudi su informisani i mnogo više nailazimo na razumijevanje. I to je naš veliki uspjeh. Naša misija od samog početka je da pružimo aktivnu, trajnu i cijelovitu podršku djeci. Ta podrška

se odnosi na sve, na trenutke kada su djeca u bolnici i dok se liječe, podršku u Roditeljskoj kući, pri povratku u školu, vrtić, u matičnu sredinu uopšte. Kasnije pratimo našu djecu i njihovo odrastanje, tako da je to jedna cijeloživotna podrška i to je najvažnija misija Udruženja, koja samo jača.

NN: Osim toga što se danas zna više o malignim oboljenjima, da li su se popravili i uslovi liječenja?

KUBAT: Znamo da se sedamdesetih i osamdesetih godina procenat izlječenja kretao između 30 i 40 odsto, danas je to 70 do 80 odsto, kod leukemija ponekad čak ide i do 90 odsto i za nas roditelje je to ohrabrujuće.

Ovaj procenat je dosta veliki i značajan iako još nemamo pametne terapije. Razvijene zemlje sada rade s pametnim lijekovima, mi ih u tom pogledu ne možemo pratiti, ali je pozitivna stvar da pratimo procenat izlječenih. Rekao bih da je danas dijagnostika drugačija. U zemljama trećeg svijeta je procenat izlječenja još 40-50 odsto, što znači da za Evropom ne zaostajemo mnogo i to je izuzetno važno. Važno je isto tako da se ulaže u zdravstveni sistem, a to je na kraju krajeva naš cilj i naša misija.

NN: Iako se ulaže u neke stvari, koliko često zakonske regulative i komplikovane procedure otežavaju nešto što ne bi smjelo biti otežano?

KUBAT: Ja ću vam napraviti jednu paralelu. Ono što je dobro uređeno u Federaciji je Fond solidarnosti. Pošto je Federacija sastavljena od deset kantona, ima onih koji su u većoj finansijskoj mogućnosti, i onih u manjoj, te liječenje nije bilo ravнопravno i pravedno raspoređeno. Onda je na nivou Federacije formiran Fond solidarnosti, iz kojeg se finansira liječenje djece s teškim oboljenjima. To su djeca s malignitetom i

jelili zbog donatora, da oni budu sigurni da će novac koji daju za naše udruženje biti utrošen na pravi način.

NN: Koliko vam je značajno to što su najveći mali heroji naše ličnosti godine, ali i medijska podrška generalno?

KUBAT: Ovi rezultati koje je Udruženje "Srce za djecu" postiglo, transparentnost i vidljivost su upravo zbog podrške koju imamo i razumijevanja medija. "Nezavisne" su jedan veliki prostor ustupili nama, drago nam je da ste prepoznali mališane heroje i činjenicu da su oni u ovom momentu najveći heroji. Budimo iskreni, puno je heroja u životu, drago mi je da je prošle godine vaša nagrada "Ličnost godine In memoriam Željko Kopanja" dodijeljena svim ljekarima koji su se borili s virusom korona, oni su heroji u bjelom jer liječe našu djecu, ali i liječe zaista najveće heroje. To su mali borci. Borci samo za život, oni se naprosto bore samo za život i ništa više. Ne postoji nikakav drugi interes, ni njih ni njihovih roditelja, već da pobijede bolest, da se vratre kući i normalnom životu. To što traže nije puno. Nažalost, to su jako teška oboljenja, ishodi su neizvjesni, borba je mukotrpna, ali mislim da ste odabrali najhrabriju grupu djeci. Mi vidiemo kroz našu izlječenu djecu koliki su oni heroji i kako su sazreli kroz tu bolest, koliko su se promijenili. Vjerujte da su zreliji od svojih vršnjaka. Njih je očeličila bolest, koja je okrutna. Nadam se da će ovo podstići i druge medije i kompanije da prepoznaaju i "Srce za djecu" i "Iskru" te da

će uvidjeti da radimo prave stvari za djecu.

NN: Vi istinski osjećate to što radite. Da li je vaša snaga veća baš iz razloga što ste svi bili u istim cipelama kao roditelji i djeca koja se danas bore s karcinomom?

KUBAT: Naš tim se sastoji od profesionalaca, roditelja i od "MladiCa", koji su najbolji primjer, tako da imamo jedan odličan tim ljudi, vrlo se dobro razumijemo i to je ključ. Nije teško biti dobar i biti human pored ovih malih heroja. Oni nas kroz svoju borbu tjeraju da idemo naprijed i budemo bolji.

Drago mi je da je prošle godine vaša nagrada "Ličnost godine In memoriam Željko Kopanja" dodijeljena svim ljekarima koji su se borili s virusom korona - oni su heroji u bjelom jer liječe našu djecu, ali i liječe zaista najveće heroje

i da uče od njih kako je mnogo toga oko čega se nerviramo nevažno, a to shvatite tek kada vas ovako nešto zadesi. Tada shvatite da je sve manje bitno i prioritet postane samo život. Tako svi treba da se postavimo. Moramo graditi jedan dobar ambijent i obezbijediti uslove za liječenje kakav imaju razvijene zemlje, da imamo pristup inovativnim liječenjima i imunoterapiji. Mislim da smo za ovih 18 godina pomjerili granice te da ćemo nastaviti da ih pomjeramo.

NN: Recio bi se da ništa ne prepustate slučaju.

KUBAT: Prisjetio bih se početka pandemije, kada su svi bili zburjeni i kada smo se našli u jednoj posve novoj situaciji. Prvi smo došli do naših roditelja i organizovali se u potpunosti. Nismo čekali da iko riješi situaciju u kojoj smo se našli umjesto nas. Mi se oslanjam na sebe i na svoje resurse. Da, pandemija je, ali idemo sačuvati našu djecu. Oni su najosjetljivija kategorija, njihov imunitet je i bez pandemije narušen. Sa našim ljekarima smo učinili sve da virus ne dođe do djece. Kada su se drugi zatrvorili i pogubili, mi smo rekli - e sada moramo više. Moramo biti prisutni, doći do roditelja. Poslovanje smo prebacili online, odlično smo odgovorili i to su naši roditelji primijetili. Koliko god se okolnosti i prilike mijenjale, mi smo ostali vjerni apsolutnom prioritetu kojeg smo definirali u počecima našeg djelovanja, a to je dobrobit naših korisnika - djece oboljele od raka i njihovih najbližih.

Moj sin se sa tri i po godine liječio od karcinoma, tako da sam tu borbu prošao. Stoga vrlo dobro znam šta je potrebno djeci i šta je potrebno roditeljima, kakva je to bila borba i kakvu borbu i dan-danas vodim iako je prošlo 15-16 godina. Svakodnevno se preispitujemo i analiziramo da li dajemo svoj maksimum i šta bi se moglo unaprijediti. Generalno je politička situacija loša i to se odražava na sve, pa tako i na nas. Trebalo bi svih da pogledaju u ove male heroje

NEZAVISNE NOVINE | LIČNOST GODINE - In memoriam Željko Kopanja

NAJVEĆI MALI HEROJI

FOTO: V. TRIPić I D. POZDEROViĆ

VI, VELIKI

*Vi, veliki,
Poslušajte jednom djecu!*

*Predugo ste slušali stručnjake
I filozofe, direktore i generale.
Predugo ste vjerovali u imetak i moć
U napredak i oružje.*

*Sve se mijenja kad pogledamo djecu.
Jer dјijete otkriva ono
Što nam svijet daje da zaboravimo:
Čudo svega što živi.*

*Vi, veliki,
Uzmite dječje oči
Da gledate život drugačije.*

*Uzmite dječji san
Za izgubljenim rajem.
Uzmite dječji smijesak
I njegovu radost zbog malih stvari,
Uzmite dječje srce
Da vjerujete u ljudsku ljubav.*

Fil Bosmans

DIPLOMATE PANDEMIJA NIJE ZAUSTAVILA HUMANI I VIRTUELNO

Organizacioni odbor Diplomatskog zimskog bazara 2020., kojeg su činile Martina Field Klisović (Ujedinjeno Kraljevstvo), Annarita Lippiello (Italija), Darina Kolembusova (Slovačka), Anna Jewell (Međunarodni monetarni fond), Corien Vos-Woestenburg (Nizozemska), Gry Reinersen (Norveška), Tatiana Chontzaisa (Grčka) i Madeleine Ben Atiković, objavio je da je prikupljeno 83.000 KM koje su podijeljene za 18 organizacija koje su godinama posvećene radu s djecom i mladim ljudima širom Bosne i Hercegovine.

Ta je godina bila po svemu neuobičajena pa je i Diplomatski zimski bazar održan u potpuno novom, virtualnom obliku. Usprkos okolnostima, Organizacioni odbor je bio odlučan održati duh Bazara živim - pandemija je teško pogodila ranjive dijelove društva, a posebno djecu i mlade ljudi s posebnim potrebama, njihove porodice, kao i organizacije koje im pružaju podršku.

HELEN DORON ENGLISH U BIH

AKCIJA KOJA JE NADMAŠILA SEBE

Helen Doron English je internacionalna obrazovna franšiza sa više od 1 000 centara za učenje u 35 država, među kojima je i Bosna i Hercegovina, te bosanskohercegovački mališani širom BiH pohađaju njihove kurseve. Prošle godine, sve poslovnice Helen Doron u BiH odlučile su pružiti podršku djeci oboljeloj od raka. Zajedno sa djecom i roditeljima pokrenuli su akciju prikupljanja sredstava, koja je postala tako velika da je prešla sve granice i premašila sva očekivanja.

Bazar je, kako je to već tradicija, okupio međunarodnu i lokalnu zajednicu. Ambasade, međunarodne organizacije, te lokalne i međunarodne kompanije koje posluju u BiH su se zajedničkim snagama s mnogim poznatim licima, pridružili Bazaru i njegovom humanitarnom cilju. Jedno od udruženja koje je dobilo dio sredstava prikupljenih na Bazaru 2020. bilo je i Srce za djecu oboljelu od raka, kojem je donirano 6.000 KM. Od srca smo zahvalni Diplomatskom zimskom bazaru što su ponovo mislili na naše mališane i svojom donacijom pomogli u ovim teškim vremenima.

ZIRA: HRABROST JE POTREBNA

BUDUĆNOST SE BOLJE VIDI

Udruženje Srce za djecu oboljelu od raka svojom vizijom i misijom te kroz svoje djelovanje, zagovara i brine o budućnosti djece oboljele od raka i mlađih koji su u djetinjstvu preboljeli rak. Stoga smo intenzivirali svoje napore da bolja i svjetlijia budućnost bude bliža našim najvećim herojima. Pokrenuli smo nove programske aktivnosti koje se baziraju na dubokoj empatiji, a istovremeno pomažu da u fokusu ostanu obrazovanje, jednake mogućnosti, napredak i budućnost djece oboljele od malignih bolesti, ali i mlađih ambicioznih ljudi koji su u djetinjstvu prošli jednu takvu borbu.

Upravo s tim ciljem smo tražili snažnog partnera sa istim pogledima na budućnost djece i mlađih u Bosni i Hercegovini. Tražili smo nekoga ko dijeli našu misiju, nekoga ko u fokusu svoje mislije ima obrazovanje, budućnost, napredak i razvoj. Sve to, i mnogo više, našli smo u hvale vrijednom partneru, kompaniji ZIRA iz Sarajeva, koja je

ovim partnerstvom obilježila i 25 godina svog rada pod sloganom Courage is what IT takes.

Značajnom donacijom ZIRA je podržala funkcionisanje dva apartmana u Roditeljskoj kući u Sarajevu, održavanje terase, mjesta za odmor roditelja i djece, nazavši je simbolično Terasa s koje se bolje vidi budućnost, te nabavku novog mobilijara za dvorište i dječiji park ispred Roditeljske kuće.

S ovakvom podrškom, bolja budućnost oboljele djece je zagarantovana. Ona više nije neizvjesna, jer imati ovakvog prijatelja koji će kročiti s vama rame uz rame kroz najveću oluju je neprocjenjivo bogastvo. Zajedno stojimo jedni uz druge i gledamo naprijed. Gradimo bolji svijet za one na kojima on ostaje, djecu. Svoju podršku pružio nam je i Grad Sarajevo, zajedno sa gradonačelnicom Benjaminom Karić. Oni su na taj način podržali ulaganja bh. kompanija kao što je ZIRA u lokalnu zajednicu.

KONTINUIRANA PODRŠKA RAIFFEISEN BANKE

ZADOVOLJSTVO JE UZAJAMNO

"Kao odgovoran bankar, Raiffeisen banka stvara održive vrijednosti za sve interesne skupine i podržava rad brojnih organizacija.", kaže predsjednik njene Uprave, James Stewart, posebno onih u čijem fokusu djelovanja su najosjetljivije kategorije društva.

"Stoga smo posebno ponosni što smo u prilogi uručiti donacije organizacijama čiji rad kontinuirano podržavamo na različite načine već niz godina te što adresiramo društvena pitanja i težimo da budemo primjer u zajednici. Naše zadovoljstvo je još veće, imajući u vidu humanost njihovih aktivnosti i plemenit cilj njihovog djelovanja.", izjavio je Stewart.

Kao i prethodnih godina, Raiffeisen banka je i prošle

godine donirala sredstva po osnovu transakcija izvršenih Mastercard Shopping karticom. Izdvojeni iznos od 37 894 KM je podijeljen na tri jednakna dijela i donirano udruženjima Srce za djecu oboljelu od raka, Sumero i SOS Dječija sela u Sarajevu.

Od 2017., banka u dobrotvorne svrhe izdvaja 0,10 KM od svake transakcije obavljene Mastercard Shopping karticom s oznakom MC World. To znači da, u okviru ovog projekta, klijenti korištenjem kartice pomažu rad tri udruženja čiji su korisnici djeca i osobe sa posebnim potrebama. Stoga smo od srca zahvalni Raiffeisen banci na dugogodišnjoj kontinuiranoj podršci i na tome što su uvijek tu kada zatreba našim mališanima.

TORTA ZA PRIJATELJE

Svjesni smo da su ovo teška vremena za cijelo bh. društvo, a posebno za ugrožene kategorije. Jedna od tih kategorija jesu i djeca oboljela od raka. Podrška tokom intenzivnog liječenja, ali i nakon njega, ključna je za njihov oporavak. Potrebno je mnogo brige i pomoći kako bi djeca, pa i cijele porodice, prošle kroz težak period.

Sreća je kada oboljela djeca i njihove porodice imaju nekoga pored sebe ko će im olakšati sve one teške dane, ali biti uz njih i u lijepim danima. Sreća je što je bh. društvo humano i spremno uvijek stati uz one koji su u nevolji. Tako je i Lutrija BiH, koja je obilježila 70 godina kontinuiranog poslovanja, stala uz Udruženje Srce za djecu u ovim teškim vremenima, odlučno i s namjerom da

pomognu da se održe svi oni dobri projekti i aktivnosti koji neizmjerno znače u procesu liječenja djece oboljele od raka.

U znak zahvalnosti, posjetili smo ovu kompaniju te na njen 70. rođendan uručili tortu i zahvalili se na dosadašnjoj podršci Udruženju Srce za djecu.

HVALA OD SRCA, UNIQA

POMOĆ KAD JE NAJPOTREBNIJA

Povodom Međunarodnog dana djece, koji se obilježava 20. novembra, predstavnici UNIQA Osiguranja su posjetili udruženja Srce za djecu Sarajevo i Iskra Banja Luka, čiji je rad usmјeren na podršku djeci oboljeloj od malignih oboljenja, kao i njihovim roditeljima. Udruženjima su uručene i donacije u sklopu UNIQA kampanje usmјerenе na djecu bez roditeljskog staranja i na djecu oboljelu od malignih oboljenja.

"Osnovna uloga osiguravajućih društava upravo jeste pružanje finansijske zaštite stanovništvu onda kada je to najpotrebniјe. Stoga smo odlučili da i ove godine podržimo rad udruženja koja obavljaju iznimno važan i human posao. I ubuduće ćemo pratiti njihov rad, te pružiti ruku podrške kako bi malšanim i njihovim roditeljima barem malo olakšali period liječenja i ozdravljenja.", izjavila je direktorica UNIQA Osiguranja d.d. Sarajevo, Senada Olević.

Pored donacija pomenutim udruženjima, UNIQA je, u sklopu kampanje, podržala i rad šest domova za djecu bez roditeljskog staranja širom Bosne i Hercegovine.

UNIQA
osiguranje

JAMNICA U AKCIJI

KAPI LJUBAVI

Prirodna mineralna voda Jana pokrenula je humanitarnu akciju Kapi ljubavi za male heroje, kojom su prikupljana sredstva za rad Udruženja Srce za djecu oboljelu od raka. Dio novca od prodaje bilo kojeg pakiranja vode Jana u Konzumovim prodavnicama izdvajan je za donaciju udruženju. Akcija je provedena od 22. oktobra 2021. do 12. decembra 2021., širom Bosne i Hercegovine.

Neizmjerno nas je razveselio ovaj projekat s Jamnicom i Konzumom. Sretni smo što društveno odgovorne kompanije misle na ugrožene kategorije društva i daju svoj doprinos u borbi za njihov bolji položaj te što pomažu djeci oboljeloj od raka da lakše izbore svoju bitku s ovim neprijateljem. Zahvalni smo od srca za podršku i ljubav koje su proizile iz ovog projekta.

Jana
Kapi
ljubavi za
male heroje

PERIOD
TRAJANJA AKCIJE:
22.10. – 12.12.2021.

SRCE ZA DJECU

jana
KONZUM

Vedrana Vlahović, brend menadžerica za Janu istaknula je da Jana uvijek nastoji pomoći najranjivijim skupinama i onima kojima to najpotrebniјe.

"Sustavna briga o zajednici u kojoj poslujemo nije samo fraza. Ona je imperativ i inspiracija za naš brend. Akcijom Kapi ljubavi za male heroje, koju smo pokrenuli u BiH, željeli smo pomoći djeci i njihovim roditeljima koji se bore s tom operkom bolešću.", kazala je ona.

PRIJATELJI IZ TEŠNJA

OAZA PRIJATELJSTVA

Oaza d.o.o. Tešanj je, u okviru humanitarne akcije, donirala dio prihoda ostvarenih od prodaje vode Udruženju Srce za djecu oboljelu od raka. Radi se o 4 500 KM, a donaciju su, u sjedištu kompanije, preuzeли direktor Udruženja, Fikret Kubat i PR Udruženja, Atifa Buldić - Bešić.

"zajedno pružamo vrijednom Udruženju i djeci koja se bore sa ovom teškom bolešću. Svima njima iskreno želimo puno zdravlja u budućnosti, brz i sretan oporavak.", izjavio je direktor kompanije Oaza d.o.o., Armin Hrvić.

Kubat je istakao značaj ove pomoći: „Podršku za našu hrabru dječicu smo pronašli u društveno odgovornoj kompaniji Oaza, koji su podržali misiju i viziju Udruženja. Drago nam je da imamo ovako velike i odgovorne partnerne, koji stoje uz nas“.

DIVNI LJUDI IZ HUAWEIJA

OSMIJEH MALIH VELIKIH HEROJA

Tokom novogodišnjih praznika 2021. godine, obrađovali smo naše mališane koji se nalaze na intenzivnom bolničkom liječenju na hematoonkološkim odjeljenjima u Sarajevu i Tuzli i van granica BiH.

Za ovu lijepu priču zasluzni su divni ljudi iz kompanije Huawei Technologies, koji su nas posjetili i donijeli sa sobom poklone, tablete za našu dječicu. Zajednički smo izmamili mnogo dječjih osmijeha tokom praznika.

Veliko HVALA kompaniji Huawei, koja je ove praznike učinila još sjajnijima, jer su izazvali mnogo sreće u bolničkim sobama naših malih velikih heroja.

TELEPERFORMANCE ZA DAN VIŠE

HUMANE XTRAMILE

Kako bi pomogli onima kojima je pomoći najpotrebnija, svake godine internacionalna grupacija Teleperformance, koja ima podružnice u 80 zemalja, organizuje takmičenje XtraMile. Osim što tako motivira svoje uposlenike da obavljaju fizičke aktivnosti i tako doprinose očuvanju svog ličnog zdravlja, XtraMile ima i humanitarni karakter, jer pobjednici osvajaju novac koji mogu uručiti NVO po svom izboru.

Teleperformance BH je 2020. godine osvojio treće mjesto na takmičenju i site manager Teleperformance BH d.o.o., Sven Sendt, uručio je Udruženju Srce za djecu oboljelu od raka u Sarajevu ček u iznosu od 5 000 eura. Uz ovu novčanu donaciju, Teleperformance BH je Roditeljskoj kući poklonio i igračke za djecu, kako bi im vrijeme provedeno između terapija i liječenja uljepšali i učinili zabavnijim, onoliko koliko je to moguće.

"Ovom donacijom odlučili smo podržati aktivnosti Udruženja Srce za djecu, jer je riječ o udruženju koje, prije svega, stavlja u fokus borbu za život djece, brinući se i za njihovo psihičko zdravlje. Projekat Roditeljska kuća je nešto najhumanije što je osmišljeno na našim prostorima, jer djeca koja vode ovako teške bitke, trebaju blizinu svojih roditelja i osjećaj da su na sigurnom." rekao je Sendt.

Direktor Udruženja, Fikret Kubat, zahvalio je kompaniji Teleperformance BH na brzi i podršci koju su iskazali u najtežim vremenima za oboljelu djecu i njihove porodice. Rekao je kako je ovo vrijeme kada im je potrebna dodatna pomoći i neko ko će biti uz njih u najtežim trenucima, a u tu borbu trebaju biti uključeni svi dijelovi društva. Upravo među njima su i društveno odgovorne kompanije koje mogu dati svoj doprinos u njihovoj borbi za dan više.

LINDEX PINK KAMPANJA

NAJVAŽNIJI DIO ŽIVOTA

Već nekoliko godina, Lindex aktivno uključuje i ujedinjuje svoje kupce i uposlenike, da bi zajednički doprinijeli razvoju svijesti o važnosti borbe protiv raka dojke. Prošle godine, Lindex je dizajnirao ležerniju Pink kolekciju za uživanje u kućnoj atmosferi za majke i djecu, od čije je prodaje 10 odsto donirano Udruženju Srce za djecu.

"Pink kampanja je dio Lindexa već 11 godina i nastavlja biti važan projekat za nas i naše kupce. Pored ženske, 2021. godine Pink kolekciju činila je i dječja, a kako su dječa najvažniji dio naših života, odlučili smo da 10 odsto od ukupne prodaje Pink kolekcije, kao i 10 odsto profita od ukupne prodaje kompletног assortimenta u periodu od 18. do 20. oktobra 2021. doniramo udruženju Srce za djecu oboljelu od raka. Cilj ove kampanje u BiH je širiti svijest o raku, važnosti redovnih pregleda, a ujedno misliti na naše najmlađe koji su izvor naše snage i na taj način pokazati da zajedno možemo više", istakao je Alem Husejnović, marketing menadžer firme Tiffany koja je franšizni predstavnik za Lindex u BiH.

Lindex BiH je pozvao sve žene da se uključe u kampanju i pridruže izazovu, koji su pokrenuli, tako što će na svom

Instagram profile postaviti fotografiju gdje drže ruku na dojci uz hashtag #LindexZajednoJac, a Lindex će, pored donacije od prodaje, donirati po jednu KM za svaku objavljenu fotografiju.

HELVETAS I KOLEKTIV D.O.O.

PUT JE JOŠ LAKŠI

Sve što radimo, radimo srcem. Predani smo i ustrajni. Ali i duboko smo svjesni da ne bismo mogli uraditi ovako značajne stvari bez velike podrške društvene zajednice, kako pojedinaca i društveno odgovornih kompanija, tako i naših inozemnih partnera i donatora. Ovaj put smo, od divnih ljudi iz Ureda Helvetas Swiss Intercooperation u BiH, u okviru projekta MarketMakers podržanog od Vlade Švicarske, kojeg provodi konzorcij Helvetas (Švicarska) i Kolektiv d.o.o. (BiH), dobili vozilo. Izuzetno smo im zahvalni, jer će ova donacija uveliko olakšati našem timu da pomoći i podrška stignu na što više adresa naših mališana i njihovih porodica. Put je sada još lakši.

SRCE ZA DJECU

PRIJATELJI IZ TEXIMPA

NAPUNILI RODITELJSKU KUĆU

Dobri ljudi iz švicarske firme Teximp napravili veliku, vrijednu donaciju svih potrepština koje su potrebne za djecu oboljelu od raka. Obezbjedili su dezinfekciona sredstva, perfuzor, infuzionu pumpu, puls oksimetar, mjerač tlaka na stalku, antidekubitalne madrace i jastuke, higijenske potrepštine (toalet, ubrus, pelene, maramice, deterdžent, paste za zube, četkice), posteljine, imuno preparate, pidžame, namirnice za Roditeljsku kuću, u vrijednosti od oko 21 000 KM. Sretni smo što postoje društveno odgovorne kompanije koje brinu za osjetljive dijelove društva. Hvala od srca Teximp, s vama je sada sve lakše.

VEZA KOJA SE NJEGUJE

U krugu Pedijatrijske klinike Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu nalazi se Roditeljska kuća, koju vodi i održava Udruženje Srce za djecu oboljelu od raka. Ona djeci oboljeloj od raka i njihovim porodicama, koje dolaze iz područja izvan Sarajeva, pruža smještaj, hranu i psihosocijalnu podršku te pomaže u nabavci potrebnih lijekova i opreme. Njena humana misija te značaj koji ima u životima porodica koje se susreću sa ovom bolešću, razlozi su zašto kompanije Holdina i Energopetrol podržavaju njen rad u Sarajevu i Tuzli.

"Uvijek nastojimo pomoći zajednici u kojoj poslujemo i velika čast nam je da smo već četvrta godinu podrška ovakve vrijedne organizacije i projekta kao što je Roditeljska kuća. Posebno nas raduje titula prijatelj projekta i namjera nam je njegovati naše prijateljstvo sa ciljem osiguranja odgovarajućih uvjeta za boravak djece koja se bore sa teškom

MOZZARTOVO NAVIJAJ ZA GOLOVE

GOLGETERI RADILI ZA SRCE

Svi strastveni ljubitelji fudbala uživali su u proteklom Evropskom prvenstvu, a članovi Udruženja Srce za djecu iz Sarajeva imali su i dodatni razlog da se raduju svakom postignutom golu. Naime, kompanija Mozzart organizovala je akciju Navijaj za golove, u kojoj su za svaki postignuti pogodak donirali po 100 KM u humanitarne svrhe.

Golgeteri su postigli ukupno 142 gola, pa je Mozzart donirao 14 200 KM djeci oboljeloj od karcinoma. U srcu za djecu ne kriju da im je ovaj plemeniti gest dotakao srca.

"Hvala Mozzartu, jer su prepoznali naš trud, rad i zalaganje za naše male heroje koji vode svoju najveću bitku za život, za osmijeh i djetinjstvo kakvo imaju njihovi vršnjaci. Zaista smo zahvalni što su organizovali akciju Navijaj za golove i

bolešcu", izjavio je direktor Holdine i Energopetrola, Slavko Sić.

Zbog zaštite zdravlja i trenutne epidemiološke situacije, izostala je tradicionalna posjeta Volonterskog kluba kompanije i druženje sa djecom. Nadamo se da će to druženje biti uskoro upriličeno.

"Jedna od najljepših stvari koja se može desiti našoj djeci jeste da steknu ovako dobre i vijerne prijatelje kao što su kompanije Holdina i Energopetrol. Sretni smo što obilježavamo i ove godine naše prijateljstvo gestom podrške i razumijevanja. Od srca smo zahvalni na donaciji koju su upriličili i na taj način pokazali našoj djeci i njihovim porodicama da nikada neće biti sami u borbi sa ovom opakom bolešću, rekao je direktor Udruženja Srce za djecu oboljelu od raka", Fikret Kubat.

uručili nam ovu vrijednu donaciju. Nadamo da je ovo tek početak naše saradnje.", kaže direktor Udruženja Srce za djecu, Fikret Kubat.

Iz Mozzarta poručuju da su prepoznali humanu misiju Udruženja i zbog toga su odlučili pomoći.

"Smatramo da život djeteta nema cijenu i da kao društvo moramo učiniti sve što možemo kako bismo pomogli da se izlječe najmlađi koji boluju od karcinoma. Zbog toga smo odlučili da EURO bude povod za još jednu našu humanitarnu akciju, a prikupljeni novac smo odlučili usmjeriti na podršku plemenitoj misiji Udruženja koje se bori za zdravlje najmlađih.", izjavila je rukovodilac Direkcije korporativnih poslova Mozzarta, Selma Salkanović.

DELFINA NINA I BUDI ZLATAN

Konzum je još jedna društveno odgovorna kompanija koja je pružila svoj doprinos u borbi protiv dječjeg raka 2021. godine. Od februara je počela saradnja koja se pretvorila u prijateljstvo i kontinuiranu podršku.

Februar su obilježili zajedno s nama, kroz kampanju na društvenim mrežama, ali i ustupanjem prostora u svojim prodavnicama širom BiH za prodaju naših zlatnih maski. Zlatne maske našle su svoje mjesto na policama u čak 19 Konzumovih prodavnica. Pored ovoga, Konzum je donirao iznos za 1000 maski "Budi zlatan", koje je tokom februara poklonio svojim kupcima. Na taj način su podizali svijest o dječjem raku i podizali ovu temu na viši nivo.

Podrška koju pružite djeci oboljeloj od raka najbolje se ogleda u izjavi naše majke Vanje, Dinove mame: "Udruženje nam pomaže u procesu liječenja, kroz radionice,

razgovore. Lakše je što se za vrijeme pretraga i liječenja može boraviti u Roditeljskoj kući, a ne u bolnici. Djeca su u bolnici zatvorena, boje se, a Roditeljska kuća pruža osjećaj doma. Trenutno pratimo i predavanja o zdravoj ishrani, s obzirom na poseban režim ishrane naše djece. Lakše nam je kada znamo da imamo punu podršku Udruženja i Roditeljsku kuću kao svoj drugi dom. Bez toga, čitav proces liječenja bio bi još teži".

Na kraju godine, Konzum je pokrenuo Morovce, još jedan hvale vrijedan projekt. Među likovima Morovaca koji su vrlo brzo osvojili srca mališana bila je i Delfina Nina, specijalni lik koji je imao humanu misiju - pokazati mališanima koji vode bitku za život da nisu sami i prikupiti sredstva koja će im bar malo olakšati dane borbe za ozdravljenje. Od svake kupljene Delfine Nine, Konzum je odvajao jednu KM za donaciju. Prodato je 7 435 plišanaca i donacija od 7 435 KM je uručena Udruženju Srce za djecu oboljelu od raka.

Pored ovih akcija, Konzum nije zaboravio Roditeljsku kuću i mališane koji se liječe na hematoonkološkim odjelima u Sarajevu i Tuzli. U Roditeljsku kuću su donijeli vrijednu donaciju namirnica i životnih potrepština za njeno nesmetano funkcioniranje, a mališanima na odjelu su poslali poklon pakete u kojima su bili Delfina Nina i omiljeni likovi iz Morovaca. Osmjesi koje smo dobili za uzvrat su neprocjenjivi.

POZITIVNA PRIČA PORODICE MUJKIĆ IZ TUZLE

Tokom četverogodišnje borbe sa teškim malignim oboljenjem dječak Faris Mujkić iz Tuzle proživio je mnogo toga, ali ni u jednom trenutku nije posustao. Uz njega je sve vrijeme bila majka Merima.

"Faris se razbolio prije svog prvog rođendana. Bio je vesela i razigrana bebica. Zbog male opstrukcije disanja stigli smo u bolnicu. Očekivala sam nekoliko inhalacija i odlazak kući. Imao je prije toga u nekoliko navrata blagu temperaturu, ali sam mislila da je u tom periodu to uobičajeno uslijed rasta zubića ili viroze. Nakon toga mu se ispod lijevog oka pojavio hematom. Nisam slutila da to može biti simptom teške bolesti. Potom sam primijetila da slabije koristi desnu nogu dok puže ili se podiže", prisjeća se Merima Mujkić.

U augustu 2018. godine Faris je hitno upućen na bolničko liječenje. Dijagnosticiran mu je tumor nadbubrežne žlijezde. Do aprila naredne godine živio je među četiri bolnička zida. Imajući u vidu stepen njegove bolesti, ljekar je fascinirala Farisova živahnost.

"Faris je primio šest hemoterapija i dva puta je operisan, jer je imao metastaze na koštanoj srži i kostima lobanje. Kasnije je uspješno obavljena i transplantacija koštane srži u Turskoj. Sve su to bili jako teški procesi, govori Merima. Faris više ne koristi lijekove niti prima hemoterapije, ali se suočava s drugim problemima. Ima četiri godine i, nažalost, još ne govori. Njegova socijalna interakcija je prilično oskudna i slaba. Srećom, imamo odličan tim terapeuta i nadamo se da

će prebroditi sve poteškoće. Nadala sam se da ćemo, kada dodemo kući, živjeti normalno, ali eto došle su nove borbe, na drugim frontovima. Nije lako ni psihički, borimo se sa svojim mislima i stresom. Roditelj lakše prihvata svoju, nego bolest djeteta. Strah od gubitka djeteta je neopisiv", kaže Farisova majka.

Ove godine Faris je proslavio svoj četvrti rođendan, i to prvi puta u svojoj kući, sa svojim najmilijima. Prvi puta je kročio u vrtić i počeo se družiti s vršnjacima.

"Često mi kažu da sam hrabra, ali to nije hrabrost već majčinski instinkt i briga za dijete. Ne mogu ni zamisliti kako se osjećaju roditelji čija su djeca izgubila bitku s karcinom. Teško je i djeci i roditeljima. Lično, najteže trenutke sam proživiljavalda kada smo se nakon transplantacije koštane srži vratili kući. Stalno sam se pitala što ako se desi neka komplikacija, kako ćemo dalje, šta smijemo činiti, a šta ne..."

Dugo vremena nisam mogla čak ni izgovoriti da je moje dijete bolovalo od raka. Štaviše, mislim da za sve vrijeme njegovog liječenja nijednom nisam rekla da Faris ima karcinom. Govorila sam samo da je bolestan i da će biti izlječen", priča nam Merima Mujkić.

S PRIJATELJIMA JE ZAISTA LAKŠE

Krug humanih ljudi koji brinu za Roditeljsku kuću svake je godine sve širi, što nama pomaže da lakše i dalje gledamo naprijed

ZIRA

Raiffeisen Bank

BH Telecom

Hifa Petrol

Prijatelji iz Evrope

One Life Rally

Telemach

Al Najat

Violeta

Sindikat radnika BH Telekoma

FK Sarajevo

Projekat Prijatelj Roditeljske kuće okupio je mnogo humanih ljudi, što društveno odgovornih kompanija, što grupa pojedinaca koji su se odlučili biti podrška našim mališanima na njihovom putu do pobjede nad rakom. U tome ih nije zaustavila ni pandemija Covid-19, koja je uveliko utjecala na ekonomski aspekt našeg društva.

Zahvaljujući ovom projektu, Roditeljska kuća u Sarajevu opstaje, jer na ovaj način bivaju prikupljena sredstva koja nedostaju za njeno nesmetano funkcioniranje.

Protekle godine, zahvaljujući ovom projektu uspjeli smo obezbijediti sredstva za funkcioniranje svih deset apartmana, ali i za funkcioniranje drugih važnih zajedničkih prostorija i prostora, od kuhinje, vešeraja, multifunkcionalne sale, do bašte.

Želimo spomenuti naše stare prijatelje koji su na ovom projektu od samog njegovog pokretanja, a i dalje daju nevjerovatnu podršku drugom domu naše djece, kao što su **Raiffeisen Bank, BH Telecom, Sindikat radnika BH Telekoma, Telemach, Prijatelji iz Evrope, FK Sarajevo i Violeta**.

Tu su i novi prijatelji, koji su se pridružili ovom humanom timu i našli svoje mjesto rame uz rame sa našim hrabrim herojima. Odlučni da se bore zajedno s njima za što lakši i uspješniji proces liječenja.

Značajnom donacijom kompanija **ZIRA** je podržala funkcioniranje dva apartmana u Roditeljskoj kući u Sarajevu, održavanje terase - mjesta za odmor roditelja i djeca naz-

vavši je simbolično Terasa s koje se bolje vidi budućnost te nabavku novog mobilijara za dvorište i dječiji park ispred Roditeljske kuće. S ovakvom podrškom bolja budućnost oboljele djece je zagarantovana. Ona više nije neizvjesna, jer imati ovakvog prijatelja koji će kročiti s vama rame uz rame kroz najveću oluju, neprocjenjivo je bogastvo.

One Life Rally i Hifa Petrol su organizovali divan društveni događaj sa kojeg su prikupljena sredstva usmjerili za pokroviteljstvo apartmana u Roditeljskoj kući. Iskreno nam je draga imati ovake partnerne u borbi protiv najvećeg neprijatelja, raka kod djece.

ISLAMSKA ZAJEDNICA
U BOSNI I HERCEGOVINI
VAKUFSKA DIREKCIJA

النّجاة الخيرية
AL NAJAT CHARITY

Tu su i naši kuvajtski prijatelji iz organizacije **Al Najat** i prijatelji iz **Vakufske direkcije IZBiH**, koji su uz Roditeljsku kuću od njene izgradnje i nesobično mnogim projektima podržavaju i pomažu našoj djeci i roditeljima. Ovaj put su to učinili i kroz ovaj projekat, a vjerujemo da naš zajednički put ne završava ovde.

Zajedno stojimo jedni uz druge i gledamo naprijed. Gradimo bolji svijet za one na kojima on ostaje, djecu.

ONELIFE RALLY, HUMANA ATRAKCIJA

UJEDINJENI ZA BOLJE SUTRA OneLife Rally

"Svi trebamo radost, a naši najmlađi, koji se bore sa ozbiljnim oboljenjima, ju trebaju još više!", rekao je Nick Papis

OneLife Rally, prvi otvoreni reli na svijetu, prošle godine u Bosnu i Hercegovinu, u saradnji sa kompanijom Hifa Petrol, dolazio je čak dva puta. OneLife Rally je internacionalna atrakcija, a okuplja vlasnike prestižnih automobila kao što su Lamborghini, Ferrari, McLaren, Porsche...

"Kao i svi veliki događaji, ovaj ima posebnu sposobnost da ujedini ljudi i da krila zajedničkoj borbi za bolje sutra.", rekao je suosnivač OneLife Rallya Nick Papis.

"Idea je", kaže on, "da djelujemo na regionalnom nivou te da podignemo reputaciju i vidljivost naših zemalja, ali i da, na individualnom nivou, pomognemo djeci kao najranjivoj društvenoj kategoriji".

"Svake godine, izaberemo jednu organizaciju u regiji koja pomaže djeci. Ove godine smo odabrali Udruženje Srce za djecu oboljelu od raka. Svake godine, OneLife Rally ide korak

dalje u svom društveno odgovornom poslovanju. Gradimo partnerstva, slušamo dječje organizacije i želje. Ovog ljeta smo organizovali mali reli za djecu oboljelu od raka. Ulice Sarajeva bile su ispunjene našim super autima koja su vozila djecu koja su uživala. Svi trebamo radost, a naši najmlađi, koji se bore sa ozbiljnim oboljenjima, je trebaju još više.", rekao je Papis.

Tokom prvog boravka, djeca iz Udruženja Srce za djecu su pregledala, isprobala auta i uručili su posebno osmišljene poklone za učesničke relja. Nekoliko dana poslije, imala su i priliku voziti se u nekim od automobila, što je bilo posebno iskustvo za njih.

Drugi put, u manjem obimu, ali sa velikom idejom, organizatori relja pokrenuli su međunarodnu humanitarnu kampanju na Balkanu nazvanu OneLife Rally X-mas Run. Tom prilikom, posjetili su i uručili poklone mališanima u domovima za djecu bez roditeljskog staranja, siročadi i oboljeloj djeci u devet gradova: Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu, Splitu, Dubrovniku, Herceg Novom, Prištini, Skoplju i Beogradu. U Sarajevu su se okupili u hotelu Evropa i tu ugostili djecu iz Udruženja Srce za djecu oboljelu od raka.

Partner OneLife Rally X-mas Run za Bosnu i Hercegovinu je Ancora.

Tim One Life Rallya i predstavnici kompanije Hifa Petrol posjetili su i Roditeljsku kuću, upoznali se sa njenim radom te postali pokrovitelji jednog apartmana na šest godina. Mnogo smo zahvalni timu relja na svemu. Prošlog ljeta, naša djeca su se zabavila i to je bilo jedinstveno iskustvo za njih. The X-mas Run je također utemeljen na nezaboravnom iskustvu. Osim poklona za djecu, OneLife Rally tim priredio je i predstavu što je posebno uljepšalo novogodišnje praznike.

KRATKE VIJESTI

BAJRAM S ABEL PHARMOM

PRAKTIČNI I VAŽNI

Naši prijatelji iz Abela Pharma posjetili su nas i donijeli bajramske poklone za naše mališane koji se nalaze na bolničkom liječenju. Hvala od srca za brigu, za podršku i što su obrađivali dječicu korisnim proizvodima, koji će im, pored svega, biti praktični i važni.

DRUGARI S BJELAVOM

UZ VAS SMO!

Iz Doma za djecu bez roditeljskog staranja Bjelave donijeli su poklone za našu djecu i poslali jaku poruku: "Uz vas smo. Vaša smo podrška. Budite snažni. Mislimo na vas." Ovi mališani su pokazala da su sva djeca ovog svijeta snažna i vrijedna divljenja, te da nam djeca trebaju biti prioritet. Trebamo biti njihova podrška i most za bolju budućnost. Hvala od srca za ljubav i poklone.

DALJINA NIJE PREPREKA

BRZIM PREKO BOSNE

Neke priče jednostavno ne možemo da ne ispričamo, posebno one pune ljudskosti, pozitivne energije i ljubavi. Na fotografiji je divan bračni par iz Maglaja koji je odlučio biti podrška našoj dječici i čvrsto su odlučili da ih na tom putu ništa neće sprječiti, pa ni prijevoz. Spremili su se, uhvatili voz i došli do Sarajeva, da bi uručili donaciju koju su od srca namijenili onima koji se svakodnevno bore za

svoj život. Došli su i do Tuzle te uručili donaciju. Ponekad nekim ljudima svi vozovi prođu, a da ne shvate važnost pomaganja drugima. Ponekad uhvatimo i zadnji voz, a ponekad, kao ovaj divni bračni par, uhvatimo sve vozove na putu ka sreći i unutarnjem zadovoljstvu.

I HRANA JE LIJEK

ZDRAVO JE I UKUSNO

Prošla godina izrodila je još dva divna trenutka sa našim prijateljima iz Bistroa Zdravo. Naime, povodom Međunarodnog dana djece oboljele i liječene od raka, predstavnici Bistroa Zdravo posjetili su djecu u Roditeljskoj kući u Sarajevu i počastili ih zdravim kolačima i sokovima. Zatim smo se susreli na radionici zdrave hrane, koju su organizovali za našu djecu u Košnici, prostoru za kreaciju i edukaciju. Uz jednostavne zdrave recepte i prirodne namirnice koje su bogate nutrijentima i jačaju imunitet, vidjeli smo da zdravo može biti i vrlo ukusno!

Svaka situacija koja narušava zdravlje zahtijeva posvećenost ishrani. Dijagnoze hroničnih stanja su sve češće kod mladih ljudi. Zdravlje se narušava zbog načina života kao što su konzumerizam, visokoprerađena hrana, te ekološka neravnoteža, što zahtijeva drastičnu promjenu navika, a zdrava hrana je osnova zdravlja. Hrana je lijek, kada postignemo savršeni balans više faktora: hranjivost, kvalitet i kvantitet namirnica.

Važno je da su namirnice cjelovite, tj. neprerađene. Hvala dragim prijateljima iz Bistroa Zdravo za podršku!

MREŽA MLADIH STARI GRAD KAO PRIMJER

SVI SE MOGU UKLJUČITI

U okviru svoljih redovnih aktivnosti kojima se trude biti na usluzi svojoj zajednici i onima koji su u potrebi, članovi Mreže mladih Stari Grad

posjetili su udruženje Srce za djecu oboljelu od raka i Roditeljsku kuću na Jezeru. Tom prilikom su uručili poklone za 18 djece koja su se u tom trenutku liječila na KCUS Sarajevo. Mladi su, uz podršku prijatelja, za ove male heroje iz Roditeljske kuće pripremili igračke, voće, pidžame i unutrašnji veš. Hvala od srca ovim mlađim ljudima koji mogu biti primjer društvenoj zajednici kako se mladi mogu uključiti i dati svoj doprinos u briži za ugrožene kategorije društva. Oni su svjetla budućnost bolje BiH.

AFANOVA USPJEŠNA PRIČA

DOBRO SE VRAĆA DOBRIM

Poznata je priča o malom heroju iz Visokog, Afanu Habiboviću, koji je bio jači od teške bolesti i pokazao da snaga i volja mogu pobijediti bilo koga ili bilo šta. Sa 14 godina mu je dijagnostiran tumor na mozgu, no predaje nije bilo. Uslijedila je borba do pobjede. Danas je Afan mnogo bolje, srednjoškolac je, učenik drugog razreda saobraćajne škole i, prije svega, naš heroj.

U posljednje vrijeme gaji prepelice i prodaje prepeličja jaja koja su veoma hranjiva i korisna za ljudsko zdravlje. Često je isticao da su mu tokom liječenja upravo ta jaja puno pomogla i uz pomoć svoje porodice odlučio se na ovaj korak. A koliko je human i koliko u svojoj borbi misli i na druge, pokazao je kada je odlučio dio zarade od prodaje prepeličijih jaja donirati Roditeljskoj kući, odnosno Udruženju Srce za djecu.

Oni su pomagali tokom njegovog liječenja i oporavka, a ova je gesta, na određeni način, njegova pomoć radu ove, jako bitne, ustanove. Uradio je to povodom 15. februara, Međunarodnog dana djece oboljele i liječene od raka. Tad se zahvalio svima koji su kupovali jaja i tako direktno podržali njegovu ideju i akciju, ali i najavio da neće stati i da će nastojati pomagati i Udruženju i svima onima koji pomažu našim mališanima u borbi protiv opake bolesti.

KRATKE VIJESTI

STANDARD FURNITURE FACTORY

DJeca boje svijet

Standard Furniture Factory podržao je rad Roditeljske kuće u Sarajevu, poklonivši namještaj specijalno kreiran za najmlađe kako bi imali svoj kutak za odmor, igru i učenje. Standard Furniture Factory se zalaže za to da svojim aktivnostima bude pozitivna energija u životima članova lokalnih zajednica.

"Želimo ovim gestom pažnje podržati rad Roditeljske kuće, kao i njene korisnike. Standard Furniture Factory obezbjeđuje kutak koji će mališanima pružiti atmosferu doma tokom liječenja. Djeci je ugodno imati vlastiti kutak za učenje, čitanje i zabavu, kao i mogućnost gledanja crtića iz svoje omiljene foteljice ili stolice. Djeca daju boju i život ovome svijetu. Želimo svoj oboljeloj djeci što skoriji oporavak.", poručili su iz menadžmenta Standard Furniture Factory.

SUDSKA POLICIJA KANTONA SARAJEVO

DONIJELI, UNIJELI, NAMONTIRALI

Pripadnici Sudske policije Kantona Sarajevo, koji svake godine pripreme paketiće za našu djecu, prošle godine su se odlučili za malo drugačije iznenađenje. Za sve stanare Roditeljske kuće, za tinejdžere, veću djecu, pa i roditelje, mala zabavna aktivnost koja će pomoći da se malo opuste u onom periodu života koji nosi najviše izazova: biljar. Donijeli, unijeli, namontirali.

PRIJATELJI UDRUŽENJA SRCE ZA DJECU OBOLJELU OD RAKA

UVIJEK I DO ZAUVIJEK ĆU BITI ČLAN NJIHOVE PORODICE, KAO I ONI MOJE

Razgovarala: Mimi Đurović

Maja Nurkić, arhitektica, jedna je od velikih ljudi koji rade iz srca kako bi mali heroji oboljeli od raka bili okruženi ljubavlju i ljepotom

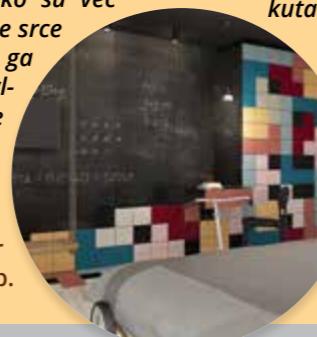

Unutrašnje uređenje jednog od deset apartmana u Roditeljskoj kući u Sarajevu, mjestu na kojem mali heroji oboljeli od raka s porodicom nalaze drugi dom, nosi Vaš potpis. Kako je došlo do saradnje s Udruženjem Srce za djecu oboljelu od raka? Šta Vas je motivisalo za ovaj posao?

- Moj prvi kontakt sa Udruženjem desio se prije nego je Roditeljska kuća bila napravljena. Obzirom na to da sam upoznata sa cijelokupnim procesom, od njenog projektovanja do izvođenja, svih emotivnih momenata, čak sam, jednom prilikom i prezentovala projekat u ime predivne ekipе Normal Arhitektura, od starta sam zaljubljena i silno volim i cijenim nevjerojatne ljude koji su dio Udruženja.

Čast je biti dio kuće

Samim tim, nije bila potrebna motivacija, nego mi je bila čast biti dio kuće i dati dio sebe. Apartman TETRIS bio je kako moja, tako podjednako i kreacija moje prijateljice, sestre, Kanite Mušinović. Kako su već godinama njeno i moje srce kao jedno, tako smo ga zajedno dale i s ljubavlju i euforijom izradile projekt za mališane.

Poznati ste po uređenjima interijera. Svaki prostor traži drugačiji pristup.

Rekavši ovo, mislim da je strah prava riječ i emocija koja je bila prisutna. Jer, kako stvoriti sve navedeno, a opet, kako ispoštovati osnovne potrebe? Nadam se da smo uspjele.

Svaki čovjek koji je zdrav i normalan, treba imati tu potrebu da čini dobro

Osim apartmana, radili ste i na uređenju prostora za SRCE.shop. Nastavljate li i ubuduće saradnju sa Udruženjem?

- Kada je Udruženje startalo sa izradom perika i osnovalo novi segment Moja kosa, tvoja kosa, napravili smo taj prostor zajedničkim snagama a nedavno jedan kutak odvojili i za SRCE.shop. Čekamo još neke elemente da ga kompletiramo, to će se desiti u narednom mjesecu i jedva čekam. Uvijek i do zauvijek ću biti član njihove porodice, kao i oni moje.

Željeti drugom što i sebi

Posao za Udruženje ste radili pro bono. Koliko su na našem prostoru prisutni volontarizam i humanost? Učimo li u današnje vrijeme matrerializma dovoljno naše najmlađe koliko je to, u stvari, bitno?

- Iskreno, ne volim pričati o tome. Sve napravljeno je iz srca, kako s

moje strane, tako i od svih koji su dio samog Udruženja i mnogih drugih koji su konstantno uključeni i doprinose svojom humanošću.

Misljam da ima mnogo, mnoga dobrih ljudi koji su voljni nesobično pomagati. Nekako, po meni, svaki čovjek koji je zdrav i normalan treba imati tu potrebu da čini dobro. Neću govoriti u ime drugih, iako vjerujem da educiraju svoju djecu o solidarnosti, empatiji, bitnosti da se drugome želi isto što i sebi, odnosno sve najbolje. Znam da moj sin kojem je sedam godina već sada zna reći "Mama, ja ću raditi mnogo, da bih imao mogućnosti pomoći onima koji nemaju".

Neko Vas poznaje kao Maysiju, neko kroz Studio arhitektonskog dizajna Sova. Šta je Maja Nurkić više - muzičar ili arhitekt?

- Hehe, Maja je samo još jedna osoba koja daje svoje srce i dušu u istinskoj borbi iskazivanja ljubavi kroz umjetnost.

Silno volim i cijenim nevjerojatne ljude koji su dio Udruženja

U TUZLI NIČE RODITELJSKA KUĆA

DRUGI DOM VEĆ OVE GODINE

Kamen temeljac položen proteklog juna, a radovi napreduju zahvaljujući prijateljima iz Kuvajta, Vakufske direkcije IZ BiH, institucija BiH i TK...

Udruženje Srce za djecu oboljelu od raka počelo je u Tuzli s izgradnjom druge Roditeljske kuće na području FBiH, u kojoj pruža smještaj, psihosocijalnu podršku, ali i pomoći tokom teškog procesa liječenja djece oboljeli od raka. Roditeljska kuća je više od pukog smještaja, ona je drugi dom, utočište i mjesto gdje teško oboljela djeca imaju priliku boraviti u porodičnoj atmosferi zajedno za svojim roditeljima, braćom i sestrama i porodicom.

Roditeljska kuća u Sarajevu je ispunila cilj svog postojanja. Tokom pet godina postojanja bila je utočište za više od 200 porodica. Sada je došlo vrijeme da isti mir i ljubav pružimo djeci i porodicama koja se liječe na Odjeljenju za hematologiju i onkologiju Klinike za dječije bolesti UKC Tuzla.

Kamen temeljac položili smo prošlog juna, izgradnja je počela ubrzo nakon toga, a otvorenje možemo očekivati već ove godine. Svečanosti polaganja kamena temeljca prisustvovalo su mnoge zvanice iz Vlade i Skupštine Tuzlanskog kantona, donatora iz Kuvajta, Islamske zajednice u BiH, UKC Tuzla, prijatelji Udruženja i ljudi koji su bili važna karika na putu prema izgradnji kuće.

Najveću zahvalnost dugujemo narodu Kuvajta i Generalnom sekretarijatu za vakufe Države Kuvajt, koji su obezbijedili 800 000 KM za izgradnju. Naša djeca i njihovi roditelji zahvalni su narodu Kuvajta i njihovim institucijama koji su ovom i ranijim donacijama pomogli u ostvarjenju njihovog sna da imaju svoj drugi dom.

Također, ponosni smo da već dugi niz godina imamo uspješnu saradnju sa Vakufskom direkcijom IZ u BiH, koja je i ovaj put nesebično i iskreno posređovala i dala punu podršku kako bi se ova sredstva obezbijedila. Stoga smo, u ime tog prijateljstva i podrške, poslali poruku zahvalnosti kroz osvjetljenje zgrade Privredne komore Tuzlanskog kantona na dan održavanja ceremonije polaganja kamena temeljca.

Roditeljska kuća u Tuzli će imati 400 kvadratnih metara životnog prostora, pet apartmana u kojima će istovremeno moći boraviti pet porodica, dnevni boravak, kuhinju, vešeraj i druge zajedničke prostorije. Predivan i inovativan glavni projekat i idejno rješenje izradio je arhitekt Emir Salkić iz kompanije Normal arhitektura.

Zahvalnost, također, pripada i Vladi TK, Skupštini TK, UKC-u Tuzla, bh. institucijama, ambasadoru projekta Miralemu Pjaniću, advokatu Omaru Malohodžiću i svim dobrim ljudima.

„Kamen temeljac za gradnju Roditeljske kuće veoma je važan, a to će najbolje razumjeti roditelji koji su prošli

i prolaze sve ono sto smo mi. Nevjerovatna je podrška koju smo imali tokom najtežih dana, ali i onih malo lakših. Ta podrška može biti ključna u teškim danima. Često se osjećamo kao da nosimo ogroman teret na svojim leđima, teret borbe za život svog djeteta potpuno sami. Mnogo nam znači kada neko s nama ponese dio tog tereta. Mnogo nam znači kada vidimo osmijehe naše djece, jer oni su izvor snage za nastavak borbe. Najiskrenije se nadam da će djeca i roditelji, koji će boriti istu bitku naći svoj mir u Roditeljskoj kući ubrzo.“, riječi su Dajane Kenjić, majke djeteta koje se liječi od akutne limfoblastne leukemije.

OPTIMIZAM, OSMIJEH I SEVDAH KAO LIJEK

Kada biste lično upoznali dječaka Vedada Hadžića, ne biste vjerovali da ima samo sedam godina. Njegov način komunikacije i pogled na život navode na pomisao da je mnogo stariji. Vedo je uvijek vedar i nasmijan i ničim ne odaje činjenicu da iza sebe ima borbu s opakom bolešću.

Mali Zeničan nije se obazirao na loše prognoze nakon što je saznao da je bolestan. Pjesmom krenuo u borbu života, baš kao što je pjesmom počeo razgovor s nama. Vedo voli sevdah i zapjevao nam je "Duni, vjetre, malo sa Neretve". Fascinirao nas je glas malog borca, glas života i nade, glas sreće...

Vedadov otac Jasmin Hadžić naglašava kako je Vedo svojim optimizmom i vedrim duhom podizao moral cijele porodice u borbi protiv opake bolesti.

"Kada smo mi bili na konopcima, kada su predviđanja bila najcrnja, on se nadao, on nas je spasio, a spasio je i sebe", govori Jasmin i pojašnjava šta se zapravo dešavalo:

"U jednom trenutku imao je manje od 13 kilograma, prognoze su bile pesimistične. Naravno, nismo odustajali. Od prvog

šokantnog momenta, kada smo saznali da ima tumor na mozgu, odlučili smo ići korak po korak, biti trezveni i biti mu najveća podrška. Dešavale su nam se, zaista, filmske, nevjerojatne stvari. Kada je Vedo išao na prvu operaciju, prvi put se odvojio od mame, ali je nakon operacije na Odjelu intenzivne njegе, uz pomoć medicinske sestara, uspio naći

telefon i nazvati je kako bi joj rekao da je dobro, priča tata Jasmin. Porodica Hadžić je izuzetno zahvalna ljekarima, jer su sve vrijeme ulagali maksimalne napore za zdravlje malog Vedada.

Bez obzira na to u kakvom je stanju zdravstveni sistem BiH, doktori, ta njihova ljudskost i požrtvovanost, ohrabruju i motiviraju oboljelu djecu i njihove roditelje. Istakao bih i podršku osoblja u Roditeljskoj kući, gdje smo boravili neko vrijeme. Ti divni ljudi su nam ulijevali nadu i finansijski nas dosta podržali tokom naše borbe. Roditeljima oboljele djece poručujem da, i u najtežim trenucima, ne odustanu. Nama je rečeno da su male šanse za Vedino izlječenje, ali mi smo vjerovali u čudo. Čudo se i desilo, priča Jasmin. Vedad je ozdravio i vratio se uobičajenoj svakodnevničici. Ove godine krenuo je u prvi razred.

"Kada smo mi bili na konopcima, kada su predviđanja bila najcrnja, on se nadao, on nas je spasio, a spasio je i sebe"

"Vedad je trenutno solidnog zdravstvenog stanja. Tumor još nije nestao u potpunosti, ali u odnosu na prvobitnu dijagnozu je dosta manji, te ga konstantno prati tim doktora. Ni mi se nismo još opustili. Budno pratimo Vedadovo stanje. Možda će morati ići na još jednu operaciju, ali svi smo spremni na to. Posebno je važno da se Vedo i dalje drži stolički i ne predaje se nikada", kaže Jasmin Hadžić. Superheroj Vedad nam otkriva da sada ima devetsto simpatija. Priča nam da voli da crta, te da se raduje svakodnevnom druženju sa školskim drugarima.

"Najviše volim da crtam autobuse i kamione. Idem u produženi boravak i tamo mi je super", priča nam Vedo. Vedin šarenim svijetom, okicama koje se vesele svakom novom pitanju, izuzetna komunikativnost uljepšale su nam dan. Iako borba sa tumorom i dalje traje, vjerujemo da će Vedad biti pobednik.

NAŠI SU SVI OSMIJEŠI

Dječja srca otvorena su da uče, da vole, da razumiju i da podrže najljepše emocije. Svake godine, udruženje Srce za djecu oboljelu od raka obilježava Dječiju nedjelju, koja se u svijetu obilježava u prvoj sedmici oktobra. Fokus je na rješavanju problema i potreba djece, ali i na apelu za poštivanje dječjih prava. Slogan manifestacije bio je Tvoj osmijeh je i naš osmijeh.

Dječiju nedjelju 2021. dočekali smo sa našom djecom u Tuzli, sa jednom posebno toploim pričom o vršnjačkoj podršci i empatiji koju trebamo njegovati kod sve djece svijeta, a u Sarajevu sa našim hrabrim roditeljima. To su dvije posebno lijepе priče koje su uljepšale ovaj dio godine.

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo upriličilo je susret sa roditeljima djece koja boluju od malignih bolesti iz Kantona i dodjelilo novčanu pomoć od po 500 KM svakom djetetu prijavljenom na Javni poziv za obilježavanje Dječije nedjelje. Također, dodijeljena je i donacija od 2 500 KM Udruženju Srce za djecu oboljelu od raka. Nju je, u ime Udruženja, primio direktor, Fikret Kubat, koji je zajedno sa roditeljima djece koja boluju od malignih bolesti iskazao zahvalnost Ministarstvu na pruženoj podršci.

Na drugom kraju naše zemlje, naša mala sugrađanka, talentovana, predivna Amina Šehić je sa svojim mentorom održala kreativnu radionicu slikanja, za svoje drugare koji su lječeni od raka. Radionica je bilo puna smijeha, radošti i mnogo zabave. Kroz ovo malo druženje, djeca su se uspjela dodatno povezati, ali i otkriti svoje talente, uživati u čarima slikanja.

Jednim dijelom, ova radionica je imala i terapijski učinak. Jer, za djecu oboljelu i lječenu od raka, resocijalizacija je jedan od najvažnijih faktora kad se vrate iz bolnice sa teškog i kompleksnog liječenja. Ne postoji bolja resocijalizacija, nego kada te tvoja sredina i vršnjaci dočekaju otvorenih ruku, kao što je to učinila Amina. Pored toga, ona je već dala svoj doprinos - napravila je izložbu sa koje je prihod donirala Udruženju, a također je donirala i svoju kosu za projekat Moja kosa tvoja kosa.

Iskreno smo sretni što na ovaj važan datum šaljemo poruku prijateljstva, podrške i ljubavi, ali one iskrene, dječje. Dječja srca otvorena su da uče, da vole, da razumiju i da podrže najljepše emocije. Drago nam je što kroz svoje projekte dodemo i do srca druge djece koja, kroz svoju aktivnost i podršku, shvate njenu važnost.

PRIJATELJI SU TU I KAD JE NAJTEŽE

Uprkos svim teškoćama koje je donio Covid-19, brojni kantoni, gradovi i općine pokazali su da brinu za svoje najmlađe

Udruženje Srce za djecu realizuje mnoge važne i društveno korisne projekte koji se baziraju na stvarnim problemima i potrebama djece oboljele od raka i njihovih porodica. Programske aktivnosti kao što su Roditeljska kuća, Psihosocijalna podrška, Moja kosa tvoja kosa..., segmenti su koji olakšavaju živote mnoge teško oboljele djece, unapređuju i olakšavaju njihovu svakodnevnicu, doprinose olakšanom procesu liječenja, te unose mir i nadu u njihove život.

Sve svoje projekte i programske aktivnosti Udruženje finansira iz donacija koje obezbijedi zahvaljujući dobrim ljudima, društveno odgovornim kompanijama i institucijama koji prepoznavaju njihov značaj.

NEIZMJERNO SMO ZAHVALNI ZA PODRŠKU:

- ♥ Vladi FBiH
- ♥ Vladi Kantona Sarajevo
- ♥ Vladi Tuzlanskog kantona
- ♥ Vladi Zeničko-dobojskog kantona
- ♥ Gradu Zenica
- ♥ Vladi Unsko-sanskog kantona
- ♥ Vladi Bosanskopodrinjskog kantona
- ♥ Gradu Sarajevo
- ♥ Općini Stari Grad
- ♥ Općini Novo Sarajevo
- ♥ Općini Centar
- ♥ Gradu Bihaću
- ♥ Gradu Cazinu
- ♥ Gradu Mostaru

- ♥ Općini Novi Grad Sarajevo
- ♥ Općini Bosanska Krupa
- ♥ Općini Ključ
- ♥ Općini Velika Kladuša
- ♥ Općini Sanski Most
- ♥ Gradu Srebreniku
- ♥ Gradu Visokom
- ♥ Gradu Kakanj
- ♥ Općini Ilidža
- ♥ Općini Vogošća
- ♥ Općini Neum
- ♥ Općini Trnovo
- ♥ Općini Konjic

Mama Minela Spahić:

*"Poštovana gradonačelnice Benjamina, Svi znamo da se novcem ne može kupiti zdravlje, sreća i ljubav, ali Vi ste barem na kratko vratili osmijeh na lica naše djece i olakšali im ovu veliku borbu. Nadamo se da će Vaše djelo probuditi svijest i drugih institucija. Velika zahvala ide Vama i Vašem timu sto ste odlučili da obradujete našu djecu i olakšate borbu njihovim roditeljima.
Porodica Spahić"*

Kada je lijepo i kada sve ide kako treba, onda imate puno prijatelja, a kada vam je teško tek se tada prepoznaju pravi prijatelji. Hvala što ste i u ovim teškim vremenima stali uz nas i što ste primjer kako svaki kanton, grad ili općina može biti na strani djece oboljele od raka, na strani onih koji vode najveće bitke - bitke za život.

POKLON KOJI ŽIVOT ZNAČI

Kako su djeca oboljela od raka vrlo često u potrebi za transfuzijom, ponovo smo pokrenuli akcije dobrovoljnog darivanja krvi. Zajedničkim snagama smo ih organizovali sa Crvenim križem FBiH, Crvenim križem općine Centar i Zavodom za transfuzijsku medicinu FBiH.

U prethodnoj godini, organizovali smo dvije akcije darivanja krvi. Uprkos usložnjenoj epidemiološkoj situaciji i pandemiji, dobri humani ljudi su odvojili svoje vrijeme i pridružili se akciji. Sa radošću možemo reći da je 219 ljudi uspješno darivalo krv. Neizmjerno smo im zahvalni na dobroj namjeri, ljubavi i podršci. Zahvalni smo im što su bili spremni odreći se dijela sebe, slavljati svoj strah za dobrobit drugih, spasiti nečiji život. Oni su zaista pravi heroji djece oboljele od raka, jer su došli

u najvećoj nevolji i spasili život. Upravo zato, slogan ove akcije i jeste Daruj krv, budi njihov heroj.

Kada kažemo da dajete poklon koji život znači, mi to doslovno tako i mislimo, jer naša dječica svakodnevno trebaju krv i njene komponente kako bi izdržali svoje liječenje do kraja. Bez krvi, njihovo liječenje ne bi bilo moguće, a samim tim i izlječenje bi bilo dovedeno u pitanje. Veoma smo zahvalni svim građanima koji su se odazvali akciji, pogotovo u vrijeme pandemije. Ovo je vrijeme solidarnosti i vrijeme kada pokazuјemo jedni drugima da možemo biti nečiji oslonac u najtežim danima. Hvala od srca i Zavodu za transfuzijsku medicine za uvijek besprijekornu uslugu i ljubav koju ulažu u svoj rad te hvala Crvenom križu FBiH i općine Centar Sarajevo.

DUPKE PUN ZLATNI SEPTEMBER 2021.

OSTVARIMO BUDUĆNOST ZAJEDNO!

Željeli smo da svi zajedno damo obrise budućnosti naših najvećih heroja i da mi budemo njihov odraz u ogledalu

Udruženje Srce za djecu oboljelu od raka i 2021. godine Zlatni septembar, mjesec podizanja svijesti o dječjem raku, obilježilo je nizom aktivnosti pod sloganom Odraz u ogledalu je budućnost. Ostvarimo je zajedno!

Budućnost je nešto što asocira na neizvjesnost, ali i nešto u što polazemo nade. Budućnost za djecu oboljelu od raka u trenutku uspostavljanja dijagnoze gubi obrise i nju zamjenjuje nada.

POZLATILI GRAĐEVINE

Ovog Zlatnog septembra željeli smo, zajedno s bh. društвom, graditi bolju budućnost za djecu oboljelu i liječenu od raka i njihove porodice u našoj zemlji. Željeli smo da svi zajedno damo obrise budućnosti naših najvećih heroja i da mi budemo njihov odraz u ogledalu. Kada se probude ujutro i pogledaju se da znaju da imaju nadu u nama, podršku, ljubav. Da podržavamo njihovu hrabrost. Da nisu ostali sami u borbi svog života sa neprijateljem zvanim rak.

Septembar je bio prepun aktivnosti. Pored online kampanje, u kojoj smo video-materijalima i pričama naših malih heroja željeli približiti tematiku bh. javnosti, ovaj zlatni mjesec započeli smo pokretanjem novog projekta, web shopa SRCE, kao jedinstvenog vida socijalnog poduzetništva, u koji su uključeni mladi, koji su u djetinjstvu liječeni od raka.

Pored socijalnog momenta i vrijednosti, koju daje ovom projektu, jedan od osnovnih ciljeva web shopa jeste finansiranje dijela aktivnosti i drugih važnih projekata Udruženja, kao nosioca promjena na polju pružanja usluga djeci oboljeloj i liječenoj od raka i njihovim porodicama, utjecaj na društvo u cjelini i pomoći da ostvari svoje prioritete i potencijale te, najvažnije, život dostoјan svakog djeteta. Cjelokupan prihod od prodaje proizvoda u web shopu ide za aktivnosti Udruženja Srce za djecu oboljelu od raka.

U prvoj noći septembra smo ponovo, sada već tradicionalno, osvjetili značajne

građevine u BiH kako bismo podsjetili bh. društvo na djecu oboljelu od raka i njihove porodice. Zlatni su u Sarajevu postale Vijećnica i zgrada institucija BiH, u Mostaru Stari Most, u Bihaću Kantonalna i univerzitetska biblioteka i zvonik crkve Sv. Ante, zgrada Privredne komore TK u Tuzli, u Zenici Jalijski i Bilinpoljski most, te Tvrđava u Tešnju.

DEKUPAŽ U TUZLI

Također, zajedno sa našim prijateljima iz društveno odgovorne kompanije Cargo - partner, pripremili smo 150 ruksaka sa kompletnim školskim priborom za 150 mališana oboljelih i liječenih od raka širom BiH i poslali ih na njihove adrese zahvaljujući prijateljima iz društveno odgovorne kompanije A2B Express. Ovo je trenutak kada ulažemo u budućnost, kad je gradimo i činimo sjajnjom. Kroz našu djecu i podršku njima kreiramo bolju budućnost Bosne i Hercegovine, te im dajemo krila da nižu svoje uspjehe.

U Tuzli je Zlatni septembar dobio dodatni smisao. Dijeljenje radosti, tuge i lijepih momenata samo su dio onoga što su na radionici podijelile s nama majke hrabrih mališana. Pored druženja, kreativna radionica ukrašavanja kutija dekupaž tehnikom bila je odlična okupaciona antistres terapija. Zahvaljujemo se voditeljici radionice, prijateljici udruženja, Mireli Pašić, na čiju inicijativu je nastala ova divna ideja. Hvala našim dragim prijateljicama iz Edukacijskog centra Nahla Tuzla na gostoprimgstvu u njihovim prostorijama.

Ovaj septembar dodatno je pozlatila kampanja sa medijskom grupacijom Oslobođenje, čiji novinari su kreirali i objavljivali priče porodica oboljele djece iz cijele BiH i dijelili ih kroz sve svoje kanale. Također, specijalnim štampanim prilogom "Priče malih heroja" iskazali svoju podršku djeci oboljeloj od karcinoma i njihovim roditeljima/starateljima. Prilog je na 16 strana sublimirao do tada objavljene priče o liječenju mališana, borbi kroz koju prolaze njihove porodice i povratku u svakodnevne životne aktivnosti.

SPOJENA ZLATNA SRCA

Tokom septembra, redakcija Oslobođenja je producirala autorske priče, u čijem su središtu bila oboljela djeca: Dimitrije Terzić, Afan Habibović, Milica Gostimirović,

ROĐENDANSKI KURIRI

Proslavili smo i rođendan našeg zlatnog prijatelja i donatora BH Telekoma, društveno odgovorne kompanije koja je izvršila prvu veću narudžbu proizvoda iz SRCE shopa. Na poseban način htjeli smo im zahvaliti na ovoj podršci, pa su na njihova vratila pokucali posebni kuriri, naši heroji Afan, Vedad i Nadja koji su donijeli poručene proizvode. Zajedno sa djecom i roditeljima, donijeli smo i poklon iznenadenja, rođendansku tortu, pa smo uz lijepo i toplo druženje sa direktorom BH Telekoma Sedinom Kahrimanom i ostalim uposlenima, proslavili njihov rođendan. BH Telecom nastavlja biti vjetar u leđa oboljeloj djeci i sretni smo što je nastavljena naša uspješna saradnja.

Vedad Hadžić, Maša Putnik, Faris Mujkić i njihovi roditelji. Oni su prenijeli svoja iskustva, govorili o putu ka ozdravljenju, preprekama sa kojima su se susretali, kao i o odnosu države i društva prema oboljeloj djeci.

Priče djece i roditelja iz Udruženja Srce za djecu možete pronaći i ovom broju našeg biltena, naša je topla preporuka da ih pročitate. Oslobođenje je ustupilo, dakle, svoj prostor i javno govorilo o svim aspektima borbe protiv karcinoma kod djece, kako bi javnost bolje razumjela ovu problematiku, a djecu lišila težine predrasuda. Sve naše priče objavljene su u tri formata (printani, video i digitalni) u listu Oslobođenje, na portalu oslobođenje.ba, kao i na društvenim mrežama, prvenstveno Facebook stranici Oslobođenja.

Ovaj Zlatni septembar je pokazao kako se mnogo zlatnih srca spojilo i učinilo ga nezaboravnim.

ZLATNI SEPTEMBAR
Odraz u ogledalu je budućnost.
Ostvarimo je zajedno!

KOŠARKAŠKI TRENING

Predstavnici Telemacha BH i Telemach fondacije, u partnerstvu sa Košarkaškim savezom BiH, u dvorani hotela Hills u Sarajevu, samo za djecu iz Udruženja Srce za djecu oboljelu od raka, organizovali su zabavni košarkaški trening. Druženje je upriličeno u povodu obnavljanja trogodišnje saradnje sa Telemachom BH i Telemach fondacijom, a željeli smo i skrenuti pažnju na važnost uloge fizičke aktivnosti za djecu koja se hrabro bore sa ovom bolesti. Ovim treningom, na kojem su svoja bogata košarkaška iskustva sa mališanimi iz Roditeljske kuće podijelili menadžerica ženske košarkaške reprezentacije BiH Razija Mujanović, pomoćni trener reprezentacije BiH Armin Šećerović i košarkašica Azra Nikšić, svečano je završen Zlatni septembar, kampanja za podizanje svijesti o dječjem raku.

telemach

KOLIKO LJUDI MOGU BITI VAŽNA KARIKA

ZAJEDNO PODIJELILI RADOST

Kampanja Borba za dan više pokazala kako solidarnost, podrška i ljubav još uvijek nisu nestali iz bh.društva

Udruženje Srce za djecu svakodnevno radi na poboljšanju statusa djece oboljele od raka u društvu te olakšanju procesa liječenja koje je izuzetno stresno, kompleksno i teško, kako za djete, tako za cijelu porodicu. U tom procesu nekoliko je ključnih faktora. Neki od njih su, svakako, kvalitetna psihološka podrška, podrška sistema i ona najvažnija, podrška društvene zajednice.

Djeca oboljela od raka i njihove porodice se nerijetko osjećaju neshvaćenima i kao da su ostali sami oči u oči sa najvećim neprijateljem. Djeca oboljela od raka svakodnevno se bore da dobiju svoj dan više. Pored gole borbe za život, oni se bore sa predrasudama, stigmom, bolovima, posljedicama liječenja. Oni se bore da dočekaju sljedeći dan sa osmijehom. Pored svega, bore se sa pandemijom i bore se za svoje pravo da njihov glas čuje naše društvo, institucije, sugrađani.

Stoga, Udruženje raznim kampanjama pokušava ukazati na to koliko su bitni podrška, razumijevanje i pomoći svih dijelova društva u njihovoj borbi za život. Tako smo i kampanjom Borba za dan više u aprilu i maju skrenuli pažnju društva na ove probleme i na sve ono s čim se bore naša djeca i njihove porodice. Kroz video-priču

Borba za dan više! >>>

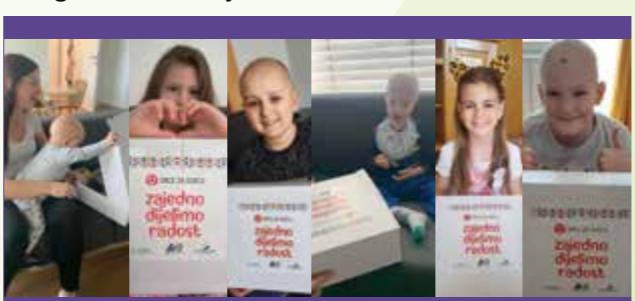
našeg heroja Vedada Hadžića i njegove porodice, koji su sinonim za svu djecu koja vode tešku bitku za život i za sve porodice širom BiH koje se bore s dječijim rakom, pokazali smo bh. društvu samo mali dio borbe oboljele djece i njihovih porodica.

Cilj kampanje bio je da probudimo svijest ljudi i podsjetimo ih na to koliko mogu biti važna karika u lancu podrške, koliko mogu doprinijeti svojim dobrim djelima i kako je važno da se u jednom trenutku svi okrenemo sebi i zavirimo duboko u svoju dušu pa pronađemo dobrobit. Željeli smo podsjetiti naše društvo koliko je važno ostati čovjek, biti od pomoći drugima u najtežim vremenima i da je veliko svako naše najmanje dobro djelo.

Prema tom cilju zajedno s nama išli su i prijatelji djece oboljele od raka Sara Sabri, Nedim Botić, Safija Softić - Namas, Eldin Huseinbegović i Advija Džambas, koji su nas oplemenili svojim riječima motivacije i na taj način ukazali na druge aspekte životne borbe. U nastavku biltena imate priliku pročitati njihove isповijesti.

Krajem kampanje, s porukom "Zajedno dijelimo radost", poslali smo 200 prazničnih paketa oboljeloj i liječenoj djeci širom Bosne i Hercegovine. Zauzvrat smo dobili mnogo divnih osmijeha i beskonačne količine radosti.

Zahvalni smo prijateljima A2B Express, ZADA Pharmaceuticals i Pharmamed što su podržali ovu aktivnost donacijom proizvoda i usluga.

Ko učini dobro djelo bit će deseterostruko nagrađen, jer naše malo može promijeniti živote drugih... Kampanja Borba za dan više pokazala je kako solidarnost, podrška i ljubav još uvijek nisu nestali iz bh. društva.

SRCE ZA DJECU

HUMANITARNI BROJ*

17010

ZA DJECU OBOLJELU OD RAKA

BORBA ZA
DAN VIŠE

... jer naše malo može promijeniti živote drugih!

www.srcezadjecu.ba

* Cijena poziva je 2KM.

Usluga je dostupna za korisnike operatera:
BH Telecom, Eronet, M:tel i Telemach

PIŠE: dr. Safija Softić - Namas

U literaturi je zabilježeno da post, uz pravilnu prehranu, može pomoći u redukciji tjelesne težine, smanjenju krvnog pritiska, smanjenju masnoća i šećera u krvi, poboljšanju metabolizma, kompletnoj detoksikaciji, aktiviranju imunog odgovora...

Post mjeseca ramazana je jedna od osnovnih obaveza u islamu. Jeste li se zapitali **ZAŠTO?**

Ima jako puno razloga za prihvati ramazanski post, ali i post općenito. Ovom prilikom neću spominjati mnoge njegove dimenzije kao što je emotivna, duhovna, vjerska, socijalna, i druge. Ovom prilikom pričat ćemo o nutricionističkom i medicinskom aspektu posta.

Nutricionistički gledano, ramazanski post se može uskladiti sa osnovnim preporukama koje važe i inače. Na primjer, izblansiranost osnovnih skupina namirnica, uravnoteženost, umjerenost, sve su to bitni postulati nutricionizma koji se potpuno mogu ispoštovati tokom mjeseca ramazana. Štaviše, post pomaže u balansiranju ishrane, samim time što je postač motivisan i s vjerske strane.

NE ZABORAVLJAJTE VODU

Konkretno, iftar, sehur i ono što je između toga, potrebno je izbalansirati na način da organizam dobije potrebnu energiju, hranjive tvari i aktivne supstance u tom vremenu. Kako to postići?

Sehur: jesti hranu koja se sporo vari, uzeti dovoljno tečnosti, ne pretjerati količinski!

- Kako bi se to postiglo, potrebno je konzumirati hranu bogatu proteinima i masnoćama, a izbjegići hranu koja sadrži brzo probavljive ugljikohidrate. To je uglavnom meso, mlijeci, prizvodi i jaja, te mahunarke i orašasti plodovi. Izbjegavati slatkise i ostale brzo probavljive ugljikohidrate, kao što je bijeli hleb, peciva i tjestenine.

- Ne zaboravljajte na unos vode, koja se može unijeti u obliku čiste vode, čajeve, te u sastavu hrane (kuhana jela, supe). Može se popiti i jača kafa, koja veže vodu i zadržava je u organizmu.

Iftar: jesti hranu koja se brže vari, ne pretjerati količinski!

"REGENERATIVNI PREKIDAČ" ZA OBNOVU IMUNOLOŠKOG SISTEMA

- Za iftar se preporučuje jesti polako, i to hranu koja se brže vari, kako bismo imali priliku osloboditi probavu za neki međuobrok i sehur. To podrazumijeva uglavnom ugljikohidratnu hranu i to brže varljive ugljikohidrate kao što su tjestenine, pite, jogurt i kefir, bijela riža, krompir. Tu spada i svježe voće i povrće bogato vodom. Hrana za iftar ne treba biti bogata mastima i proteinima. Ti nutrijenti su sporedni dio iftara, razliku od sehura.

- Prije svega, potrebno je prekinuti post humrom i/ili vodom. Osim što je to vjerska tradicija, to je dobar način da pripremite probavu, da je probudite nakon što je veći dio dana mirovala. Dobro je popiti čašu-dvije vode. Ovdje se može pojesti i svježa sezonska voćka. Nakon toga je preporučeno klanjati, što će omogućiti probavnim sokovima da se lagano pripremite za ostatak iftara. Ukoliko ovako iftarite, velika je vjerovatnoća da nećete pretjerati s količinom obroka, a to je možda i najbitnija poruka ovoga članka.

TREĆINA ZA DISANJE

- I ovdje ne treba zaboraviti na unos tečnosti. Dobro je, osim čiste vode, da hrana bude bogata vodom, tako da i u toku obroka unesemo vodu. To se postiže konzumiranjem voća i povrća bogatog vodom.

Između iftara i sehura potrebno je pripaziti da se ne prejedemo, ali i da zadovoljimo nutritivne potrebe organizma. Može se pojesti još jedan lagan obrok. Pripazite da unesete dovoljno voća, a povrće (svježe salate i termički obrađeno povrće) uvrstite u svaki obrok. Tako ćete zadovoljiti i potrebe organizma za mikronutrijentima (vitammina i mineralima), te aktivnim tvarima iz hrane koje su vrlo bitne jer preveruju mnoga oboljenja, ali i pomažu u liječenju mnogih poremećaja.

Dakle, s nutricionističkog aspekta, ish-

PUNO JE RAZLOGA ZA PRIHVATITI RAMAZANSKI I POST OPĆENITO

vreme pogđaju veoma mlade ljude, starosne granice i ispod 40 godina.

Kako bi se izšlo iz ovog začaranog kruga, jedno od mogućih rješenja je ramazanski post. U literaturi je zabilježeno da post, uz pravilnu prehranu, može pomoći u redukciji tjelesne težine, smanjenju krvnog pritiska, smanjenju masnoća u krvi, smanjenju šećera u krvi i povećanju osjetljivosti na insulin, poboljšanju metabolizma, kompletnoj detoksikaciji te aktiviranju imunog odgovora.

Naučnici na Univerzitetu Južna Kalifornija (USC) tvrde kako bi ovo otkriće moglo biti veoma korisno za one osobe koje pate od narušenog imunološkog sistema, kao što su oboljeli od raka, koji su na hemoterapijama. Navodi se kako bi ovo otkriće moglo koristiti i starijim osobama čiji je imunološki sistem postao manje efikasan u borbi sa infek-

cijama. Američki stručnjaci tvrde da su u svojim istraživanjima dokazali kako post pokreće "regenerativni prekidač" koji navodi matične ćelije da proizvode leukocite, što u konačnici obnavlja imunološki sistem. Još jedna dobra vijest je, da se tokom posta tijelo oslobođa dijelova sistema koji su oštećeni ili dotrajali, odnosno neefikasni dijelovi. Na primjer, ako počnete postiti sa sistemom koji je teško oštećen nakon hemoterapije ili starenja, post može generirati novi imunološki sistem i pomoći ozdravljenju.

Ipak, bitno je naglasiti da su mnoga istraživanja o utjecaju posta na zdravlje pokazala kako je post bio koristan u velikom broju slučajeva, ali da se postači poslije ramazana uglavnom vraćaju na stare navike, što uvelikoj ponisti zdravstvene dobrobiti postignute ramazanskim postom. Moj savjet

je da nam ramazanski post posluži kao odskočna daska za promjenu životnog stila i postizanje optimalnog zdravlja.

Nažalost, mnogi pogrešno shvataju ramazan kao festival hrane, gošćenje bogatom trpezom, velikom količinom i mnogim vrstama hrane. To ne bi smio biti slučaj, ukoliko želimo iskoristiti nutricionističke i zdravstvene prednosti koje nam ovaj blagoslovjeni mjesec donosi.

Na kraju, moram naglasiti da postoje stanja i oboljenja kada osoba ne smije postiti, jer bi joj to narušilo ili pogoršalo zdravstveno stanje. Ponekad moramo dobro procijeniti da li će korist od posta biti veća od štete i izabrati ono što je bolje po zdravlje, jer post nipošto nije propisan da bi nas mučio, nego da bismo imali koristi od njega, gledano iz svake perspektive.

DA ONAJ ZDRAV NE ZABORAVI BOLESNOGA I NEMOĆNOGA

UČI, ČITAJ, GRÁDI, PRÁVI, SNIVAJ!

PIŠE: Nedim Botić

Bolest nije kraj. Bolest nije zid. Iskušenje nije cijeli život. Ono je samo dio života. A život je ogroman i, koliko god težak bio, u njemu i dalje može biti ljepote.

Ove godine sam "napunio" 23 godine života sa neizlječivom bolesću, Morbus Chronom. Nisam imao neke velike životne planove. Teško je bilo šta planirati kad nemaš zdravlje. Neko mašta velike ciljeve, a moj san je bio da, nekad u budućnosti, mogu jesti i pitи bez bolova i krvarenja.

Kad sam bio dječak, pojavila se bolest. Otiašao sam do toaleta, i osjetio nevjerovatan bol u debelom crijevu. Skočio sam kao oparen, i pogledao, kad ono, izašla čista krv. Izbezumio sam se, vrištao i skakao od боли, ali ona nije prolazila, opet sam izbacio krv.

PADATI I DIZATI SE

A nakon toga bio tako slabo i iscrpljeno, da sam mogao samo ležati. Život mi se sveo na odlaske u toalet, po 10 i 15 puta dnevno, od jutra do naveče, uz krvave dijareje, groznice, i bolove. Počeo sam mršaviti, topiti se, nestajati. Još su teže posljedice bile u duši onog dječaka, užasnutog i bespomoćnog pred životnim zidom koji nisi mogao preći. Počeo sam se povlačiti. Zatvorio

sam se u svoju dušu i četiri zida sobe. Rijetko sam izlazio van, nikome nisam dao blizu sebi. I kad bih se zatvorio i osamio, tad sam mogao na miru da budem sa svojim problemom. Padao sam u faze da sam samo razmišljao o bolesti, samo o njoj pričao, samo o njoj mislio. Bio sam živ, srce je kucalo, ali je sve ostalo stalno.

Bolest mi je oduzela život... Tad nisam shvatio. Bolest nije kraj. Bolest nije zid. Iskušenje nije cijeli život. Ono je samo dio života. A život je ogroman i koliko god težak bio, u njemu i dalje može biti ljepote.

Zbog bolesti sam i mnoge stvari radio kasnije od drugih. Upisao fakultet u 21. godini, završio sa 26. Hafiz postao sa 32 godine. Prva radna iskustva sticao sa 29 godina. I tako dalje. Ali nisam odušajao. Jesam padao, i to baš do dna. Ali sam se podizao i pokušavao iznova i iznova. Borba sa traumama, strahovima, blokadama, da se izboriš sa ranama na srcu i duši je posebna priča. Kroz sav taj put insan jako puno nauči.

Da sam imao "normalnu" mladost, Bog zna gdje bih danas bio. I kojim bih putem pošao. Ali sad vidim da je On imao plan.

I ta bolest, dugo sam mislio da je ona moj najveći dušman, da je moram pobjediti i da ne mogu biti sretan dok god nije ne nestane. A nisam vidi do je ona poslana da me nauči živjeti. Nisam znao koliko će samo dobra preko nje doći u moj život. Ono što sam mislio da je najveće iskušenje je, ustvari, bilo put. Put ka boljom, jačoj i srećnijoj verziji tebe. Bolest te nauči strpljenju, zahvalnosti i sreći. Nauči te da cijeniš svaki dan i svaki dah, svaki momenat s voljenima i bližnjima. Nauči te da ne osuđuješ lako, a još više praštaš. Bolest te nauči da život ima veći cilj od onoga što vidiš mo običnim okom. Bolest te učini boljim čovjekom, a da toga često nisi ni svjestan.

MAMA NIJE OBIČNA ŽENA

Ne daj da te problem satjera uz zid, ne daj da ti obuzme život! Čupaj se van iz tog zatvora, mrvicu po mrvicu, ali ti to možeš i moraš, da bi ti bilo bolje.

Pričaj sa drugima, podijeli strahove, koliko god da te je strah toga. Nasmij se, koliko god da ti se ne da. Uči, čitaj, gradi, pravi, snivaj!

Boji život svjetlim bojama, pa ćeš vidjeti kako tama nestaje i kako strah popušta. Ne daj da tama iskušenja nadvlađa sve ono dobro u tvom životu, sve ono što te čeka i što imаш, jer ti si dar ovom svijetu, život može biti lijep, iako ga nekad prekriju tamni oblaci. I ne daj da te iskušenje uvjeri u nešto drugo!

Moja utjeha kroz tu borbu je bila moja majka. "Obična" žena. Samohrana majka. Navikla na borbu, suze i znoj, trudeći se cijeli život da obezbijedi egzistenciju.

brinući se godinama o bolesnom sinu jedincu. Nadajući se da će on nekada biti zdrav. Sanjući da će on postati sve ono nešto što je ona maštala i vjerovala da on može biti.

Moja mama nije navikla na ljubav. Na pažnju. Na neke drugima normalne stvari, jer je uvijek bio jedan cilj preči: preživjeti.

Moja majka ne voli pokazivati slabost. Za sina je ona bila kao planina jaka. Ali sin danas zna koliko je mama bila uplašena, slaba i koliko ju je toga boljelo. To nije pokazivala, da se on ne bi brinuo. Moja mama je "obična" žena.

Ali nema ništa "obično" u roditeljskoj

ljubavi i žrtvi. Neizmjerno veliko je imati nekog da te tako voli.

Dolazi nam ramazan. Mjesec posta, milosti, oprosta, dobrih djela i saosjećanja prema drugima. Kada je neko od dobrih prethodnika upitan zašto je propisan post, kazao je: "Da onaj ko je imućan osjeti slast gladi, pa da nakon toga gladnoga ne zaboravi."

I da onaj ko je zdrav, ne zaboravi bolesnoga i nemoćnoga.

Ovog ramazana poklonimo srce bolesnoj djeci i njihovim roditeljima, pravim superherojima.

PIŠE: Sara Sabri

Majčinstvo je najmoćnija pokretačka snaga žene, kažu. Majčinstvo je, kažu, neraskidiva veza dva bića. Kako sam koji put postajala majka, pokušavala sam bliže prodrijeti u sam fenomen majčinstva. I jeste neraskidivo. Naša maternica pamti sve pupoljke koji su začeti i rođeni. Na našoj karlici i hiljadama godina posluju ostaju ožilici rađanja.

Majčinstvo će ženinom transformacijom u majku probuditi i podstićati snage kojih nije bila ni svjesna da ih posjeduje, udaviti strahove svih mogućih veličina i vrsta kada je njen čedo u pitanju, a ostaviti samo jedan - strah za njen čedo, za njegov opstanak i razvoj. Strah koji je brigom i ljubavlju usmjerava da od tih dva-tri kilca krhkoće napravi i odnijeđuje čovjeka.

Majčinstvo je nepredvidivo, stresno, nenaslovano, iscrpljujuće, nervozno, grčevito, ali ono rađa vječnu vezu između dva bića koja traje i na ovom i na onom svijetu, ono rađa nemjerljivu, i ni s čim usporedivu, ljubav koja transformiše, pokreće, daje snagu da sve ono s početka rečenice lakše podnosimo. Majčinstvo je, zapravo, samo ljubav, a u toj ljubavi je sve. Od te ljubavi se živi, raste, razvija, sazrijeva, spoznaje, čovjekom postaje. Što je više ljubavi, više je i zdravlja, sigurnosti, razumnosti kod malog bića čije su oči uprte u roditelje.

Najvrijednije što se djetetu može pružiti je ljubav. Zamislite kada bismo ga lišili nje, na šta bi njegov mali život ličio, na šta bi ono ličilo kad postane čovjek. Kakav bi taj čovjek, lišen ljubavi, bio, kako bi izgledao, kako bi se ponašao... Šta bi tek svijetu i sa svijetom uradio, šta bi od njega samoga bilo?

Ljubav je djetetu hrana, a odraslome lijek. Kakvu god

ISPOVJESTI:
MAJKE, KRENITE PRVO OD SEBE!

LJUBAV JE DJETETU HRANA

njegu bolesniku da pružimo, ako je nismo proželi ljubavlju od nje je mala korist. Tek lijek pružen zajedno s ljubavlju daje istinski napredak i ozdravljenje. Trebalо bi ga uz lijek obavezno prepisivati.

Da bi mogla pružiti svom bolesnom, a i zdravom, djetetu ono najvrjednije što je za njegovo odrastanje i izlječenje potrebno, majka mora čuvati i njegovati prije svega svoje mentalno zdravlje. Dijete ovisi o njoj, te je njena stabilnost, uravnoteženost, zdravlje ključ djetetovog napretka.

Budućim majkama se savjetuje u trudnoći koju će hrana jesti, koje vitamine, ali im niko ne govori koliko je za djetetov razvoj i razvoj njegovog mozga bitno to kako se one osjećaju. Tako je i kasnije. Svako njen stanje manje ili više se odražava i na samo dijete htjela to ona ili ne.

Mentalno jaka i emocionalno stabilna majka je najveća blagodat svakog djeteta, svake porodice. Zato molim svaku majku koja se bori za svoju djecu i bije bilo koju ovozemaljsku bitku, da za dobro svih kreće prvo od sebe, da sebe bodri, sebi pomaže, nadograđuje, mentalno jača. Tako će svaka njen borba biti plodotvorna, uspješnija, izvjesnija. Što je kvalitet njenog života i unutrašnjeg stanja i osjećaja jači i veći, to je kvalitetnije i sve ono što od nje dolazi, što ona pruža.

Majka je provodnik Božje ljubavi prema robovima. Njena okrenutost Bogu, religioznost, je siguran put ka vlastitoj stabilnosti i snazi. Ono što jaka, zdrava majka može da pruži djetetu, ne mjeri se ni jednom vagom na svijetu.

Misliš na sebe, dok je njen dijete bolesno je, iz percepcije majke, najteža stvar, nekad čak i besmislena. Ali misliš na sebe da bi tvom djetetu bilo bolje.

PIŠE: Advija Džambas

Nikom nije lako čuti da on, ili neko koga voli, boluje od zločudne bolesti. Tako nije bilo ni mojoj porodici ni meni

Zovem se Advija Džambas, imam 24 godine, iz Travnika sam gdje sam završila osnovnu školu, a zatim i srednju medicinsku školu. Sada sam studentica četvrte godine Fakulteta zdravstvenih studija na Univerzitetu u Sarajevu. Već duži niz godina aktivna sam kao volonter. Druželjubiva sam osoba i socijalnom životu pridajem veliki značaj, a također i duhovnom.

Sve izrečeno zvuči poprilično očekivano za jednu dvadesetčetverogodišnjakinju, ali kako svaka osoba vodi neku svoju borbu o kojoj ne znamo ništa, ili znamo vrlo malo, tako sam i ja prošla jedan trnoviti put, put iskušenja i borbe - borbe za život. Sa 13 godina dijagnosticiran mi je Hodgkinov, rak limfnih čvorova.

Dovoljno je reći 13 godina i rak da zastane dah, a da ne ispričam detalje tri godine duge bitke. Nikom na svijetu nije lako čuti da on, ili neko koga voli, boluje od zločudne bolesti, od bilo kakve bolesti. Tako nije bilo ni mojoj porodici ni meni, a suočavati se sa onim što donosi svakodnevničica jednog onkološkog pacijenta poseban je udar i na psihičko stanje, a ono je opet ključ za ovo drugo.

Želim ispričati kako sam se borila baš s tim, kako su mi vjera, nada i nepresušni optimizam pomogli da ostanem jaka i stignem do, u tim momentima, jednog i jedinog cilja - ozdravljenja.

Od najranijih godina djetinjstva odgajana sam u duhu vjere, prvo u svojoj porodici, zatim u mektebu, školi, a kasnije sam i sama tražila to znanje i učila, jer što sam više spoznala i znala, osjećala sam veću sigurnost i sreću. Upravo zbog čvrstog ubjedjenja u sve što sam znala o Onom koji sve kontroliše, ubjedjenja u sudbinu, u momentima kada sam saznala za dijagnozu nisam to smatrala kaznom, niti sam okrivljivala bilo koga. Smatrala sam to iskušenjem za moju porodicu i mene, a od

ISPOVIJESTI:
VJERA, NADA I NEPRESUŠNI OPTIMIZAM

OVAJ SVIJET JE SVIJET ISKUŠENJA

tog momenta sam još više zavoljela riječi Božje poslanika s.a.w.s "Kada Allah zavoli nekoga - On ga stavi na iskušenje..."

Sva moja borba bila je progresa vjerom kao osloncem. Dova je bila moje najjače oružje i ne samo moje nego i ljudi oko mene. Čvrsto sam vjerovala da će Onaj koji mi je dao bolest dati i lijek za tu bolest, pa koliko god ja moralda da se strpim i ponesem iskušenje koje me zadesilo.

Doktori su radili svoj posao, vjerovala sam im, ali više od svega vjerovala sam Uzvišenom Gospodaru, da me neće napustiti i da će mi dati olakšanje u nevolji. Molitve, dove, učenje i slušanje Kur'ana, zikrovi bili su u tim momentima, kao i danas, moj ključ za izlaz iz nevolje. Vjera daje snagu u slabosti, olakšava da se podnesu teškoće. Daje ono ključno, duhovnu snagu i psihičko zdravlje.

Taj osjećaj ubjedjenja ne može se zamijeniti ni sa čim drugim, nikakvim drugim zanimanjima, nijednom drugom metodom "rasterećenja". Prihvatajući to kao Božiju volju i iskušenje, spoznala sam da sam kroz to dobila druge, višestruko veće blagodati što samo potvrđuje neizmernu milost Božiju. Ojačati u vjeri, očekivati nagradu za strpljenje pod iskušenjem, dobiti iskrene i prave prijatelje koji su mi postali kao porodica, nije ništa drugo nego Božija blagodat, a dobila sam i onu najveću, ZDRAVLJE.

Ne mogu ni zamisliti kakav bi moj put života i put do izlječenja bio bez vjere, bez tog mira i sigurnosti. Vjera je ključni aspekt našeg života i pomaže nam da realno prihvativimo prilike u kojima živimo, te da ne podlegnemo teškoćama koje nas zadesete, a neizbjegljive su. Sa istinskom vjerom sve se lakše savlada.

Ovaj svijet je svijet iskušenja, a Uzvišeni, neka Mu je sva slava, hvala i zahvala, voli izdržljive - koji su strpljivi u nevolji.

SKENIRAJTE QR KOD
I PRATITE NAŠ RAD

KONTAKT

SRCE ZA DJECU

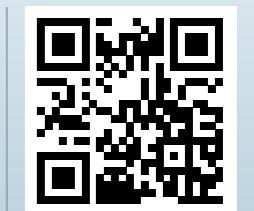
WEB

FACEBOOK

YOUTUBE

SRCE SHOP

Mreža mladih liječenih od raka u BiH

MladiCama je 2021. bila radna i puna zanimljivih aktivnosti

NOVE SNAGE, ISKUSTVA I POZNANSTVA

Temelji nove Roditeljske kuće u Tuzli postavljeni su u junu. Izuzetno smo ponosni na ovaj projekat i sretni jer on i dalje živi

Iza MladiCa je još jedna uspješna godina, 2021. ispunjena novim izazovima, druženjem, suočavanjem sa svojim iskustvima. Kao i prethodnih godina, početak 2021. obilježile su pripreme za 15. februar. S obzirom na pandemiju koja je poremetila sve sfere života, obilježavanje ovaj put nije bilo onakvo kakvo bismo voljeli da je bilo, nismo se mogli sastati.

Članovi naše grupe gostovali su u medijima u sklopu medijske kampanje Ja sam tvoja podrška i istakli važnost podrške našim mališanima i mladim u periodu liječenja, ali i nakon završetka liječenja.

ODLIČNI PRED KAMERAMA

U februaru su MladiCe obradovane paketićima sa duksericama u zaštitnoj boji našeg Udrženja, crvenoj, a po

fotografijama bismo rekli da su pokloni bili pun pogodak. Februar smo završili sa edukacijim za buduće zdravstvene radnike - organizovali smo webinar u saradnji sa BoHeMSA-om, udrženjem studenata Medicinskog fakulteta. Cilj je bio bolje upoznati studenate sa tematikom dječjeg raka, izazovima i posljedicama s kojim se susreću djeca i mlađi nakon završetka liječenja.

April je donio novu medijsku kampanju, ovaj put sa Oazom, a glavne uloge ponovo smo odigrali mi. Odlično smo se zabavili snimajući fotografije na Žutoj tabiji i još jednom pokazali da se dobro snalazimo čak i pred kamerama.

Temelji nove Roditeljske kuće u Tuzli postavljeni su u junu. Izuzetno smo ponosni na ovaj projekat i sretni jer on i dalje živi, s obzirom na to da smo, zahvaljujući našim iskustvima, uvidjeli značaj i potrebu za Roditeljskom kućom u periodu liječenja.

Ni 2021. nije protekla bez našeg učešća na međunarodnim konferencijama, seminarima. U junu je naš Harun bio gost-predavač u ime evropske grupe mladih liječenih od raka, na svjetskom webinaru kojeg je organizovao Childhood Cancer International.

PROGRAM U SRBIJI

Prvi vikend osnaživanja 2021. godine održali smo u junu, u sklopu obilježavanja sedmice MladiCa. Iskoristili smo priliku Velikog Polja, uživali u čistom zraku, ali i radili na novim projektima i radionicama koje su nam održale naše Ina i Sabina.

Juli je donio nove dileme. Zbog pandemije nije postojala mogućnost organizacije rehabilitacionog kampa, a nove MladiCe je trebao pozvati i primiti u grupu. S obzirom na okolnosti, odlučili smo da objavimo javni poziv za članstvo u MladiCama na društvenim mrežama, a već krajem mjeseca organizovali smo druženje sa našim novim članovima. Razmijenili smo iskustva, družili se, bolje se upoznali i već tad dogovorili neke nove aktivnosti.

U augustu smo bili dio Orea Art Marketa, na kojem smo se odlično zabavili, ali i iskoristili priliku da volontiramo. Ovaj mjesec obilježila je i jedna sretna vijest. S obzirom na to da su restrikcije uzrokovane pandemijom postale blaže, MladiCe Srbije odlučile su da samim krajem augusta organizuju Regionalnu konvenciju mladih

Mreža mladih liječenih od raka u BiH

liječenih od raka. Regionalna konvencija okuplja mlađe liječene od raka iz država bivše Jugoslavije i održava se svake godine u drugoj državi. Program je 2021. obilježio niz zanimljivih radionica, ali i zabave kroz društvene igre i slobodne aktivnosti. Vratili smo se bogatiji za novo iskustvo i s osmijesima jer smo uprkos svemu imali priliku da se družimo s onim koji nas najbolje razumijevu.

Održ u ogledalu je budućnost. Ostvarimo je zajedno! bio je slogan Zlatnog septembra 2021. Rado smo bili dio medijskih aktivnosti i isticali važnost podizanja svijesti o dječjem raku. Da MladiCe ne mogu bez sporta, vidjeli smo još jednom kada smo saznali da ćemo zajedno sa igračima FK Sarajevo izaći na teren jedne premjerligaške utakmice. Posebno su se obradovale MladiCe koje navijaju za Sarajevo, a svi su sa nestripljenjem čekali trenutak izlaska na teren. Druženje na tribinama smo nastavili sa djevojkama iz SFK 2000 Sarajevo, te podrili naše Sarajevo do još jedne pobjede.

JOŠ 16 STIPENDIJA

Novembar je donio drugi vikend osnaživanja za MladiCe 2021. godine, u kojem su nam se pridružili i naši novi članovi. Vikend je bio izuzetno radan. Zajedno za našom psihologinjom Sabinom razgovarali smo o kasnim posljedicama liječenja. Sumirali smo utiske godine koja je već bila na izmaku i pravili planove za 2022. Složili smo se da je vrijeme i za neke ozbiljnije projekte, te smo odlučili pokrenuti projekt o kasnim pojedicama liječenja maligniteta kod djece. Vikend osnaživanja iskoristili smo i za svečano potpisivanje ugovora za stipendije u akademskoj

2021./2022. godini. Za tekuću akademsku godinu, stipendije su dobili 16 studenata. Još jednom smo istakli značaj ovakvog vida podrške za sve nas i svoju zahvalnost što Udruženje nastavlja sa podržavanjem MladiCa u našem obrazovanju. Želimo se zahvaliti i donatoru, fondaciji AL Najat iz Kuvajta, koji su prepoznali naš potencijal i podržali projekat stipendiranja.

Godinu smo završili sa edukacijom za MladiCe koju je održala naša draga i uvažena profesorica Sakić. Pričali smo o kasnim posljedicama liječenja i dogovorili nove aktivnosti za naš projekat.

Na kraju možemo reći da je 2021. bila radna godina, puna zanimljivih aktivnosti uprkos restrikcijama i mjerama te da nam je donijela novu snagu, naše nove MladiCe, nova poznanstva i nova iskustva. Nadamo se i želimo da se 2022. nastavi u istom ritmu.

SRCE PRAZNIČNI PAKETIĆI STIGLI NA ADRESE

IZMAMILI SMO 400 OGROMNIH OSMIJEHA

Darovima oboljeloj i liječenoj djeci, ali i njihovoj braći i sestrama, pokazali smo da je svako dijete jednako važno

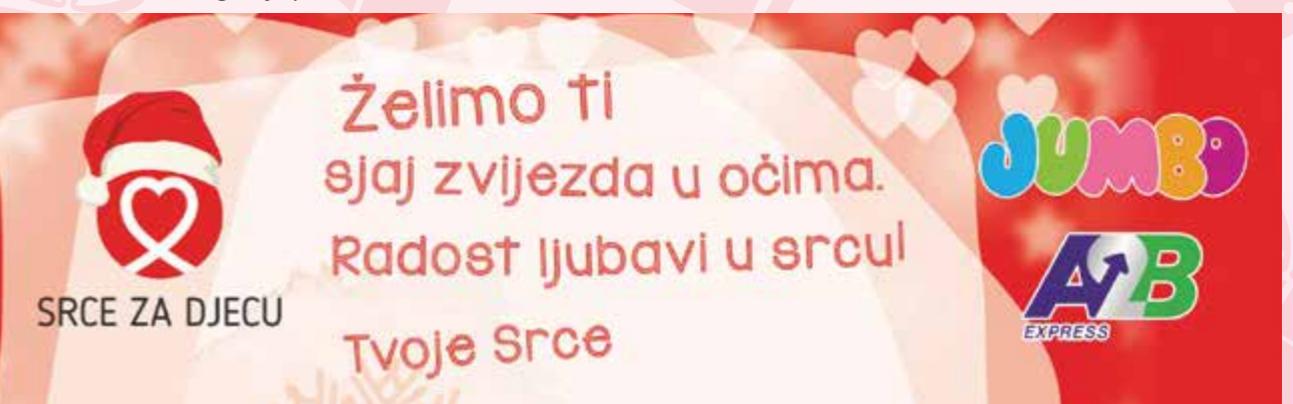
Dolazak 2022. godine u svima nama probudio je nadu da će ona biti bolja i povoljnija, a da će se noćna mora sa pandemijom napokon završiti. Gajimo nadu da ćemo 2022. uspjeti riješiti što više problema naše djece i njihovih porodica te da ćemo im uspjeti obezbijediti podršku kakvu zaslužuju.

Kraj 2021. nagovijestio je da je to moguće. Naime, u decembru smo pokrenuli akciju prikupljanja sredstava i proizvoda za 400 prazničnih paketića oboljeloj i liječenoj djeci, ali i njihovoj braći i sestrama. Željeli smo ih sve zajedno obradovati i dati im do znanja da je svako dijete podjednako važno.

Drago nam je reći da smo u tome i uspjeli. Uspješno smo pripremili 400 paketića i poslali ih na adrese širom Bosne i Hercegovine. Obradovali su nas osmijesi koje smo dobili zauzvrat i sve fotografije pune radosti.

Srce praznični paketići su došli na sve adrese, ali smo podijelili i druge poklone koji su stigli na našu adresu, pakovane s ljubavlju dobrih ljudi. Zahvaljujemo se od srca svim dobrim ljudima koji su svojim doprinosom pomogli da spakujemo Srce paketiće, a ima ih mnogo.

Hvala za podršku Jumbo BiH, A2B Expressu, Telemachu BH, Sberbank BH, Perutnini Ptuj, Osnovnoj školi Kiseljak, Bilalovac, V2 i učiteljici Selmi Mahmić, Plama-puru BH, Ironu Pukiju, Saan group, Graničnoj policiji BiH, Miner-va Medici d.o.o., Osnovnoj školi Mehmedalija Mak Dizdar, produženi boravak, BOHEMSA Udruženju studenata medicine, Emedingu doo, ODM Collections doo, School and School Gračanica, The International German School Sarajevo, brojnim građanima koji su svojim novčanim prilozima, proizvodima i pozivom na humanitarni telefon 17010, dali svoju podršku. Želimo vam svako dobro i uspješnu 2022.!

VIJESTI

Širi se krug prijatelja TU JE I AGILOS IT

Novi prijatelji pridružuju se krugu dobroih ljudi koji brinu za djecu oboljelu od raka te koji su tu kada je pomoć najpotrebniјa. Ti prijatelji su divni ljudi iz kompanije Agilos IT iz Hrvatske, koji su se javili sa dobrom namjerom da podrže borbu naših mališana i daju svoj doprinos u što lakšem dolasku do onog najvažnijeg cilja, a to je izlječenje što većeg broja oboljele djece. Agilos IT je tu borbu podržao sa donacijom u iznosu od 3 800 EUR, na čemu smo od srca zahvalni.

6. MEĐUNARODNI SKUP 2021
04 i 05 SEPTEMBAR
• TURISTIČKA VOŽNJA DO ILIJASA •
• UTRKA UDRIĆANJA NA B12.m •
• DEFILE - KUDRAVA PREDZBA •
• HUMANITARNA TOMBOLA •

Skup u Zenici NISU NAS ZABORAVILI

Zenica je bila domaćin 6. međunarodnog skupa vozila i vlasnika vozila Alfa Romeo. Domaćin, Alfa Romeo klub Zenica, dočekao je dolazak ljubitelja ovog automobila iz drugih bh. klubova, ali i Srbije, Hrvatske, Slovenije i Njemačke. Sredstva prikupljena na humanitarnoj tomboli donirana su Udruženju Srce za djecu.

Učiteljica Almira i njeni đaci KRUG DOBROTE

Nagradu od 3 000 KM koju su osvojili na takmičenju "Sreću čine male stvari", u organizaciji facebook grupe Ilmi batin, učiteljica Almira Dahija i OŠ Kiseljak podijelili su djecom oboljelom od raka, doniravši polovinu osvojenog iznosa. Ostatak osvojenog iznosa iskoristili su za kupovinu nastavnih sredstava. Učenici su nam rekli da vjeruju da se dobro dobrim vraća i žele da se krug dobrote nastavi u beskonačnost.

Učiteljica Almira, kod svojih učenika, na ovaj način želi poticati empatiju ka ključ razumijevanja drugih, razvijati humanost, plemenitost i dobročinstvo. Datim dio sebe, datim ga drugom, ljudski je i nježno i nikad nam ne uzima onoliko koliko nam vraća.

Pored ovog divnog čina ljubavi i podrške, učiteljica Almira i njeni učenici su kupili i zlatne maske, a nama su poslali predivne pjesmice napisane za Udruženje i naše male heroje. Divne riječi potekle iz iskrenih srca, željnih davanja, najljepši su dar koji smo mogli dobiti.

virusom. A i kada su roditelji tu, kad imaju sve potrebno, manje boli.", izjavila je za Fenu Deliomerović.

Bajkeri redovno svraćaju PUTEVU SU SE UKRSTILI

Jedna je priča od 2011. godine posebna i uvijek nam je drago da ju ispričamo. Svakog 11. Jula, na putu ka Srebrenici, bh. bajkeri svrate u Sarajevo, posjetiće nas i donosu svoju podršku djeci oboljeloj od raka i njihovim porodicama. Njihov put je pun humanosti, podrške i neka ih sreća zauvijek prati na njemu.

Na prošle godine, njihova ruka podrške nije izostala. Uručili su nam nevjerojatnu donaciju u iznosu od 3 600 KM. Naše dvoje djece se, također, spremaju na svoj put. Put za borbu za život van granica BiH. Upravo ovim sredstvima smo im taj put olakšali. Nekim putevima je unaprijed predodređeno da se ukrste i da se nastave paralelno pratiti u bolju budućnost.

Bosnalijek nastavlja pomagati OLAKŠATI DJECI BORBU

Predstavnici Bosnalijeka, najvećeg domaćeg proizvođača lijekova i farmaceutskih proizvoda, u sklopu obilježavanja 70 godina od osnivanja kompanije, uručili su nam donaciju Udruženju Srce za djecu oboljelu od raka. Osim novca, poklonili su nam i dezinfekciona sredstva, te pakete proizvoda sa dodacima prehrani i vitaminima, namijenjeni svojim djeci koja se trenutno nalaze smještena u Roditeljskoj kući, kao i djeci kojoj je Udruženje podrška tokom intenzivnog bolničkog liječenja.

"To mi se činilo kao ljudska dužnost, s obzirom na to da su djeca koja boluju od raka ugrožena skupina tokom pandemije izazvane korona

kuće, a naročito poklonima malim herojima. On je istaknuo i da ovo predstavlja nastavak uspješne saradnje Bosnalijeka i Udruženja koja traje već dugo. Iz Bosnalijeka su izrazili spremnost da nastave podršku Udruženju u ispunjavanju njegove misije, koja je jedinstvena u BiH, sa željom da se djeci i porodicama koje se bore sa najtežim životnim iskušenjima, maksimalno pomogne i olakša.

Dijaspora ne zaboravlja DIO HAJRA

Lijepo je znati da postoje ljudi i van naše zemlje, koji misle na svoju domovinu i svoj narod. Lijepo je znati da postoje ljudi, koji brinu o onima kojima je podrška prijeko potrebna. Pogotovo kada su djeca u pitanju, to je od iznimne važnosti. Takva podrška stigla je od naših zemljaka, predivnih ljudi iz dijaspore u Švedskoj. Skupili su svoje snage i prikupili 1 000 KM koje su namijenili djeci oboljeloj od raka u Bosni i Hercegovini. Sretni smo i cijelim srcem zahvalni što su odabrali i poklonili povjerenje upravo nama, kao medijatoru između njih i naših malih boraca i njihovih porodica. Hvala i humanitarna organizacija Budi Dio Hajra što su posredovali i prebacili donaciju do nas. Dobro se dobrih vraća.

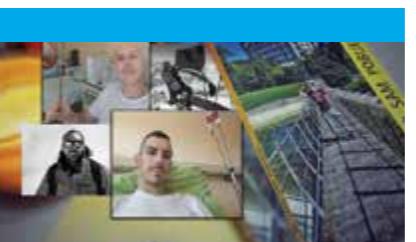
Svjetski dan mentalnog zdravlja 2021.

UMIRUJUĆI ZVUKOVI

Posljednjih godina sve se više priznaje važnost uloge mentalnog zdravlja i njegove uloge u cjelokupnom pro-

VIJESTI

cesu borbe sa malignom bolesti kod djeteta. Dijete je ogledalo roditelja. To znači da je dijete jako, ako je roditelj jak. Dijete je pozitivno, spremno za borbu. Liječenje od maligne bolesti iziskuje dosta snage, odricanja, fleksibilnosti, vjere, nade i pozitivnosti i zato je neophodno imati psihološku podršku na tom putu. Psihosocijalni program Udruženja Srce za djecu oboljelu od raka postoji dugi niz godina i roditelji kao i djeca i mladi imaju priliku biti dio ovog programa u svim fazama liječenja. U okviru programa smo organizovali i zanimljivu radionicu Zvukoterapija. Riječ je o meditativnom konceptu koji služi za opuštanje. Hvala Centar LER / Peter Hess zvučne metode - Centar za edukaciju BiH i divnoj Almi Lepir na predivnoj radionici i umirujućim zvukovima.

Pobjednik u svakom smislu EDIN NAS RAZUMIJE

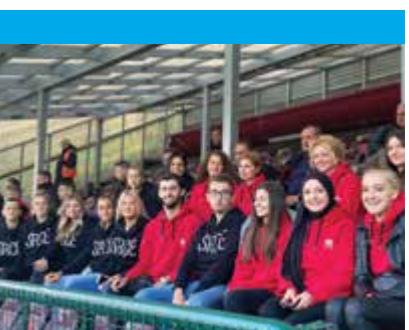
Ista borba donosi razumijevanje i briše sve razlike među ljudima. Tako i djecu oboljelu od raka najbolje razumije naš prijatelj Edin Mujić, koji je vodio svoju bitku sa istim neprijateljem. Edin je pokazao veliko srce nakon što je napisao knjigu o svojoj borbi koju je nazvao Kako sam pobijedio i sav prihod od njene prodaje usmjerio djeci oboljeloj od raka. Dio prihoda je doniran i Udruženju Srce za djecu oboljelu od raka. Našem Edinu želimo da ostane zdrav i još jači nakon dobijene borbe te mu se još jednom zahvaljujemo što je stao rame uz rame sa hrabrom djecom koja se bore za svoj dan više.

da-19. U kampanju su uključili i Udruženje Srce za djecu i našu predstavnici Atifu Buldić - Bešić. "Vakcinisala sam se, jer shvatam svoju odgovornost kada je kolektivni imunitet u pitanju. Svakodnevno radim sa djecom oboljelom od raka i vidim njihovu nemoć i zavisnost od društva. Kada oni mogu voditi svoju bitku za život, možemo i mi misliti na njih i njihove živote.", kaže Buldić - Bešić.

Udruženje dioničara FDS NABAVILI OPREMU

Udruženje dioničara Fabrike duhana Sarajevo odlučilo je donirati 9 000 KM našem Udruženju. Ovom donacijom pomogli su nam da nabavimo sredstava za imunitet Orthomol junior c, infuzionu pumpu, perfuzionu pumpu, puls oksimetar, mjerač pritisaka na stativu. Hvala od srca što mislite na potrebe naših mališana i što im pomažete da proces liječenja bude što lakši, a uslovi u kojima se liječe što bolji.

FK Sarajevo SRCE NA SRCU

FK Sarajevo na utakmici sa Posušjem nosilo je dukseve SRCE, čijom kupovinom su podržali borbu djece oboljelih od raka. Želimo im svu sreću svijeta u njihovoj borbi pa da se veselimo jedno sjajnim golovima. I naše mlađe. Ce izašle su na teren i pratile su cijelu utakmicu iz lože, zajedno sa hrabrim curama iz SFK 2000 Sarajevo, koje su također kupovinom SRCE dukserica podržale rad Udruženja. Hvala što ste ugostili našu sjajnu mladu ekipu.

VIJESTI

Prijatelji iz Evrope

MISLIMO I O STARIMA

Kako trebamo brinuti za naše najmlađe, isto tako moramo brinuti i za one najstarije u našem društvu. Na jednima ostaje budućnost i budućnost ove zemlje, a drugi su nam prenijeli svu mudrost života i napravili od ovog svijeta ljepše mjesto za život. Naši dragi prijatelji iz Evrope, koji su pomogli našim mališanima bezbroj puta do sada kroz razne donacije i pokroviteljstvom apartmana u Roditeljskoj kući, poslali su još jednu vrijednu donaciju koju je Udrženje Srce za djecu prosljedilo Gerontološkom centru u Sarajevu. Ogromno nam je zadovoljstvo svima što možemo pomoći i ovaj dio društva, koji treba posebnu brigu tokom pandemije Covid-19, jer su najugroženija kategorija. Mislimo i brinimo o našim djedovima, nena-ma, nanama i bakama.

Razgovori u Goraždu

KAKO PROŠIRITI SARADNJU?

Predstavnici Udrženja Srce za djecu oboljelu od raka posjetili su Goražde i gradonačelnika, Ernesta Imamovića, upoznali sa značajem i ulogom Udrženja u procesu liječenja djece sa područja ovog grada. Tokom posjete, uručili smo i donacije za JU Dom zdravlja Dr. Isak Samokovlija, JZU Kantonalna bolnica Goražde, te Udrženju oboljelih od cerebralne paralize i distrofije Goražde. Vrijednost uručenih donacija prikupljenih zahvaljujući prijateljima iz Evrope je oko 15 000 KM. Održan je, također, i radni sastanak sa ministrima u Vladi BPK, Natašom Danojlić i Eni-zom Halilovićem, na kojem se razgo-

varalo o mogućoj saradnji i načinima podrške djeci oboljeloj od raka. Domaćin naše posjete je bio Aldin Salaka, vijećnik u Gradskom vijeću Grada Goražde.

Pretty Woman Forum i Red Door Pub

MNOGI DOBRI LJUDI

Naše prijateljice i prijatelji sa Pretty Woman Forum i iz Red Door Puba organizovali su humanitarni bazar za djecu oboljelu od raka. Predstavljena je odlična ponuda nakita, kolača, rukotvorina, ali i lijepo druženje s humanim ciljem uz poštivanje epidemioloških mjera. Mnogi dobri ljudi su donirali svoje proizvode, koji su se prodavali na bazaru. Nakon bazara, upriličena je aukcija dresova igrača velikih klubova iz BiH. Hvala im na tom. Nadamo se da će ovi dobi ljudi biti uzor drugima, koji mogu pomoći na isti način.

Njemačka nije daleko VAŽNO JE POVJERENJE

Naši prijatelji Bosanci i Hercegovci iz Mainza i drugih gradova Njemačke sakupili su 3 705 EUR i donirali Udrženju Srce za djecu oboljelu od raka. Veoma je važno da imamo prijatelje koji mogu pomoći našoj djeci i u BiH i kada se nađu na liječenju u Njemačkoj. Takva podrška i pomoći su od ogromne važnosti. Ovo je dokaz da naša dječica nisu sama, te da će uz njih uvijek biti prijatelji koji će stati uz njih i biti njihov vjetar u leđa. Važno nam je povjerenje i hvala im na tome. Nadamo se da će ovi dobi ljudi biti uzor drugima, koji mogu pomoći na isti način.

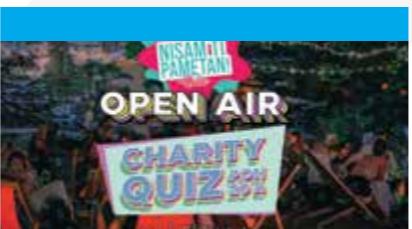
Nemanja i Nikola iz Šida PORUKA SA BICIKLA

Neobičnu podršku dobili smo od Nemanje i Nikole, braće iz Šida. Oni su svojim biciklima iz Srbije otišli na more u Crnu Goru, vozeći najvećim dijelom kroz Bosnu i Hercegovinu. Prolazeći kroz gradove u Bosni i Hercegovini, na svojim biciklima su nosili poruku sa humanitarnim brojem Udrženja, 17010. Hvala što mislite na našu dječicu. Budite i vi podrška najhrabrijom djeci na svijetu!

Ljetna škola Svitanje KAD SE MALE RUKE SLOŽE

Najljepša priča dolazi nam sa Ilidže, iz Ljetne škole Svitanje, čiji su polaznici, djeца, na našu adresu poslali poruke podrške svojim vršnjacima koji se bore sa rakom. Pored toga, 2018. godine, na nutricionističkoj radionicici sa našom dragom prijateljicom Safijom Softić-Namas, njihove vrijedne ručice izradile su najslađe kolačiće, prodavali su ih i sav prihod od prodaje uputili su za liječenje naše djece. Za sve ovo je najzaslužniji naš veliki prijatelj i čovjek sa najvećim srcem, Nedim Botić. Ljubav, solidarnost, empatija samo su neke od vrijednosti koju gajimo kod djece i to je nešto najvrednije čemu ih možemo naučiti.

**Miks svih kvizova
I PAMETNI I HUMANI**
Nisam Ti Pametan Quiz je koncept druženja sa ciljem zabave i širenja znanja iz različitih oblasti, a jednom

mjesечно održava se Charity quiz ili mix svih kvizova. Sastoji se od devet najboljih kategorija iz Trivia, Movie, Music i Sports kviza sa po pet pitanja, a 100 odsto prihoda od donacija bude transparentno uplaćeno organizaciji ili pojedincu kojem posvete kviz. Sretni smo što su organizatori ponovo izabrali naše Udrženje za ovaj Charity quiz kao doprinos Zlatnom septembru i zahvaljujemo na uplaćenim prikupljenim sredstvima od kviza.

Priča koja ostavlja bez teksta NIEDER OLMO VIŠE OD IGRE

Lijepo priče ispisuju i dobri ljudi van granica naše Bosne i Hercegovine. Donosimo vam divnu priču iz Nieder Olma, iz Njemačke gdje se istoimeni fudbalski klub posebno potrudio dati svoj doprinos i podršku djeci oboljeloj od raka u BiH. Naime, FSV Nieder Olm je na svojim utakmicama na svom stadionu pozvao publiku da donira novac za djecu oboljelu od raka u BiH. Akciji su se priključili prvi i drugi tim kluba. Na utakmicama su, također, prodavali kolače i maske za ovu svrhu, a uključili su se i sponzori kluba od kojih su posebno izdvojili firmu Tracoe iz Nieder Olma koja je donirala 250 EUR. Na kraju su sakupili 1020 EUR i donirali ih našem Udrženju.

Ova priča ostavlja bez teksta. Toliko ljubavi i truda je uloženo u nju i njenu organizaciju, a sve s ciljem da se pomogne drugima. U ljudima mora postojati nešto posebno što ih tjeraju da budu na usluzi onima koji su u potrebi. Zahvaljujemo se srcem svim dobrim ljudima koji su pomogli te svima koji su bili dio organizacije ove akcije. Posebno se zahvaljujemo Edinu Bešliću koji je sve inicirao, kao i Christopmu Loréu koji je mnogo pomogao u organizaciji i promociji događaja.

VIJESTI

Vedo s Đokovićem NOLE PODRŽAO BORBУ ZA DAN VIŠE

Novak Đoković trenirao je u Bosni i Hercegovini, a kada je tenis u pitanju, svi već znaju da naš Vedo i njegov otac, Jasmin, od svih sportova najviše vole zaigrati tenis. Stoga je Vedo jedva dočekao da upozna ovog teniskog asa. Nole je od Vede na poklon dobio duks Srce za djecu i naš bilten, a iskaže je podršku djeci oboljeloj od raka i kampanji Borba za dan više.

OREA Bazaar VELIKI ART MARKET

Hvala OREA Bazaaru i svim kreativcima što su ponovo pokazali svu svoju humanost i podršku za našu dječicu. Ponosni smo što vas imamo za prijatelje. Posebno hvala našoj dragoj ambasadorici Amri Džeko i svim organizatorima Art Marketa. Dugujemo i zahvalu kompaniji Galenika, koja je bezrezervno podržala Udrženje svojom donacijom u iznosu od 2 000 KM. Veliko hvala i Francku na divnoj inicijativi da postave humanitarnu kasicu na svoj stand i sav prihod od prodaje kafe i kapučina doniraju nama.

Vakufske direkcije STAMENO PRIJETELJSTVO

Kao i svake godine Vakufska direkcija Islamske zajednice BiH i Generalna direkcija vakuфа Republike Turske donirale su Udrženju Srce za djecu prehrambene pakete za naše porodice. Paketi su sretno pristigli na svoje adrese. Hvala Vakufskoj direkciji što ni u jednom trenutku ne zaboravljuju djecu oboljelu od raka i njihove porodice koji su u potrebi pa tako što ih nisu zaboravili ni ovog Ramazana i Bajrama.

BoHeMSA LC Sarajevo HIPOKRATOVА ZAKLETВА JE VELIKA

Na poziv studenata Medicinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, odnosno BoHeMSA LC Sarajevo, učestvovali smo na radionici o temi Kako pomoći roditeljima koji tuguju. Osnovni cilj radionice je bio prikazati probleme sa kojima se suočava potrođica oboljelog djeteta te educirati buduće ljekare na koji način mogu pružiti podršku roditeljima koji se suočavaju sa bolešću ili gubitkom djeteta. Radionicu su održale psihologinje iz Udrženja Srce za djecu Aldina Selimagić - Šljivo i Sabina Duman, i dr. Nedim Begić, ljekar na specijalizaciji pedijatrije. Jako je dobro što budući ljekari, osim profesionalnog uspjeha, žele prvenstveno biti ljudi jer, na kraju, nije mala stvar položiti Hipokratovu zakletvu. Bravo, student! Ostanite takvi, pametni i plemeniti.

BNP Zenica

DAROVALI RAVNU PLOČU

Kompletan prihod od predstave Ravna ploča, prema tekstu Dragana Komadine i u režiji Lajle Kaikčije, održane prošlog aprila na sceni Bosanskog narodnog pozorišta Zenica, poklonjen je Udruženju Srce za djecu oboljelu od raka.

"Ravna ploča je više struko nagrađivana predstava i progovara o sudbini žene u tradicionalnoj, konzervativnoj sredini, koja se ne uklapa u očekivane društvene norme, što ju obilježava i udaljava od ljudi i okruženja. Sa druge strane, predstava progovara i o prejakoj majčinskoj brizi i ljubavi čiji učinci nisu uvijek dobiti za dijete. U predstavi BNP Zenica pored zeničkih glumaca Nusmira Muharemovića, Roberta Krajinovića, Muhameda Bahonjića, Predraga Jokanovića i Zlatana Školjića, ansamblu se pridružila i Gordana Boban, glumica Kamernog teatra 55, kojoj je povjerena glavna uloga.", navode u BNP-u.

Scenografiju i kostimografiju potpisuje Sabina Trnka, a muziku je pripremio Igor Kasapović. Za scenski pokret bio je zadužen Thomas Steyert.

Agencija Purple Key

UMJETNOST ZA SRCE

Hrabrost mališana koji se bore sa rakom, inspirisali su incijativu ART FOR HEART. Renomirani bh. fotograf, zaposlenici Purple Keya Tarik Zlatarević, Vedad Krkbešević i Zlatan Menković ponudili su svoja autentična fotografadska djela na aukciju, a prikupljena sredstva donirana su Udruženju Srce za djecu oboljelu od raka. Početna cijena fo-

tografija bila je 50 KM i divni dobri ljudi rado se odazvali. Hvala od srca divnom timu Purple Key agencije na pruženoj podršci.

**Kreiranje lista lijekova
PACIJENTE PITATI
ŠTA IM TREBA**

Predstavnici Udruženja Srce za djecu bili su učesnici seminara Pacijenti kao najvažniji sudionici u procesu kreiranja listi lijekova u sklopu projekta Jačanje integriteta u procesu kreiranja listi lijekova u BiH. Projekat su podržali Vlada Švicarske, kompanija Roche d.o.o. - Roche Ltd. i Udruženje inovativnih proizvođača lijekova u BiH, a sprovodi ga Net Consulting d.o.o. Cilj seminara bio je, zajedno sa predstvincima udruženja pacijenata, istražiti mogućnosti saradnje i povozivanja udruženja pacijenata, kako bi utjecali na procese donošenja odluka vezanih za kreiranje listi lijekova te time osigurali transparentan, kredibilan i inkluzivan process. Tokom seminara smo razmijenili svoja iskustva o radu i potrebama pacijenata koje zastupamo.

Dogovoren je da pokušamo pregovarati sa nadležnim institucijama da se, prilikom kreiranju listi lijekova, uvažava mišljenje pacijenata, odnosno da se insistira na transparentnosti, a samim tim i proširenju lista. Udruženja pacijenata iz FBiH po prvi put su potpisala i memorandum o saradnji kojim se formira zajednička snaga za zagovaranje unaprijeđenja regulatornog okvira u svrhu jačanja integriteta u procesima kreiranja listi lijekova u Federaciji BiH.

Projekat Jačanje integriteta u procesu kreiranja listi lijekova u BiH fokusiran je na pružanje podrške pacijentima u želji da se aktivno uključe u proces kreiranja listi lijekova, ujedno pružajući podršku institucijama iz oblasti zdravstva da dostignu visoke standarde integriteta za provođenje kredibilnog, transparentnog i inkluzivnog procesa kreiranja listi lijekova. Jedan od potpisnika je i Udruženje Srce za djecu.

**Švicarski prijatelji
ZRNO SREĆE**

Švicarska organizacija Zrno sreće ponovo je podržala Udruženje Srce za djecu donacijom 300 švicarskih franka. Hvala od srca za ljubav i podršku te što ste stalno tu. Hvala što ste donacijom podržali i našeg malog heroja Alija.

FESTIVAL SAVREMENE ŽENE 2021.**NAŠA ATIFA
SUPER ŽENA**

Na Festivalu savremene žene 2021., 19. juna 2021. u Narodnom pozorištu Tuzla, najuspješnijim Bosankama i Hercegovkama su dodijeljena priznanja za uspjehu i postignuća u protekle dvije godine. Izbor za super ženu okupio je sjajne dame sa nevjerojatnim životnim pričama, koje su nas nasmijale, ali i učinile da zaplačemo, ponosni što se baš one nalaze u našem okruženju.

Priznanje Super žena uvijek je imalo samo jednu misiju - zahvaliti se na svemu što žene čine kako bi unaprijedile naše društvo. Jedna od dobitnica priznanja je i naša draga Atifa Buldić - Bešić, PR Udruženja Srce za djecu. Ponosni smo što je u društvu prepoznat njen rad i trud te svi plemeniti ciljevi za koje se zalaže i o kojima javno i glasno govori. Naše je zadovoljstvo što je ona dio našeg tima.

PIŠE: M. ŠUKOVIĆ FOTO V.TRIPIĆ

Merjem Spahić**POMJERILA
GRANICE U BORBI
S KARCINOMOM**

Hrabra djevojčica iz Sarajeva, uz ogromnu podršku porodice, uspješno se izborila s tumorom malog mozga

"Dok sam živa neću zaboraviti taj osjećaj kada me Merjem nazvala nakon operacije, koja je trajala dvanaest sati. Iz anestezije se probudila nakon sat i po i odmah tražila od me dicinskih sestara da me pozovu. Doktor mi je već bio javio da je operacija završena i da je prošla u najboljem redu. Vama je u tom trenutku bitno samo da je ona živa, sa svim ostalim ćemo se izboriti. I onda mi dodaju telefon i govore mi da me dijete zove, uzimam slušalicu i čujem njen glas i "mama", prisjeća se trenutka koji nikada neće zaboraviti Minela Spahić, majka djevojčice Merjem, kojoj je prošle godine dijagnostikovan tumor na malom mozgu, s kojim se uspješno izborila.

Iako žive i rade u Semizovcu, Spahići su se odlučili da njihova kćerka bude operisana u Turskoj, nakon čega je hemioterapije i zračenje nastavila u Sarajevu. "Bolest smo otkrili prošle godine u septembru. Prije toga na mjesec dana Merjem se počela žaliti na otežano hodanje i na bolove, ali u tom trenutku to nije izgledalo strašno, nalazi koje smo radili su bili uredni. Međutim, kako je vrijeme odmicalo ona se sve teže oslanjala na desnu nogu i koljeno joj je klecalo, te su nam nakon jednog pregleda predložili da se javimo neuropedijatru", ispričala je Minela, koja tada još nije bila svjesna šta se dešava. Doktori su im predložili da ostanu na hospitalizaciji te je Merjem urađen magnet glave, nakon čega su im saopštili dijagnozu.

"Kada je došao neurohirurg i kada su nam saopštili koja je dijagnoza, ostala sam u potpunom šoku. To je zdravo dijete koje nije tri puta u životu otislo doktoru. Trenerala je košarku i baš u potpunosti bila zdrava. U tom trenutku nam je najbitnija informacija bila da se tumor može odstraniti operacijom", još kao u nevjericu priča Minela. Nakon što su dobili nalaze i razgovarali s ljekarima, Spahići su odlučili da Merjem bu de operisana u Turskoj. "Nismo prihvatali odgovore poput 'možemo probati', 'pokušaćemo', stoga smo nakon dosta razmišljanja i savjetovanja sa stručnjacima odlučili da operaciju nećemo raditi ovde. Jedan doktor u Sarajevu nam je rekao kada je pogledao magnet da on nije najbolje vidljiv, međutim mi nismo mogli ulaziti opet u tu proceduru i ponavljati ga", ispričala je majka djevojčice. Sliku magneta kakvu su

imali su poslali u Tursku na nekoliko klinika i dobili odgovore nakon sedam dana. Rečeno im je da će u svakom slučaju magnet biti ponovljen kod njih te da će se onda odlučiti za operaciju. "Kod njih je isla potpuno drugačija procedura. Nakon operacije samo jedan dan intenzivna i poslije toga 15 dana oporavka i hospitalizacije. Zatim smo dobili predračun i pokrenuli se maksimalno, jer to je ipak velika suma novca u pitanju. Novac smo uspjeli sakupiti, otišli smo u Tursku i Merjem je operisana 13. oktobra prošle godine", priča Minela i dodaje da ogromnu zahvalnost duguje svima koji su u tom trenutku bili uz njih, prijateljima, porodicu, ali i ljudima s kojima rade i gdje su zaposleni. "Firma u kojoj moj muž radi nam je zaista izašla u susret maksimalno, ja sam tek bila zaposlena, nisam imala ugovor za stalno i rekli su mi da se ne brinem ništa, da će me posao čekati kada se vratim. Znate, takve stvari u tim trenucima znače puno, više nego što možete da zamislite", iskrena je Minela.

Operacija je uspješno prošla i trajala je dan, oni su odmah uključili i fizioterapeuta te je Merjem odmah počela s oporavkom. Korak, dva naprijed, samo je bilo bitno da ima taj pokret, ostalo će sve doći na svoje", Mineline su riječi. Nastavak liječenja, odnosno hemioterapiju i zračenje su odlučili raditi u Sarajevu jer, kako Minela ističe, Merjem se već poželjela brata i kuće. "Nakon što smo se vratili u Sarajevo u konsultacijama s nekoliko stručnjaka rečeno nam je da što se tiče hemioterapije ona je ista svuda. Protokol po kojem rade naši ljekari rade i u cijeloj Evropi, sto ga smo odlučili ostati ovdje. Radili smo kontrolni magnet i odlučili su prvo da krenu sa kemioterapijom od šest ciklusa potom

30 zračenja", objasnila je Minela. Kako dodaje, Merjem se herojski nosila i s tim ostalim stvarima koje su stavljene pred nju, a njen oporavak i pozitivni rezultati koje je imala na posljednjem magnetu prije mjesec dana govore da za nju više ne postoje granice i da ona svaku borbu završava pobjedom. "Kada je krenula sa zračenjem ponovo smo joj uključili i fizikalne terapije, jer u periodu dok je imala hemioterapije bukvalno je skoro šest mjeseci bila vezana za postelju. Sve to dosta ju je iscrpjelo. Zračenje joj

je izazivalo mučnine i dosta je smršala, ali u februaru je opet krenula s fizikalnim terapijama koje finansira Udržanje 'Srce za djecu', govori ona. Kontrolni magneti su nadalje samo pokazivali da se tumor smanjuje i doktorica je prezadovoljna njenim nalazima. "Na početku se tumor smanjivao, što je nama dalo podstrek i krila za dalje. Vidjelo se i na njoj da je fleksibilnija, pokretnija. Danas Merjem gotovo da samostalno hoda, malo se tu i tamo pridrži za nas, ali postignut je ogroman napredak", sada već s osmijehom priča majka djevojčice.

Tumor je trenutno smanjen i, kako nam majka objašnjava, on je učauren, uspavan. Međutim, Spahići, borci kakvi jesu, predvođeni Minelom ko ja ostavlja utisak snažne osobe, koja ništa ne prepusta slučaju, sigurni su oko jednog cilja, a to je da ga odstrane u potpunosti. "Sada je najbitnije da je njoj imunitet dobar, da je čuvamo od virusa, da se ne bi desio neki okidač dok ne vidimo šta ćemo dalje. Klinički je poslao njene nalaze u Ljubljani da čujemo njihovo mišljenje, oni imaju te terapije održavanja, pametne lijekove, svašta nešto, ali je kod nas sve to teško dostupno. U principu kaskamo dosta u odnosu na druge države. Vidjeće-

mo u narodnom periodu s doktorima šta oni dalje predlažu. Postoje ti pametni lijekovi koji mogu tumor da uništavaju dalje, što je nama i cilj, da se to u potpunosti uništi. Postoje gama noževi i struje kojima se neoperabilni tumori uništavaju. Mi kao roditelji čačkamo i tražimo jer, naravno, svom djetu želimo najbolje", zaključila je Minela.

Njoj i mužu je najbitnije da je Merjem danas dobro i da se osjeća dobro. Prati školu, uredno je završila sedmi razred, sada pohađa osmi. Nastavu još prati online, potrudili su se da joj škola omogući praćenje nastave. Kako ističu, bitno je da ima obavezu, da joj se život nastavlja dalje i da je ovo bila jedna borba na putu do zvijezda i do velikih stvari, koje ovu predivnu djevojčicu svakako čekaju. Merjem danas u potpunosti zna svoju dijagnozu, na Instagramu prati influensere koji su prošli kroz istu borbu kao i ona, a kako priča njena majka - to joj sve daje hrabrost da nastavi dalje. "Naravno da ima momenata kada padne i bude joj teško, plače, pita kada će ovo sve prestati, što je i razumljivo. I nama kao roditeljima dode da zaplačemo, ali čim je ona bolje, mi smo svi bolje i odmah je sve lakše", objasnila je majka najvećeg malog heroja.

Dragi prijatelji,
donatori, volonteri i partneri

SRCE ZA DJECU
17010
Cijena poziva je 2 KM

#Odraz u ogledalu je budućnost.
#Ostvarimo je zajedno!

metromedia
GROUP

www.SRCESHOP.ba

SKENIRAJTE QR KOD I PRATITE NAŠ RAD

SRCE ZA DJECU

KONTAKT

WEB STRANICA

FACEBOOK

YOUTUBE

INSTAGRAM

SRCE SHOP

SRCE SHOP

KAKO DONIRATI?

1. NOVAC

Vaša donacija u novcu može biti za projektne aktivnosti Udruženja ili, specifično, za rad Roditeljske kuće.

Za projektne aktivnosti Udruženja:
(* molimo vas da na uplatnom nalogu navedete za koju aktivnost želite donirati novac)

Za Roditeljsku kuću:

Uplate iz BiH

161 00000 388 900 27
Raiffeisen bank d.d. BiH

Uplate iz inostranstva

BA39161 00000 388 900 27
SWIFT code RZBABA2S
Raiffeisen bank d.d. BiH,
Zmaja od Bosne bb, 71000 Sarajevo
Bosnia and Herzegovina

Uplate iz BiH

161 00000 388 901 24
Raiffeisen bank d.d. BiH

Uplate iz inostranstva

BA39161 00000 388 901 24
SWIFT code RZBABA2S
Raiffeisen bank d.d. BiH,
Zmaja od Bosne bb, 71000 Sarajevo
Bosnia and Herzegovina

Pozivom na jedinstveni HUMANITARNI
broj donirate 2KM*

17010

*Usluga je dostupna za korisnike četiri operatera
- BH Telecom, Eonet, mTel i Telemach

2. USLUGE

Vaša donacija mogu biti profesionalne usluge, te vještine i znanja koje posjedujete, a koje bi mogle olakšati rad Udruženja i biti od koristi našim članovima i korisnicima.

Molimo Vas da nas kontaktirate za sve dodatne informacije.

033 215 416

info@srcezadjecu.ba

3. PROIZVODI

Donirati možete i prehrambene proizvode, higijenske potrepštine, medicinsku opremu i lijekove, odjeću, igračke i knjige. Molimo Vas da nas kontaktirate prije doniranja, pošto donacije ovakve vrste podliježu standardima i procedurama koje moramo ispoštovati.

Molimo Vas da nas kontaktirate za sve dodatne informacije.

033 215 416

info@srcezadjecu.ba

4. DONIRAJTE KOSU

U okviru projekta „Moja kosa, tvoja kosa“ možete donirati kosu za potrebe izrade medicinskih perika za svu djecu koja imaju privremeni ili trajni gubitak kose. Sve perike za djecu izrađuju se od Vaše donirane kose u našoj radionici na adresi Himze Polovine 21, Sarajevo.

Molimo Vas da nas kontaktirate za sve dodatne informacije.

033 206 306

info@srcezadjecu.ba

5. SRCE web shop

Svi SRCE proizvodi su dizajnirani i proizvedeni u Bosni i Hercegovini te ih možete pronaći samo na našem web shopu www.srceshop.ba

Kupovinom SRCE proizvoda cijelokupan prihod donirate Udruženju „Srce za djecu oboljelu od raka“ te pomažete realizaciju aktivnosti i projekata, koji su od velike važnosti za djecu oboljelu od raka i njihove porodice.

Molimo Vas da nas kontaktirate za sve dodatne informacije.

033 206 306

info@srcezadjecu.ba

Naša je primarna obaveza da donirana sredstva utrošimo u skladu s propisanim procedurama, odgovorno i transparentno. Bez obzira na koju se od kategorija donacija opredijelite, Vaše je pravo da dobijete povratne informacije o utrošku doniranih sredstava.

HUMANITARNI BROJ*

17010

www.srcezadjecu.ba

SrceZaDjecu

srcezadjecu

SrceZaDjecu

Betanija 71000 Sarajevo

info@srcezadjecu.ba

Srce za djecu Sarajevo
+387 33 215 416

Srce za djecu Tuzla
+387 35 266 306

Vlasuljarska radionica Breka
+387 33 206 306

Žiro račun:

Raiffeisen Bank
Bosnia and Herzegovina
161 00000 388 900 27

IBAN: BA 391610000038890027
SWIFT: RZBABA2S

*Cijena poziva je 2KM

Usluga je dostupna za konsnike četiri operatera - BH Telecom, Eronet, mTel i Telemach